

Tudi idealiste mineva - idealizem

Nekatera visokogorska jezera so že močno onesnažena

V vseh Triglavskih jezerih se ne vidi dno.

Bled, 15. julija - Če so "večni idealisti" še upali, da so vsaj naša visokogorska jezera čista in varna pred onesnaževanjem in škodljivimi vplivi civilizacije, je po zadnjih raziskavah Inštituta za biologijo tudi njih minil idealizem. Resnica je namreč vse prej kot prijetna: stanje jezer je precej slabše, kot so pričakovali strokovnjaki in kot je dopustno za to okolje.

Ko so strokovnjaki Inštituta za biologijo pregledali kakovost vode v Triglavskih in Krnskih jezerih ter v jezeru na Planini pri jezeru, so jih po onesnaženosti razvrstili v štiri skupine. V prvo sodijo jezera, ki so nekoliko odmaknjena od planinskih poti in iz katerih je voda še povsem primerna za pitje. To so jezero pod Vršcem, drugo Triglavsko jezero in Mlaka pod Vrški. V drugo skupino so uvrstili jezera, iz katerih je voda še primerna za pitje, vendar so v njih že opazili povečano koncentracijo nitratov in fosforja ter večjo porabo kisika. Gre za jezera, ki so blizu pla-

ninskih postojank in poti: Zeleno jezero, jezero v Ledvicih in za Dupeljsko jezero. V tretjo skupino spadajo že močno ogrožena (oligotrofna) jezera - Močivec, Dvojno in Črno jezero, v katerih so razmere že celo slabše kot, na primer, v Bohinjskem jezeru. Jezera so "bogata" s hranili, njihova prosojnost pa je že manjša od njihove globine. Najbolj onesnažena (ogrožena) jezera, ki sodijo v četrto skupino, so Krnska jezera in jezero na Planini pri jezeru. Zanje je značilna močno povečana koncentracija hranil in prosojnost tri metre in pol v globino (če v Blejskem jezeru je zdaj boljša). V Krnskih, Črnom in Dvojnem (triglavskem) jezeru so opazili tudi nitele zelene alge, ki so najbolj resno opozorilo za to, da je z jezeri nekaj narobe. Glavni viri onesnaževanja so turizem, pašništvo in onesnaženi zrak (padavine); ni pa še raziskano, koliko vsak od teh prispeva k skupnemu onesnaževanju. (Več na 2. strani.) ● C. Za-

plotnik

Čigav bo begunjski Elan?

Begunje, 16. julija - Agencija Reuter je sporočila (vest pa je kasneje potrdila tudi avstrijska agencija APA), da Privredna banka Zagreb, ki je lani v stičnjem postopku pridobila 70-odstotni delež v begunjskem podjetju Elan, prodaja svoj delež v Elanu. Hrvatska banka je že najela ustanovo GZ - Investmentsberatung AG fur Zentraleuropa (članico avstrijske skupine Giro Credit), da bi ji svetovala pri prodaji deleža. Iz avstrijske ustanove so sporočili, da je čas za prodajo deleža glede

na odlično letno bilanco, ki pa je niso natančno opredelili, ugoden. Za nakup se že zanima nekaj podjetnikov, ne gre pa za prodajo pod kakršnimkoli pritiskom.

Ko smo včeraj dopoldne poklicali v Elan, da bi preverili novico, ki sta jo najprej posredovali agenciji Reuter in APA, kasneje pa tudi Slovenska tiskovna agencija, so nam povedali, da se za odgovor lahko obrnemo v Privredno banko. V zagrebški banki so nam potrdili le to, da banka res prodaja svoj delež,

sicer pa nam ni uspelo zvedeti, zakaj se je za to odločila, niti za kakršnekoli druge podrobnosti (vrednost 70-odstotnega deleža).

● C. Z.

Ko smo včeraj dopoldne poklicali v Elan, da bi preverili novico, ki sta jo najprej posredovali agenciji Reuter in APA, kasneje pa tudi Slovenska tiskovna agencija, so nam povedali, da se za odgovor lahko obrnemo v Privredno banko. V zagrebški banki so nam potrdili le to, da banka res prodaja svoj delež,

Jesenice, 16. julija - Sava Kranj je danes na novi avtocesti Podmežaklo prikazala praktično delovanje blazine za dviganje bremen, ki jo izdelujejo v tej kranjski firmi. Za cela dva centimetra so dvignili 700 ton težko mostno konstrukcijo, zato, da so odstranili začasna ležišča in »posedli« most na stalna ležišča. Blazine za dviganje bremen so zaradi izredno majhne debeline in zelo velike dvigne sile, uporabne pri reševanju, v industriji in drugod. Prednosti gumenih blazin v primerjavi z drugimi napravami za dviganje so med drugim v tem, da ni potrebno skrbeti za izvore moči, uporaba je varna, blazina je majhna in enostavna za transport, pri uporabi ne nastaja hrup, vzdrževanje ni potrebno, blazina pa se lahko uporablja tudi pod vodo... D. S. - Foto: Jure Cigler

Spet višje pokojnine

Ljubljana - Predsedstvo prejšnje skupščine SPIZ je kot začasno pristojno telo bodočega republiškega zavoda pokojninskega in invalidskega zavarovanja v sredo sklenilo, da se pokojnine in druge denarne dajatve (dodatek za pomoč in postrežbo, invalidnine za telesno okvaro, preživnine kmetom ter starostne in družinske pokojnine, določene po zakonu o starostnem zavarovanju kmetov) od 1. maja povečajo za 15,7 odstotka.

Po zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju se pokojnine in večina drugih denarnih dajatev usklajujejo na osnovi uradnih statističnih podatkov o mesečni rasti plač vseh zaposlenih delavcev v republiki. Usklajene pokojnine in druge denarne dajatve pripadajo upravičencem od meseca, v katerem se plače povečajo. Glede na to, da so se majna v primerjavi z aprilom povprečno bruto plače zaposlenih zvišale za 15,7 odstotka, bodo upravljenci in upravičenci do denarnih dajatev ob povečanih julijskih izplačilih konec meseca prejeli tudi poravnano razliko za maj in junij. ● H. J.

Dr. Dušan Plut - predsednik sveta TNP

Bled, 15. julija - Ker je dosedanji predsednik sveta Triglavskega naravnega parka dr. Janez Drnovšek pred nedavnim postal predsednik slovenske vlade, je zaradi nezdržljivosti obeh funkcij zapisal, da bi ga razrešili kot predsednika sveta TNP. Svet je na seji v sredo njegov predlog sprejel in za novega predsednika izvolil predsednika stranke Zelenih in člena republiškega predsedstva dr. Dušana Pluta, ki je ob izvolitvi dejal, da se bo v parku zavzemal za ravnotesje med varovanjem in sonaravnim gospodarjenjem. Od svojega predhodnika, zdaj predsednika vlade dr. Drnovška je za "popotnico" dobil zagotovilo, da bo država pri tem pomagala. ● C. Z.

Milijarda tolarjev za nova stanovanja

Ugodni stanovanjski krediti

Ljubljana, 16. julija - Stanovanjski sklad Republike Slovenije je na včerajšnji seji upravnega odbora sprejel sklep o tretjem razpisu stanovanjskih posojil. Razpoložljiva sredstva v višini 1 milijard tolarjev so namenjena gradnji ali nakupu novih stanovanj, pa tudi razširitvi, prenovi ali sanaciji in večjim vzdrževalnim delom na že obstoječih. Vloge za pridobitev posojil bo sklad sprejemal do 30. oktobra letos.

Posojilni pogoji so bistveno ugodnejši od bančnih, saj znaša realna obrestna mera samo 3 odstotke, maksimalna odpalčilna doba pa je 15 let.

Kot poudarja v.d. direktorica Sklada Mira Becele, se s tem razpisom začenja uresničevati poslanstvo skladu kot institucije, ki naj skrbi za strateško reševanje stanovanjskih problemov pri nas. Sedanji razpis je namenjen vsem slovenskim državljanom, ki svoje stanovanjsko vprašanje rešujejo prvič, ali pa dosedanje stanovanje prenavljajo, sanirajo ali nadomeščajo z novim. Razpis bo z vsemi podrobnostmi objavljen

v Gorenjskem glasu; višina posojila bo omejena na 40 odstotkov vrednosti primerrega stanovanja.

Upravni odbor predvideva, da bo 700 milijonov tolarjev porabljenih za nakupe in gradnjo, 300 milijonov pa za prenovo, sanacijo in obsežnejša vzdrževanja.

SOLAR BIO BABY

kakavovo olje za sončenje
samo 370 SIT
učinkovita zaščita pred soncem

DROGESAN KRAJN
SINCE 1919

NA POČITNICE

S TURISTIČNIM ZAVAROVANJEM
ZAVAROVALNICE TRIGLAV

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST
Zavarovalnica triglav

Hurd na obisku

Douglas Hurd, zunanjji minister Velike Britanije, ki je predsedujoča država v Evropski skupnosti, je bil včeraj na obisku v Sloveniji. Obljubil je podporo naši državi pri vseh treh stopnjah povezovanja Slovenije z evropano. Hurd, predsedujoči ministrskega sveta ES, se bo zavzel za "hitra pogajanja s Slovenijo", kot je obljudil Miljan Kučanu, Janezu Drnovšku in Dimitriju Ruplu.

IZREDNO UGODNO!
Cement Salonit - Anhovo
SAMO 431 SLT
z Merkurjevo kartico pa že za
409 SLT.
CENI STA Z DAVKOM!

MERKUR KRAJN

NAMESTO KOMENTARJA

Mamila dostopna tako rekoč vsakomur

V osnovni šoli marihuana, v srednji že trde droge

O uživanju mamil, zlasti med mladimi, kjer prednjačijo kraji na Obali, je zadnje leto, dve, v Sloveniji sicer precej govor, konkretno pa za preprečevanje narkomanije vsi poklicani - od družine do šol, sociologov, psihologov, zdravnikov, socialnih delavcev, policistov - se premalo storimo. Morda je še najkonkretnješi korak naredila slovenska Karitas, ki je v Planini pri Rakeku nameravala odpreti rehabilitacijski center za zdravljenje fantov, ovisnih od drog, pri Sv. Duhu pa center za dekleta.

Kako neuki in nerazumevajoči so do soseščine skupnosti zdravljenih narkomanov krajan Planine pri Rakeku, je znano, dokler ne bo ustavljene skupnosti za fante, miruje tudi zamišel za dom za dekleta. Da pa se nekateri za problematiko ovisnosti od ilegalnih drog, zlasti nujnosti preprečevanja, vendar resno zanimajo, priča poslanska pobuda Vojke Štular in Isabelle Flego v zboru občin republike skupščine. Ministrstvo za notranje zadeve je pripravilo odgovor.

V njem med drugim pravi, da se organi za notranje zadeve in organi pregona s problematiko mamil najpogosteje srečujejo pri preprečevanju in odkrivanju kaznivih dejavnosti, določenih v kazenskem zakonu SFRJ, to je neupravičena proizvodnja in promet z mamil ter omogočanje uživanja mamil. Tako je z doloceno kazenskega zakona SFRJ (Slovenija še nima lastnega celovitega kazenskega zakona) kazensko-pravno sankcionirana samo omejitev proizvodnje, predelave, nakupa, hrambe in prenašanja mamil zaradi prodaje, medtem ko nakup in uporaba mamil za lastne potrebe ni kaznivo dejanje.

Kazenski zakon SFRJ določa kot kaznivo dejanje napeljevanje k uživanju mamil, dajanje mamil, dajanje prostorov za uživanje mamil. Ministrstvo za notranje zadeve ugotavlja, da se je lani močno povečal obseg organiziranih oblik kriminalitete pri zlorabi mamil. Tako je bilo zaradi utemeljenega suma storitev kaznivih dejav in zlorabe mamil prijetih 21 ljudi, odkritih je bilo 120 kaznivih dejav in 158 prekrškov na podlagi zakona o proizvodnji in prometu mamil.

Lani so organi za notranje zadeve zasegli 8723 gramov heroina, 845 gramov LSD, 10.000 gramov hašča, 12.620 gramov marihuane, 1670 stebel konoplje, 22.085 gramov kokaina in 31 steklenic heptanona.

Po podatkih, ki jih ima na voljo, ministrstvo ocenjuje, da to v praksi pomeni, da uživajo mamil (marihuano) že otroci v osnovni šoli, v prvih letnikih srednjih šol pa že bolj nevarna mamil. Ugotovitev kažejo, da so mamil praktično dostopna že vsakomur, kar se ne nazadnje kaže tudi v izjemno nizkem številu vlomov v lekarne (lani trije) in v poskusih ponarejanja receptov (samodva), kar pa posledično pomeni, da je slovensko tržišče dobro založeno z mamil.

V minulem letu se je uresničila tudi napoved prodora kokaina na naše tržišče, kar se odraža tudi v zasegu tega mamil. Očitno je tako naše tržišče, enako kot celotno evropsko, postalo tržno zanimivo za dejele proizvajalke in razpečevalce. Vse te ugotovitve je ministrstvo upoštevalo pri pripravi delovnega programa za letos, njegovo delo in učinkovitost bo odvisno tudi od nove kazenske zakonodaje. Večji poudarek bo namenjen preventivi (akcije na mejnih prehodih).

Odkrivanje tovrstne kriminalitete pomeni s policijskega stranice enega od najzahtevenjih področij dela, saj se s trgovino z drogami ukvarjajo izključno organizirane družbe, ki imajo ogromno kapitala in pri delu ne izbirajo sredstev za doseg cilja. Tudi dokazovanje je zaradi načina delovanja izredno zahtevno opravilo, saj zahteva postopke in metode, ki jih procesna zakonodaja, ki za zdaj še velja, doslej ni predvidevala. Za uspešno delo je zato potrebno dodatno zakonsko urejanje in dodatno usposobljanje policijskih enot, specializiranih za odkrivanje tovrstnega kriminalita.

Slovenska skupščina začela obravnavati volilno zakonodajo

Problem bo potrebna sklepčnost

Ljubljana, 16. julija - Zbori slovenske skupščine so danes začeli dvodnevna ločena zasedanja in z obravnavo predlogov temeljnih treh volilnih zakonov. Ker je za sprejem teh zakonov potrebna dvotretjinska večina, toliko poslanec pa se ni zbral v nobenem od zborov, začetek zadnje faze sprememanja volilne zakonodaje ne obeta posebno veliko.

Na dnevnem redu tokratnega zasedanja zborov slovenske skupščine so trije osnovni volilni zakoni, po katerih bi z volitvami lahko konstituirali novi slovenski parlament v skladu s novo ustavo: Zakon o volitvah v Državnem zboru, Zakon o volitvah v Državnem svetu in Zakon o volitvah predsednika Republike Slovenije. Ni znano, ali računajo, da se bo na glasovanju o predlogih zakonov, zbral kaj več poslanec. Na poslanskih klopih pa se je kljub temu znašlo veliko število predlaganih sprememb obravnavanih zakonov: kar 47 amandmajev in ti se še vedno vlagajo. Pretežno večino je že pred zasedanjem včeraj obravnavala Ustavna komisija, ki je predlagatelj te zakonodaje, in spresela le tri, o dokončni usodi posameznih amandmajev pa bodo odločali poslanci z glasovanjem.

V dosedanjem razpravi, ki je bila, kot je to že običajno, mestoma tudi polemična, je izstopalo nekaj vsebinskih vprašanj, kjer bo medstrankarski boj najhujši. Veliko besed je bilo o možnostih malih in izvenparlamentarnih strank za enakopraven nastop na volitvah ter na kakšen način naj bi pripisovali ostanke glasov po prvi ugotovitvi volilnih rezultatov. Pri tem je Ustavna komisija ponudila tako imenovan "mehko varianto", ki gre v prid manjšim strankam. ● S. Z.

Svet Triglavskoga naravnega parka o stanju (visokogorskih) jezer

Je program res samo "boljševistična izmišljotina"?

Bled, 15. julija - Svet Triglavskoga naravnega parka je v osrednji točki dnevnega reda današnje seje obravnaval informacijo o stanju v Bohinjskem jezeru, v Triglavskih in Krnskih jezerih ter v jezeru na Planini pri jezeru.

Kot je povedal Miha Bricelj iz Inštituta za biologijo, v Bohinjskem jezeru opažajo nekatere vrste modrozelenih alg ter bujnejšo rast večjih vodnih rastlin (predvsem v Ukanci); letos pa "odkrivajo" tudi niste alge, iz katerih je mogoče sklepati, da je del jezera že močno prizadet. Mladen Berginc iz javnega zavoda Triglavski narodni park je ob tem spomnil člane sveta, da je radovljiska skupščina (prejšnjega sestava) pred leti sprejela program za izboljšanje jezera, ven-

dar se program slabu uresničuje in stanje v jezeru se celo poslabšuje. Program je med drugim predvideval uveljavitev večjega reda ob jezeru, ureditev kanalizacije in selitev nekaterih dejavnosti (kampa Ukanc in šotorišča tabornikov) z obale jezera na nekatere druge, za okolje manj "nevarne" lokacije. Od programa se je doslej uresničilo bolj malo, po besedah Mladena Berginca verjetno tudi zato, ker so nekateri program ocenili kot "boljševistično izmišljotino" in ga spra-

vili v predale. Berginc je opozoril tudi na to, da ljudje premočno vedo, kaj lahko v naravnem parku počnejo in česa ne, in ob tem nekatera množična obleganja Triglava (spominski pohod na Triglav, posvetitev kapele, pohod sto žens na Triglav itd.) označil kot "hordne navade" Slovencev. Janko Jan, v radovljiskem izvršnem svetu odgovoren za prostorsko urejanje, je povedal, da tudi nova občinska vlada podpira program za sanacijo Bohinjskega jezera. Občina je nekatere naloge iz programa že uresničila, vendar pa zaradi finančnih težav le del tega, kar bi sicer moral.

Po razpravi, v kateri je Anton Branelj iz Inštituta za bio-

logijo predstavil rezultate opazovanj visokogorskih jezer (rezultati kažejo, da je tudi stanje nekaterek od teh jezer že zelo kritično), so člani sveta sklenili, da bi v opazovanje poleg Triglavskih in Krnskih jezer ter jezera na Planini pri jezeru vključili tudi Kriška jezera in jezero v Lužnici in da bi poskušali razmejiti, koliko k onesnaževanju prispevajo zračne emisije, pašništvo in turizem. Svetudi poziva radovljisko občinsko skupščino, da aktualizira program sanacije Bohinjskega jezera, Planinski zvezzi Slovenije pa daje pobudo, da bi prednostno reševala probleme, ki v visokogorju največ prispevajo k onesnaževanju. ● C. Zaplotnik

Sedmi pohod na Triglav

Pokljuka, 17. julija - Pred Šport hotelom na Pokljuki je že vse pripravljeno za sprejem triglavskih pohodnikov, borcev in mladine, ki se bodo jutri, v soboto, okrog enih popoldne, vrnili iz Triglavskoga pogorja. Tu bo velika kulturno-zabavna zaključna prireditev, prijetljivo in tovariško srečanje vseh Slovencev, ki dobro mislijo. Slavnostni govornik na prireditvi bo Milan Kučan, predsednik predsedstva RS.

Sinoč je bila v prostorih Šport hotela že odprta razstava del slike - kiparskega tabora, na katerem je sodelovalo 35 umetnikov, nekaj tudi iz zamejstva, obiskovalci pa si bodo ogledali tudi eksponate na temo "Triglav v NOB", dokumente o šestih dosedanjih spo-

minskih pohodih ter nekaj dokumentov o partizanskem kulturniku Danilu Turku - Joci. Razstava sta omogočila SDP Slovenije in Socialistična stranka Slovenije.

Jutri, v soboto, 18. julija, bo ob 10. uri skupščina in srečanje borcev SB 7. SNOUB Franceta

Prešernova - Gorenjske brigade NOVS pri gostišču "Ob tabornem ognju". Dopoldne bodo domaćini iz vasi pod Triglavom prikazali etnografske značilnosti, kot so planšarstvo, sirarstvo, sečnja, prevoz in predelava lesa, izdelava gorjuških pip, vuncev in podobno. Od 13. do 14. ure bo za dobro razpoloženje igral ansambel Slovenija, sledil pa bo promenadni koncert godbe slovenske police. Ob 14.30 se bo začel slovenski del prireditev, na kateri bo zbrani množici spregovoril Milan Kučan, predsednik

predsedstva RS. V kulturnem delu bodo nastopili Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomačič iz Trsta in glasbeniki pod vodstvom Stanka Kujdara, godba slovenske policije, recitarji, med njimi tudi partizanski kulturnik Aleksander Valič, oktet LIP Bled. Tu boste lahko slišali tudi triglavsko fanfare. Po slovesnem delu pa bo za zavaroval igral ansambel Slovenija.

Vseslovensko srečanje borcev, aktivistov NOB, planincev, tabornikov in vseh dobrino mislečih Slovencev bo pokratiti tudi izraz dobre volje in počasti všeč obletnic, predvsem pa obletnice samostojne Slovenije. ● D. D.

Do novega šolskega leta

Gradbincem bo zelo vroče

Ministrstvo za finance je maja letos predpisalo Odredbo o pogojih in načinu javnega razpisa za oddajo določenih del, ki se financirajo iz proračuna Republike Slovenije. Na tej podlagi pa je Ministrstvo za šolstvo in šport razpisalo investicijsko vzdrževalna dela na nepremičninah, s katerimi gospodari - med njimi je tudi 11 šolskih objektov na Gorenjskem.

Kranj, 16. julija - Javni razpis za investicijsko vzdrževalna dela na zgradbah srednjih, višjih in visokih šol, fakultet in dijaških domov v Sloveniji je podpisal minister za šolstvo in šport dr. Slavko Gaber. V razpisu so postavljeni zelo strogi roki, kajti dela na skoraj 150 objektih po Sloveniji naj bi se začela še ta mesec, končala pa najkasneje do 31. avgusta, torej do začetka novega šolskega leta.

Na Gorenjskem je 8 objektov srednjih šol, dva objekta kranjske Fakultete za organizacijske vede in dva dijaška domova, ki jim je v republiškem razpisu namenjen denar za najnovejšo investicijsko vzdrževalna dela. Podjetjem in obrtnikom, ki bodo s svojimi najugodnejšimi ponudbami uspeli na javnem razpisu, se obeta vroče gradbeno poletje. Razpis vsebuje sistem tiksnih cen, kajti ministrstvo za šolstvo in šport je v njem opozorilo ponudnike, da ne bo upoštevalo valutnih in podobnih varovalnih klavzul.

Na objektih srednjih šol 8 gradbišč

Republiški proračun preko Sklada za gospodarjenje z nepremičninami pri Ministrstvu za šolstvo in šport namenja za investicijsko vzdrževalna dela na objektih gorenjskih srednjih šol 13,7 milijona tolarjev. S tem denarjem bo obnovljena strešna kritina na objektu kranjske

Srednje šole ekonomike in družboslovne usmeritve, urejena fasada ter instalacija centralnega ogrevanja v Srednji šoli za trgovinsko dejavnost v Kranju, sanirana streha in urejeno prezračevanje delavnic v Srednji tekstilni, obutveni in gumarski šoli Kranj, toplotno izolirana streha ter obnovljena okna objekta Srednje mlekarne in kmetijske šole na Smledniški 3 v Kranju, in nadaljevanja obnova strehe kranjske Srednje gradbene šole. Republika poleg tega namenja relativno majhna srestva za sanacijo strehe, izolacije, odtokov metorne vode in preprečitev drenanja stopnic objekta Iskre srednje šole Kranj, ureditev odtoka metorne vode v Solskem centru Škofja Loka na Podlubniku in za ureditev centralnega ogrevanja in odprševanja v delavnicih Srednje lestarske šole v Škofji Loki. Ministrstvo je v razpis zajelo zgolj najbolj nujna vzdrževalna dela na osmih objektih srednjih šol na Gorenjskem, ki so namenjena preprečiti novih škod zara-

di staranja objektov - le dva gradbeno obrtniška posega pa bosta izboljšala pogoje za delo dijakov in učiteljev.

Nekaj denarja tudi za dva dijaška domova

Javni razpis republiškega ministrstva obeta pol milijona tolarjev tudi za obnovo oken na objektu Fakultete za organizacijske vede Kranj na Prešernovi in ureditev fasade objekta te-

fakultete na Tomšičevi v Kranju. Na objektih višjih, visokih šol in fakultet v Sloveniji je ministrstvo v času do 31. avgusta namenilo denar za 40 gradbeno obrtniških posegov.

Za dijaške in študentske domove pa javni razpis predvideva 20 investicij, ki bodo prinesle boljšo pogoje bivanja dijamom oziroma študentom v novem šolskem letu. V dijaškem domu Srednje šole gostinsko-turistične in ekonomske usmertsitve Bled je predvidena obnova centralnega ogrevanja, v dijaškem domu v Kranju pa obnova strehe, kopališč, celotnega drugega nadstropja in nekatere inštalacij - na obeh dijaških domovih na Gorenjskem bo vrednost investicijsko vzdrževalnih del 13,5 milijona tolarjev, od tega kar 13 milijonov na objektu Dijaškega doma Kranj.

M. Va.

NARODNI DEMOKRATI Škofje Loke vas vabimo v nedeljo, 19. 7., ob 15. uri na družabno srečanje s piknikom, ki bo pri Sv. Andreju v Hrastnici, pri Ruparju.

Med gosti bodo ga: Alenka Žagar Slana, predsednica kandidatinja, Anton Tomačič in drugi.

Seja radovljiske vlade

Laški Rovt se osamosvaja

Stanarine bodo v tretjem četrletju za 13,75 odstotka višje kot junija.

Radovljica, 13. julija - Izvršni svet je na pondeljku že nekoliko bolj dopustniško raznatomani seji (težave s sklepnoštjo, krajski dnevi red in hiter konec seje) soglašal s predlogom, da se bohinjski zaselek Laški Rovt odcepi od naselja Polje in da tako, kot je bil že nekaj, spet postane samostojno naselje Laški Rovt. Ker bo treba zamenjati hiše številke na dvanaestih stanovanjskih stavbah, bo preimenovanje občinski priračun "olajšalo" za 16.470 tolarjev. Izvršni svet je tudi sklenil predlagati občinski skupščini, da bi odlok o imenovanju novega naselja sprejela po hitrem postopku.

Prvega julija je v Sloveniji začela veljati nova metodologija za oblikovanje stanarin v neprofitnih stanovanjih. Po tej metodologiji najemnina ne sme presegati 2,9 odstotka vrednosti stanovanja; le-ta pa se mesečno usklajuje z vrednostjo točke. V radovljiski občini so pri izračunu upoštevali najvišje možno povisjanje in sklenili, da se stanarie v tretjem četrletju v primerjavi z junijem zvišajo za 13,75 odstotka in da se v začetku zadnjega trimeseca po potrebi še popravijo. Izvršni svet je od strokovnih služb tudi zahteval primerjavo z ostalimi slovenskimi občinami.

Kot je povedal predsednik izvršnega sveta Jože Resman, je z ministrovim za obrambo že dogovorjeno, da bo občina lahko vojašnicno v Radovljici uporabila za svoje potrebe. Vojska, ki na Bohinjski Beli pospešeno obnavlja stavbe, želi za svojo dejavnost tudi plezalno steno. Objekte na Pokljuki bo delno obnovila letos, delno pa prihodnje leto.

Ceprav izvršni svet na tokratni seji ni razpravljal o problematični štipendiranju v občini, ker je ocenil, da je gradivo treba dopolniti še z nekaterimi podatki, pa je že zdaj jasno, da bodo v občini letos zelo skromne možnosti za pridobitev kadrovske štipendije. Osnovno šolo je končalo 411 učencev, srednjo 260, podjetja pa so za naslednje šolsko leto razpisala le 57 kadrovske štipendije. Blejski LIP jih je razpisal 18, Veriga Lesce 14, SGP Gorjenec Radovljica 6, Špecerija Bled 5, Obrtno in gradbeno podjetje Bled 4. Štiri podjetja so razpisala po dve štipendiji, dve pa po eno.

Ko so razpravljali o načrtu za ekološko kmetijstvo v Sloveniji, so pobudniku, Centru za gospodarsko svetovanje pri zasebnem podjetju Daleas iz Komende, predlagali, da naj načrt predloži republiški vladi, ki naj se o tem opredeli na državni ravni.

Janko Jan, ki je v izvršnem svetu odgovoren za prostorsko urejanje, je dal pobudo, naj pristojne službe preverijo, kako poteka vračanje zemlje Gregorčevi kmetiji v Radovljici. Dejal je, da se ji vračajo tudi takoj majhne parcele, ki ne bodo omogočale normalnega dela. ● C. Zaplotnik

Obnova zdravstvene postaje v Žireh nespametna

Novogradnja le s soinvestitorji

Škofja Loka, 16. julija - Ali obnoviti sedajo zdravstveno postajo v Žirovskem zadržnem domu ali se podati v novogradnjo, to je bilo osrednje vprašanje, s katerim se je v torek zjutraj spopadel škofješki izvršni svet.

Novogradnja zdravstvene postaje je sicer načrtovana že nekaj let, potrdil jo je tudi občinski parlament, ki je v proračunu zato celo že namenil kar čedno vsoto denarja. Vendar je gradnja lani - predvsem zaradi pomanjkanja denarja - padla v vodo. Tudi v letošnjem občinskem proračunu ne kaže bolje.

Da bi Žirovski problem občinska vlada vendarle čim hitreje in hkrati racionalno rešila, je marca, ko naj bi bil objavljen že razpis za najugodnejšega izvajalca, naročila gradbenemu odboru, ki ga vodi dr. Dušan Sedej, naj oceni možnost obnove sedanjih prostorov. Gradbeni odbor je konec junija opravil svoje delo. Ugotovil je, da bi bila obnova nespametna tako po denarni kot prostorski plati.

Sedanja zdravstvena postaja v Žireh ima, brez garaže in klesti, le 238 kv. metrov neto površin, od tega 219 metrov funkcionalnih. Za normalno delo bi rabili 643 kv. metrov oziroma 516 metrov neto funkcionalnih površin.

Če bi zdravstveno postajo obnavljali in preurejali, bi za kvadratni meter (brez opreme) potrebovali približno 1200 mark, še vedno pa s tem ne bi rešili prostorske stiske.

Prvi projekt nove zdravstvene postaje je bil delan - za tiste čase primerno - zelo razkošno, na dobrih 1500 kv. metrih. Sedaj projekti, ki upošteva res samo minimalne standarde, je skrenčen na okroglo 600 kv. metrov neto površine.

S stališčem gradbenega odbora, da ne preostane drugega kot gradnja nove zdravstvene postaje, so se v torek strinjali tudi člani škofješkega izvršnega sveta. Z denarjem, kolikor ga je za ta namen rezerviranega v letošnjem občinskem proračunu, bodo potrili pripravljalna dela, končno finančno konstrukcijo pa bodo skušali zgraditi s tem, da bodo povabili tudi potencialne soinvestitorje. Glede na možnost zasebne zdravstvene prakse, ki jo odpira nova zakonodaja, bi bilo umestno iskati sovlagatelje med zdravnikmi. Kot je dejal Franci Mlinar iz Žirov, član izvršnega sveta, so se z njimi o tem že pogovarjali, vendar so dejali, da nimajo denarja, sedanjem sistem kreditiranja pa takšnim (nedonosnim) načinom tudi ni naklonjen. ● H. Jelovčan

S seje kranjske vlade

Najpogumnejši v obrestni pasti

Kranj, 15. julija - Ker je predlog za brezobrestni odlog plačila obresti od posojil za razvoj drobnega gospodarstva na zadnji seji pred tednom dni vzbudil kar nekaj nesporazumov, zaradi katerih ni bilo zadovoljivega soglasja, je bila ta točka danes ponovno obravnavana.

Predlog za brezobrestni odlog plačila obresti na kredite, ki so jih dobili posamezni novi podjetniki kot pomoč na začetku svoje poslovne poti - posojila naj bi bila ugodnejša zaradi polovice obrestne mene - je na zadnji seji vzbudil toliko pomislikov, da je glasovanje po razpravi pokazalo, da večina članov kranjske vlade s predlogom ne soglaša. Zato je vodstvo izvršnega sveta predlagalo, da z dodatno obrazložitvijo in konkretizacijo številka pokaže, za kakšne vrednosti gre, ter z dodatnimi utemeljitvami le predlagati sprejem predlaganega predloga odloga plačila obrest iz glasovanjem po posameznih primerih. V takratni razpravi je bilo ugotovljeno, da so gospodarske razmere žal pač tako slabe - pri

Sprejete nove stanovanjske najemnine

Z večmesečno zamudo je bila končno sprejeta metodologija izračunavanja neprofitnih najemnin, ki stopi v veljavo s 1. julijem in po kateri naj bi najemnine dosegle v svojem letnem znesku 2,9 odstotka vrednosti stanovanja. Zato je izvršni svet občine Kranj na tokratni seji odločil, da se stanovanjske najemnine v občini Kranj s 1. avgustom povečajo za 38,1 odstotka, to pa je, ker so bile doslej te najemnine na Gorenjskem najnižje, tudi največje gorenjsko povečanje. V razpravi pred sklepanjem so ugotovili, da gre za srednjo pot med tržnimi zahtevami in socialno-materialnimi možnostmi, saj tako najemnine še vedno ne pokrivajo stroškov vloženega kapitala. Zaradi povečanja stanarin bodo potrebna tudi večja sredstva za njihovo subvencioniranje, pri odplačilih odkupljenih družbenih stanovanj pa se bodo obroki počeli v torej odplačilne dobe skrajšale.

Višja nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča

Ker se je kranjska občinska skupščina odločila, da bo v tem letu sproti z rastjo cen povisovala tudi vrednost nadomestil za stavna zemljišča, je bil na današnji seji sprejet tudi sklep, da se vrednost točke za izračun nadomestil stavnih zemljišč s 1. julijem poveča za 12,7 odstotka.

tem je bilo opozorjeno na višino obresti, ki so narasle do višin, ki jih (kljub polovičnemu zmanjšanju) še tako obetava poslovna dejavnost težko pokrije, na posledice strahotne nelikvidnosti, ki nas peha v povsem naturalno gospodarstvo ter tečaj tolarja, ki bo izvoznike vsak hip popolnoma onemogočil. Razmere so se torej poslabšale do te mere, da je postal očitno, kot je ugotovil eden od članov izvršnega sveta, da so se tudi najpogumnejši in verjetno tudi najspodbujnejši podjetniki, ki so pri krenili na to rizično pot, očitno zainvestirali. Tudi zaradi razmerja do tistih, ki so iz proračunskega sredstev dobili nepovratna sredstva za odpiranje novih delovnih mest, v večini primerov pa v bistvu tudi gre za zbiranje zagonskega kapitala pri začetku nove obrti oz. drobnega podjetništva, so se danes z veliko večino odločili, da predlagani odlog plačila obresti sprejemajo. Ker gre z vidika vrednosti sredstev glede na proračun v bistvu za simbolične zneske, bi lahko ugotovili, da je šlo v tem primeru le za večjo (pre)občutljivost pri odločjanju, saj so se zavedali možnih očitkov na račun prelivanja javnih sredstev v zasebne roke. ● S. Ž.

Seja jeseniškega izvršnega sveta

S skupno akcijo do telefonov

Jesenice, 16. julija - V zadnjih letih so na Jesenicah zgradili telefonsko omrežje po mestnih in primernih krajevnih skupnostih, zdaj pa bodo telefone dobili tudi v Mojstrani in Ratečah. Tudi sredstva za demografsko ogrožena območja.

Na minuli seji jeseniškega izvršnega sveta so potrdili poročilo o uresničevanju raziskovalnih nalog v letu 1991 in predlog sofinanciranja raziskovalnega programa za leto, kot ga je posredovala komisija za raziskovanje pri izvršnem svetu skupščine občine Jesenice. Komisija je med drugim ugotovila, da je potrebno rezultate nalog, ki so končane, spremljati še naprej, pri opredelitvi do nalog, ki se bodo sofinancirale v letu 1992 pa je treba podpreti predvsem tiste naloge, ki so blizu zaključka, da izvajalci teh nalog ne bi ostali na pol poti. Komisija meni, da bi bila najslabša in najmanj racionalna varianta prekiniti naloge tik pred njihovim zaključkom.

Pri obravnavi poročila o uresničevanju raziskovalnih nalog v letu 1991 in prispevkih prijav raziskovalnih nalog za leto 1992 - bilo je 19 prijav - je komisija sklenila, da predlagati sofinanciranje enajstim izvajalcem raziskovalnega programa v letu 1992.

Jesenški izvršni svet bo zborom skupščine občine Jesenice posredoval v obravnavo tudi problematiko financiranja izgradnje telefonskega omrežja v jeseniški občini. Že leta 1987 so podpisali samoupravni sporazum o izgradnji telefonskega omrežja po krajevnih skupnostih jeseniške občine. Na osnovi tega sporazuma so dogradili telefonsko omrežje v Žirovnici, v Centru II, v Podmežakli, v krajevnih skupnosti Sava, na Hrušici, nabavili so telefonsko centralo za Žirovnico, Hrušico, Mojstrano in Rateče ter vozliščno telefonsko centralo na Jesenicah kot predpogoj za izgradnjo telefonskega omrežja v Mojstrani in Ratečah so bile podpisane pogodbe z občani. Obe investiciji sta sodelovali tudi v natečaju in pridobili tudi sredstva za demografsko ogrožena območja: za Rateče lani v višini 5 milijonov 700 tisoč tolarjev in za Mojstrano letos v višini 5 milijonov 160 tisoč tolarjev.

Proračun je za izgradnjo telefonskega omrežja Mojstrana in Rateče zagotovil 14 milijonov tolarjev. Vendar so potem prišli v položaj, da tekoče likvidnostne sposobnosti proračuna niso dosegale niti za pokrivanje obresti, zaradi neplačevanja pa so izvajalci stalno grozili s prekinitev del. Po pogovorih in usklajevanjih je občini uspelo, da so zdaj obveznosti občine do PTT za izgradnjo telefonskega omrežja Mojstrana in Rateče v celioti povrnane. ● D. Sedej

IZ GORENJSKIH PARLAMENTOV

Zbori skupščine občine Jesenice komaj sklepni
**Na Lipcah grozijo s cestno
zaporom**

Jesenice, 16. julija - Skupne seje vseh treh zborov skupščine občine Jesenice ni bilo, ker ni bilo dovolj poslancev. Na ločenih sejah posameznih zborov se je pri marsikaterem predlogu zapletlo, ker je bil zaradi majhne udeležbe »usoden« vsak glas proti. Zbori protestirajo, ker cestni odseki niso urejeni in so prometno nevarni.

Vsi trije zbori skupščine občine Jesenice so bili minulo sredno spet na robu sklepnosti - od 78 poslancev se je skupne seje udeležilo le 52 poslancev, tako da skupne seje ni bilo, seje so se lahko nadaljevale le po posameznih zborih.

Na dnevnih redovih so dodatno uvrstili odlok o javnih zavodih. Vzgojnoizobraževalna organizacija Jesenice naj bi se po tem odloku razdelila na devet javnih zavodov s tem, da se Delavska univerza izloči. Zato, ker so bili na meji sklepnosti, je bil že en sam glas proti »usoden« za marsikater predlog. In tako se je ponovila stara pesem. Spet na Jesenicah niso mogli izvoliti direktorja doma Franceta Berglja in ne ravnatelja muzeja in ne upravnika knjižnice. Nobena od kandidatov ni bila izvoljena, kar je pošteno pogrelo nekatere poslance. Ne zdi se jim sprejemljivo, da en sam glas kroji usodo imenovanju kandidatov, ki jih komisija za volitve in imenovanja šteje za primerne. Vsi kandidati se bodo morali spet javiti na razpis.

V nadaljevanju je predsednica izvršnega sveta Rina Klinarjeva obvestila poslance o delu izvršnega sveta med dvema sejama. Med drugim je dejala, da bo slovenska vlada o sanaciji slovenskih železarjev in torej tudi o sanaciji jeseniške železarne razpravljalna predvidoma 23. julija. Že zdaj pa je jasno, da bo sanacija najbrž terjala odprtitev več sto delavcev in jeseniške železarne. Zdaj je na Jesenicah brezposelnih 2.189 oseb in je tako stopnja brezposelnosti 16-odstotna.

Jesenški izvršni svet je že protestiral ob odločitvi republike prometnega ministra, ki je zaradi pomanjkanja denarja ustavil vsa gradbena dela na slovenskih avtocestah. Ob avtocesti Hrušica - Vrba so problematični nekateri nedokončani odseki, predvsem odsek od Javornika do Blejske Dobrave. Ta odsek je prometno izjemno nevaren, na kar je dodatno opozoril tudi poslanec Franc Medja, obrtnik, ki je menil, da nihče gradbišča ne more in ne sme kar tako zapustiti. Krajani Lipc se bodo v skrajnem primeru odločili tudi za fizično zaporo prometa na Lipcah. Zbori so tako sprejeli zahtevo, da se morajo dela na najbolj kritičnih cestnih odsekih, predvsem na odseku Javornik - Lipce, brez pogojno ureditve.

Zapletlo se je tudi pri zazidalnem načrtu za Plavški Travnik - spet zaradi enega glasa proti. Po pojasnjevanju in razčiščevanju so načrt sprejeli, Karavanška skupnost pa bo med drugim zadolžena za promocijo prostora, ki je ena redkih prilagodnosti za gospodarski razvoj občine.

Delegati zborov jeseniške skupščine so v nadaljevanju sprejeli tudi odlok o gradbeni ceni stanovanjske površine in stroških urejanja stavbnega zemljišča za leto, predlog programa gospodarjenja s stanovanjskimi sredstvi, sredstvi stanovanjskih najemnin in najemnin poslovnih prostorov, ki so v lasti občine, program sklapa stavbnih zemljišč in predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o organizaciji in delovanju področju upravnih organov občine Jesenice. Brez razprave so poslanci tudi sprejeli poročilo o višini in porabi sredstev za poslovne zadolženosti načrta za letos. ● D. Sedej

STRANKARSKE NOVICE

Narodni demokrati Škofje Loke Preddopustniško srečanje

Narodni demokrati Škofje Loke prirejajo pojutrišnjem, v nedeljo, 19. julija, ob 15. uri na Ruparjevi domačiji pri Sv. Andreju nad Hrastnico srečanje Narodnih demokratov, na katerem bo gostja kandidatka za predsednico Republike Slovenije Alenka Žagar Slana in podpredsednik ND Slovenije Anton Tomažič. Po krajšem kulturnem programu pričakujejo zanimiv pogovor o aktualnih političnih razmerah, srečanje pa naj bi se razvilo tudi v prijetno družabno prirede. V kulturnem programu bo nastopil citrar, pričakujejo pa tudi, da bo zaigral tudi domačin Ivan Rupar, član znanega ansambla Rupar. Na srečanje, ki pomeni nekak zaključek aktivnosti pred dopusti, vabijo člane in simpatizerje. ● S. Ž.

Socialistična stranka Radovljice

Program je potrebno dopolniti

Radovljica, 16. julija - Na seji občinskega

Iz analize gospodarskih gibanj Ekonomskega inštituta Pravne fakultete

Rešitev le v tiskanju denarja?

Maja je bilo nazadovanje industrijske proizvodnje skoraj ustavljen, vse pa je odvisno od uspešnosti v izvozu. Bomo čez nekaj mesecev plačevali sedanji nespodobudni tečaj z novo inflacijo?

Analize Ekonomskega inštituta Pravne fakultete v Ljubljani - bolj znanega kot Bajtov inštitut - so že dolgo obvezno branje strokovne ekonomske javnosti, gospodarstvenikov in zlasti vladnih služb. V razmerah, ko je ekonomska politika postala tudi predmet političnih medstrankarskih obračunavanj in zlasti po zamenjavi vlade, ki je bila, če odstevemo vse drugo, storjena predvsem v upanju, da se izboljša ekonomska politika, je politično povsem neodvisna ter visokostrokovna analiza še posebej dobrodošla in zanimiva, zato vam predstavljamo nekaj ugotovitev iz zadnjega pregleda.

Vsekakor najrazveseljivejša je ugotovitev, da je bil padec industrijske proizvodnje v mesecu maju najmanjši v zadnjih treh letih, saj je dosegel le dobro desetino odstotka, medtem ko smo od osmoštevitev nazadovali povprečno po dva do dva odstotka mesečno. To stalno nazadovanje nas je potisnilo na raven, ki je za tretjino (33 odstotkov) nižja kot leta 1989, daje pa upanje, da smo dosegli dno, s katerega bi se v novem gospodarskem

Za mnenja o gospodarskem položaju in politiki smo povprašali tudi v nekaterih gorenjskih podjetjih.

Vinko Perčič, direktor plana in analiz v Savi Kranj: »Največji problem vseh, ki smo izvozniki, je tečaj, ki miruje kljub tolarški inflaciji. Izvoz je edina alternativa, saj je prodaja v nekdanji Jugoslaviji popolnoma onemogočena, domaći trg pa občutno premajhen. Za kolikor tolko znesen dohodek bi bil potreben tečaj okoli 62 tolarjev za marko. Vedno večji problem nam povzroča zaostrovanje nelikvidnosti v Sloveniji. Ni rešitev tiskanja denarja in inflacija, pač pa je ob že uresničenih mnogih ukrepih v podjetjih (notranje prestrukturiranje, zmanjšanje preveč zaposlenih, povečanje produktivnosti) je potrebno ukrepati v infrastrukturi in državi. Mafiskske obresti, zavarovalstvo, neracionalna gospodarska infrastruktura do skrajnosti obremenjujo gospodarstvo, in tu so potrebne drugačne rešitve. Pas je treba zategniti povsod!«

Sonja Černe, finančna direktorka Almire Radovljica: »Izgubo južnih trgov smo reševali s preusmeritvijo v izvoz, in ker delamo na zastareli strojni opremi, je seveda najpomembnejši tečaj tujih valut. Razkorak med domaćo inflacijo, ki bi zahtevala tečaj okrog 80 tolarjev za marko, in sedanjem tečajem nam poleg nelikvidnosti povzroča kmaj obvladljive probleme. Nesprejemljivo je, da je nova vlada v teh razmerah, ko praktično skoraj ničke več ne platiče z denarjem, zaostila disciplino plačevanja prispevkov (po 6 dneh obresti in blokada), hkrati pa se te razmere v negospodarstvu sploh ne poznajo. To povzroča tudi med delavci veliko nerazpoloženje. Pravi fenomen je dejstvo, da ob "razsumem" gospodarstvu, napredovčji inflaciji, valuta revolvrira, kar se dogaja pri nas. Vlada mora načrtno urepitati in ustvariti določene pogoje, v katerih bo gospodarstvo lahko delovalo - poglej samo neuverjeno odnosov s Hrvaško. Če "okolje" ne bo takoj urejeno, tekstilna industrija ne bo prezvela več kot tri meseca.«

Bojan Starman, direktor Alpine Žiri: »Z analizo gospodarskih gibanj EIPF, ki jo poznam, se v ceteri strinjam. Skarje med stroški (cenami surovin, obresti, plačami po kolektivnih pogodbah, itd.) in tečajem se stalno odpirajo in prava je ocena, da je tolar precenjen za 35 odstotkov. Pri ukrepih, ki se priravljajo, smo mnenja, da so potrebni predvsem tisti, ki bodo olajšali položaj vsem, ne pa tisti (kot npr. sanacija bank), ki posenijo novo prerazporejanje denarja. Zlasti je treba normalizirati obresti, omogočiti podjetjem tuje kredite. Narediti konkurenčen proizvod v neracionalnem podjetju, neracionalnem bančnem sistemu in neracionalni državi, je pravi čudež. Za racionalnost v podjetju smo naredili precej, to pričakujemo in terjamo tudi od države.«

za, saj je ustavitev padanja žetev aktivno zastavljene tečajne politike ob uvedbi tolarja, ki bo moral biti stalinca zavestne gospodarske politike. Žal smo se znašli v položaju, ko je o donosnosti izvoza nemogoče govoriti, močno se je poslabšal položaj pri stroških (davki, indeksacija plač, cene monopolnih dobrin, dolžniška kriza z visokimi obrestmi), ki obremenjujejo našo proizvodnjo. Ker po ugotovitvah EIPF celotna slovenska gospodarska aktivnost niha z nihanjem izvoza s 6- do 8-mesečnim časovnim zamikom, bodo posledice tega stanja vidne šele ob koncu leta.

Poleg izvoza, ki postaja očitno najpomembnejši dejavnik našega gospodarstva, pa tudi nekateri drugi kazalci niso nič kaj obetavni: zmanjšujejo se naročila, obseg prodaje (v primerjavi z enakim obdobjem lani je ta nižja za 30 odstotkov), povečujejo se zaloge, najhuje pa je z likvidnostjo. Kar skoraj 90 odstotkov podjetij je imelo tovrstne težave. Kljub temu se je zmanjševanje števila zaposlenih občutno ustavilo, podatek o 73-odstotnem povečanju števila prostih delovnih mest (glede na lanski april) pa vzbuja upanje, da se je naraščanje nezaposlenosti postopno ustavilo. Izvoz, ki je za dober odstotek večji od lanskega še vedno prehiteva uvoz (ki je manjši za četrtnino), po oceni instituta pa bo slovensko gospodarstvo plačalo največjo ceno gospodarskih sankcij proti Srbiji in nadaljevanju vojne v BiH. Predvsem pa strokovnjaki EIPF opozarjajo na dejstvo, da se breme javnega sektorja eksplozivno povečuje, pri čemer so najbolj porastli tako imenovani prispevki za socialno varnost, prek vseh mej pa se je povečalo materialno trošenje države, ki je celo preseglo trošenje prebivalstva. Osebni dohodki so v letu dni po svoji stvarni vrednosti padli za četrtnico, v družbenih dejavnostih za petino le v državnih upravi so se povečali kar za 18 odstotkov!

In napovedi? V Bajtovem inštitutu so skeptični: reševanje problema neustreznega tečaja tolarja bo, ob odsotnosti drugih gospodarskih politik (in nesposobnosti prejšnje in sedanje vlade) ter grozči socijalni ceni za drugačno ravnanje, končno prevljenja na denarno politiko, kar pa domače pomeni novo (nepokrito) tiskanje denarja. Če bo to ublažilo socialne učinke, je to še nekako razumljivo, neupravljeno pa, če se to počne zaradi volitev. ● S. Zargi

Leto turizma 1993 brez turistov?

Vse napovedi, da bo letošnja turistična sezona v Sloveniji vendarle navrgla nekaj dragocenih deviz, so se izkazale za hudo preuranjene in docela zmotne. Zasedenost slovenskih turističnih zmogljivosti je namreč danes le okoli 25-odstotna. Resnici na ljubo: devizni turistični priliv je bil v šestih mesecih res za 78 odstotkov večji kot lanski in po zadnjih podatkih znaša 242,6 milijona dolarjev, a realna podoba začetka sezone in nenehno upadanje rezervacij in zanimanja za slovenski turizem kažejo na to, da bo lanski propadli sezoni sledila še ena, morda še bolj katastrofalna. Mnogi turisti, tudi slovenski, se rajši odločajo za počitnice na Hrvaškem, kjer so cene v povprečju kar za 74 odstotkov nižje kot v Sloveniji, marsikaj kritičnega pa bi lahko rekli tudi o promociji slovenskega turizma. Mar je bila po vojni v Sloveniji zares temeljita in mar je bilo res prav, da je bila promocija Slovenije usmerjena na oddaljene destinacije, kot je ZDA, Izrael, namesto da bi Slovenijo, moja dežela bolj približali bližnjim sosedom? Verjeli ali ne: celo v bližnjih nam Udinah bodo naključni sprejihali nevedno zmajevale z glavo, ko jih boste spraševali o Sloveniji, vendar pa pokimali z glavo, ko boste rekli: Bled. Dejstvo je, da je Slovenija celo v bližnjem svetu popolnoma neznamena turistična destinacija.

Tudi gorenjski turistični delavci so obupani, saj je položaj nemara še bolj črn, kot si sploh upajo priznati. Svetovne grožnje v vojni intervenciji v bivši Jugoslaviji in naval beguncov v Slovenijo so stornirali še zadnje rezervacije. Prav ilustrativno je, da se celo dnevnih turistov s Koroške upajajo zapeljati samo, recimo, do Kranjske Gore, kjer je v zasebnih gostačiščih čez dan neverjetna gneča, zvezč pa se brez izjeme urno napotijo nazaj čez meje prehode. Za avstrijske goste je blejska, čeprav lahko tudi boljša gostinska ponudba, popolnoma nezanimiva: Kranjska Gora je ravno prav blizu, Bled pa zaradi vojne, ki divja na Balkan, že predaleč!

Hoteli na Bledu in Kranjski Gori so domala povsem prazni, delavci na prisilnih dopustih. Znano je, da zaradi takih razmer dober kader odhaja čez mejo ali pa ga - največkrat ilegalno - zaposluje zasebni sektor. Da pa bi bilo vse še huje, nad turizmom visi še črn oblak denacionalizacije, ki bo doletela številne gorenjske hotelle in restavracije.

Turizem si ne želi državnih podpor in subvencij, čeprav bodo po taki agoniji več kot nujne. Turizem si želi gostov, turizem se mora danes usmeriti v prihodnjo turistično sezono. Ali kot je dejal podpredsednik Turistične zveze Slovenije Egon Konradi: »Če danes ne bomo načrtovali prihodnje turistične sezone, bomo imeli Leto turizma 1993 brez turistov...« ● D. Sedej

Tekmovanje v urejenosti mejnih prehodov

Ljubljana, 13. julija (STA) - V tem času poteka akcija pod gesлом "odprtost, urejenost in gostoljubnost na mejnih prehodih". Gre za tradicionalno tekmovanje v urejenosti mejnih prehodov. Sponzor celotnega projekta je zavarovalna družba Adriatic, ki se ukvarja tudi s turizmom in zavarovanjem turistov.

Cilj tekmovanja je zagotoviti organiziranost in evropsko raven storitev. Koncept akcije bo v glavnem slonel na izkušnjah iz prejšnjih let. Radijski postaji Koper in Maribor sta pripravili ocenjevalni list, ki je sestavljen iz splošnega dela (zunanji videz stavb, notranja urejenost prostorov, videz okolice, ocena osebja, urejenost sanitarij) in servisnega dela, ki zajema informacije, bencinski servis, trgovine, gostilne in menjalnice. Naslednji del je prometni del, pri katerem se ocenjuje urejenost cest, pločnikov, parkirišč in oznak, ter sklepni del, ki zajema razne akcije.

Mejni prehodi bodo razdeljeni na dve kategoriji. V eni bodo novonastali mejni prehodi z Republiko Hrvaško, v drugi pa vsi ostali mejni prehodi. Ocenjevani bodo po enakih kriterijih kot v minulih letih, s tem da bo novinarska ekipa mejne prehode obiskala samo enkrat in to konec avgusta. Nekaj ocen bodo zbrali tudi z vključevanjem poslušalcev oziroma bralcev v akciji.

Na zaključni prireditvi konec septembra bodo podelili priznanja trem najboljšim mejnim prehodom na hrvaški meji in trem na mejah z ostalimi sosednjimi državami. Podelili bodo tudi priznanje najbolje urejenemu malemu mejnemu prehodu.

Peter Orehar predsednik skupščine združenja SQ

Kranj, 14. julija - Delegati skupščine združenja SQ (Slovenska kakovost) so na torkovi seji za novega predsednika izvolili Petera Oreharja, podpredsednika kranjskega izvršnega sveta, za podpredsednika pa Andreja Prislana, direktorja Območne gospodarske zbornice Kranj. Na skupščini so med drugi ocenili tudi priprave na sejem Slovenski proizvod - Slovenska kakovost, ki bo na Gorenjskem sejmu v Kranju od 1. do 8. septembra letos.

Republika prevzema jamstvo nad sanacijo bank

Ljubljana, 15. julija (STA) - Slovenska vlada je že poslala v skupščinski postopek zakon o jamstvu Republike Slovenije za obveznice, izdane zaradi sanacije bank in hranilnic, ki naj bi ga zbori po hitrem postopku sprejeli na zadnjem julijskem skupščinskem zasedanju.

Ta zakon ureja vprašanja jamstva Republike Slovenije za obveznice, ki jih bo Agencija Republike Slovenije za sanacijo bank in hranilnic izdala za odkup morebitnih izgub v postopku sanacije bank in hranilnic. Zakon je ena od podlag za izvedbo sanacije v bančnem sistemu in s tem v gospodarstvu v celoti.

Agencija naj bi izdala obveznice v skupnem znesku 2,2 milijarde DEM v tolarški protivrednosti. Nominirane bodo v nemških markah, izplačevane pa bodo v tolarški protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan dospelosti. Glede se bodo na ime in bodo na drugo osebo prenosljive še po preteklu 5 let od dneva izdaje.

Od izdanih obveznic se bodo izplačevale 6-odstotne letne obresti, sredstva za njihovo izplačevanje pa bodo zagotovljena pre repreburskega proračuna.

Predlagatelj meni, da bi morala višina obveznic zadoščati za sanacijo celotnega bančnega sistema tudi ob upoštevanju dejstva, da se bodo v procesu sanacije pojavitve izgube, ki iz sedanjih bančnih bilanc še niso razvidne. Hitri postopek pa predlagajo zato, da bi se proces sanacije bank lahko čimprej začel.

Na Bledu le 20-odstotna hotelska zasedenost

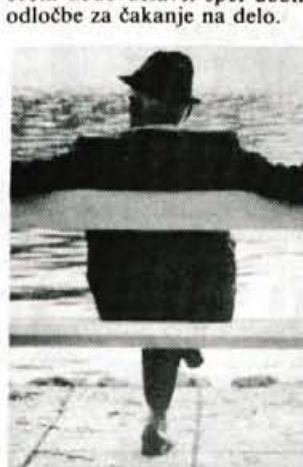
Črni oblaki nad blejskim turizmom

Bled, 16. julija - Blejski turistični delavci ocenjujejo, da se blejski turizmu še nikoli doslej ni tako slabo pisalo kot letos. 700 delavcev na čakanju na delo. Turizem ne potrebuje državne pomoći, turizem potrebuje goste. Slovenija je svetu še popolnoma neznamena turistična dežela.

Lani, po vojni v Sloveniji, so morali blejski hotelirji prvič napisati kar okoli 900 zaposlenih odločbe za čakanje na delo. Hoteli so bili povsem prazni, delavci so bili na prisilnem dopustu najprej šest mesecev, nato so jim moral pogodbene začakane na delo podališali še za šest mesecev. Tudi ta rok se je iztekel - kaj zdaj?

Pred letošnjo poletno sezono so bila znachenja, da bo vendarle nekaj turističnega obiska in da bodo vsaj za silo preziveli. A izkazalo se je, da so bila pričakovanja preveč optimistična - turistov enostavno ni, blejski turizem doživil tako agresivo, kot je ni še nikdar došel. Prava katastrofa!

»Bled beleži komaj 20-odstotno zasedenos, dnevno je le okoli 400 do 500 nočitev,« pojasnjuje sekretarka Turistične poslovne skupnosti Janja Špec. »Vsi delavci so imeli pogodbene začakane na delo, kar pa ne pomeni, da so po ves mesec doma! Nobenega delavca ni, ki bi bil po ves mesec na čakanju, ker smo se odločili za tako razporejanje, da se odvisno od narave dela in zasedenos delavci v službi menjajo. Ob koncu meseca imajo nekateri 20, druge

gi spet 30 »čakalnih« ur ali pa sploh nič. Zaradi razumljivih vzrokov pa osebni dohodki začajajo za določili kolektivne pogodbe. Delavci so julija in avgusta brez odločbe o čakanju na delo in koristijo dopuste, s 1. septembrom pa bomo odločili spet moral napisati. Že nekajkrat smo se sestali tudi s predstavniki svobodnih sindikatov, ki razumejo, da gre za obupne razmere, sestali pa se bomo še enkrat. S 1. septembrom bodo delavci spet dobili odločbe za čakanje na delo.

Razmere v blejskem turizmu so veliko slabše kot lani - lani smo vendarle dosegli 35-odstotno realizacijo glede na leto prej - tudi zato, ker so naši dohodki v težkem položaju in gre v resnicu za velik boj za preživetje. Odločili smo se, da nikakor ne bomo šli v razprodajo tako, da bi izdatno znižali cene, saj bi bilo za blejski turizem to dolgoročno naravnost pogubno. Naslopi pa cene v večini blejskih hotelov niso višje kot na obali. Jasno je, da nizka cena vpliva na strukturo gostov. Če gre v razprodajo, naslednje leto nikar ne more dvigniti cen za toliko, da bi bilo sploh ekonomsko upravljeno..

Bled je letos veliko sredstev vložil v promocijo. Jeseni smo začeli s propagando in z njo vse mesece nadaljevali - ocenjujemo, da smo samo v zadnjem času za te namene plačali okoli 4 milijone tolarjev. Izdali smo prospekt, gostili tuje novinarje in jim dokazovali, da je v Sloveniji povsem varno. Na televizijskih radijskih in televizijskih postajah v državah zahodne Evrope se celo večkrat dnevno vrtijo turistični spoti o Bledu: samo reklama po italijanskih radijskih postajah nas je veljala 6 milijonov italijanskih lir!

Delavci v turizmu se zavedajo, razmer je le nekajčno dolgo potrebeljivo, čeprav izjemno težko živijo. Kljub vsemu so vsi blejski hoteli normalno vzdrževani, nekatere so obnovili, saj nikar ne sme trpeti kvaliteta. Vse v okviru finančnih zmožnosti in prizadevanj posameznih hotelskih kolektivov, ki vsak dan upajo, da le prihajajo boljši časi...● D. Sedej

OSNOVNA ŠOLA
FRANCE PREŠEREN
KRAJN
Kidričeva 49

Osnovna šola Franceta Prešerna Kranj, Kidričeva 49, razpisuje za šolsko leto 1992/93 naslednja prosta dela in naloge:

- 1 UČITELJA TEHNIČNE VZGOJE s skrajšanim delovnim časom
- 1 UČITELJA SLOVENSKEGA JEZIKA s skrajšanim delovnim časom
- 1 UČITELJA GLASBENE VZGOJE s skrajšanim delovnim časom
- 1 UČITELJA TEHNIČNE VZGOJE s polnim delovnim časom
- 1 UČITELJA RAZREDNEGA POUKA (PB) s polnim delovnim časom

Delovno razmerje se sklene za določen čas.
Prošnje z dokazili pošljite v 8 dneh po objavi na zgornji naslov.

**KOMISIJA ZA VOLITVE, IMENOVANJA,
KADROVSKE ZADEVE, ODLIKOVANJA
IN PRIZNANJA
SKUPŠČINE OBČINE TRŽIČ**

razpisuje na podlagi 15. in 18. člena Akta o ustanovitvi radijskega programa Radia Tržič, lokalne radijske postaje Radio Tržič in o ureditvi medsebojnih razmerij, pravic in obveznosti ter 30. člena Statuta lokalne radijske postaje Tržič, prosto delovno mesto

**GLAVNEGA IN ODGOVORNEGA UREDNIKA RADIA
TRŽIČ**

Za glavnega in odgovornega urednika Radia Tržič je lahko imenovan kandidat, ki poleg splošnih pogojev, določenih z Zakonom o javnem obveščanju (Uradni list SRS, štev. 2/86), izpolnjuje še naslednje pogoje:

- da ima višjo ali visoko izobrazbo družboslovne smeri,
- da ima 5 oziroma 3 leta delovnih izkušenj na področju informiranja in obveščanja,
- da ima organizacijske sposobnosti za vodenje uredništva.

Kandidati naj Komisiji za volitve, imenovanja, kadrovskе zadeve, odlikovanja in priznanja predložijo tudi predlog za programske in organizacijsko-financo prenovo Radia Tržič, kar bo odločilnega pomena pri izbiri kandidata.

Izbranega kandidata bomo imenovali za štiri leta.

Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, naj v 15 dneh po objavi razpisa pošljajo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev Komisiji za volitve, imenovanja, kadrovskе zadeve, odlikovanja in priznanja Skupščine občine Tržič, Trg svobode 18, 64290 Tržič.

Prijavljeni kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po izteku roka za zbiranje prijav.

Na podlagi 2. člena zakona o planiranju in urejanju prostora v prehodnem obdobju (Uradni list RS, štev. 48/90), 37. člena zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, štev. 10/84, 37/85 in 39/86 ter RS, štev. 26/90) in 244. člena statuta občine Kranj je Izvršni svet na svoji 96. seji, dne 8. 7. 1992 sprejel

S K L E P

**O JAVNI RAZGRNITVI OSNUTKA SPREMEMB IN DO-POLNITEV DRUŽBENEGA PLANA OBČINE KRAJN
ZA ODDOBJE 1986 - 1990**

1.

Javno se razgrne osnutek sprememb in dopolnitve družbenega plana občine Kranj za obdobje 1986 - 1990 oz. programske zaslove za zazidalni načrt Britof sever - Voge, ki ga je pripravil Sekretariat za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve - Upravna organizacija za urbanistično načrtovanje v mesecu juliju 1992.

2.

Osnutek sprememb in dopolnitve družbenega plana se javno razgrne za čas enega meseca od dneva objave v prostorih Skupščine občine Kranj - soba štev. 106 in krajevne skupnosti Britof.

3.

V času javne razgrnitve bo organizirana dne 19. 8. 1992 ob 18. uri javna razprava v Kulturnem domu Andreja Kmeta v Britofu.

4.

Občani, podjetja in skupnosti lahko dajo v času javne razgrnitve pisne pripombe in predloge k osnutku sprememb in dopolnitve družbenega plana.

5.

Ta sklep se objavi v Gorenjskem glasu in na oglasni deski Skupščine občine Kranj.

Številka: 30-03/1985-05
Datum: 13/7-1992

Podpredsednik IS
PETER OREHAR

Republika Slovenija
Osnovna šola MATIJA ČOP
64000 Kranj, Tuga Vidmarja 1
razpisuje naslednji prosti delovni mesti

- ŠOLSKEGA PSIHOLOGA za določen čas - nadomeščanje delavke na porodniškem dočasu

- ŠOLSKEGA PEDAGOGA za določen čas - nadomeščanje delavke na porodniškem dočasu

Kandidata morata izpolnjevati pogoje o Zakonu o osnovni šoli.

Kandidati naj vložijo prijave v roku 8 dni po objavi razpisa na naslov: Osnovna šola MATIJA ČOP, 64000 Kranj, Tuga Vidmarja 1.

Prodajalna BOUTIQUE ROMANA vabi cenjene stranke in ostale občane

v petek, 17. 7., od 14. ure dalje

na otvoritev nove prodajalne s spodnjim perilom na vrtu gostilne Stari Mayr.

Ob 21. uri bo otvoritev popestrila modna revija s skupino BONA SERA - INTIMA z vodjem "Majklom".

Ponovitev revije bo istega dne ob 24. uri v Taverni Stari Mayr.

Prisrčno vabljeni, prvega in stotega kupca čaka lepo presenečenje.

ROMANA STARI MAYR

**Republika Slovenija
MINISTRSTVO ZA DELO
REPUBLIŠKI ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE
ENOČA KRAJN
Kranj, Bleiweisova 12**

Republiški zavod za zaposlovanje, območna enota Kranj

PRIREJA SEMINAR

O IZVAJANJU Zakona o zaposlovanju tujcev, ki bo v SREDO, 22. julija 1992, ob 10. uri v prostorih Skupščine občine KRAJN (dvorana štev. 15).

Seminar je namenjen kadrovskim in drugim odgovornim delavcem organizacij in delodajalcev iz gorenjskih občin, ki se bodo praktično ukvarjali s tem področjem.

Kotizacija za udeležbo na seminarju na udeleženca je 1.500,00 tolarjev.

Nakazilo na žiro račun štev.: 51500-637-53846

**REPUBLIŠKI ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE
ENOČA KRAJN**

Skupščina občine Škofja Loka

Izvršni svet

objavlja razpis za

**ZBIRANJE PONUDB ZA OPRAVLJANJE PREVOZOV
OSNOVNOŠOLSKIH OTROK
V OBČINI ŠKOFJA LOKA**

1.

Izvršni svet SO Škofja Loka razpisuje natečaj za pridobitev najugodnejšega ponudnika za opravljanje prevozov osnovnošolskih otrok v šolskem letu 1992/93.

2.

Seznam razpisanih relacij lahko interesenti dobijo na najbližji centralni šoli ali na Sekretariatu za družbeni razvoj, Spodnji trg 40, Škofja Loka.

3.

Prevoze na razpisanih relacijah lahko opravljajo prevozniki s svojimi ali najetimi vozili. Svoje storitve morajo nuditi kvalitetno in v skladu z obstoječo cestoprometno zakonodajo.

4.

V ponudbi za opravljanje prevozov je treba navesti naslednje podatke:

- a) naslov ter ime in priimek ponudnika
- b) izbrano relacijo (lahko več)
- c) ceno za prevoženi km

5.

Vse dodatne informacije dobijo interesi na telefonski številki: 620-473, int. 36.

Delovne organizacije ali zasebniki, ki bodo sodelovali v natečaju, naj svoje vloge, v katerih bodo podani odgovori na zgoraj navedene zahteve, pošljajo v zaprtih kuvertah z označko "Ne odpipaj - ponudba za opravljanje prevozov" na naslov: Občina Škofja Loka, Sekretariat za družbeni razvoj, Poljanska c. 2, Škofja Loka, v roku 15 dni po objavi v Gorenjskem glasu.

Izbor bo opravila komisija po prosti presoji na osnovi referenc, ugodne cene in ostalih prednosti ponudnika.

Ponudniki bodo o izboru pismeno obveščeni v 15 dneh od sprejetje odločitve.

**Predsednik IS:
Vincencij DEMŠAR**

URADNI ZASTOPNIK FIRME

GITAS • KÄRCHER
TRGOVINA · SERVIS · KALINŠKOVA 26 · 064 / 242 452

● PRODAJAMO VISOKOTLAČNE APARATE za pranje kmetijske in ostale mehanizacije (90-110-130-150-170-190 bar)

● SERVISIRAMO

● PRODAJAMO RABLJENE APARATE
IN REZERVNE DELE

GARANCIJSKA DOBA 12
MESECEV, PO ŽELJI DO-
STAVA TUDI NA DOM

VSAKEMU KUPCU PODA-
RIMO 5-10 LITROV KVALI-
TETNEGA ČISTILA

**SREDNJA TEKSTILNA
OBUTVENA IN GUMARSKA ŠOLA KRAJN**

64001 Kranj, Cesta Staneta Zagarija 33

Odbor za delovna razmerja in varstvo pri delu Srednje tekstilne, obutvene in gumarske šole Kranj razpisuje za šolsko leto 1992/93

UČITELJA MATEMATIKE

za nedoločen čas s polnim delovnim časom

UČITELJA ŠPORTNE VZGOJE

za nedoločen čas s polnim delovnim časom

UČITELJA PRAKTIČNEGA POUKA - PLETILCA

za določen čas (eno šolsko leto)

DVA UČITELJA PRAKTIČNEGA POUKA - KONFEKCIJONARJA

za nedoločen čas

UČITELJA SLOVENSKEGA JEZIKA S KNJIŽEVNOSTJO

s skrajšanim delovnim časom

Delovno razmerje bo sklenjeno s 1. 9. 1992, le za učitelja športne vzgoje s 15. 10. 1992.

Rok za prijave je 15 dni od objave.

Kokra

Trgovsko podjetje p. o., 64000 Kranj, Poštna ul. 1

Za veleprodajno dejavnost našega podjetja objavljamo prosto delovno mesto

VODJE ODDELKA - komercialista

Od kandidata pričakujemo, da ima:

- višješolsko izobrazbo ekonomske ali komercialne smeri
- dve leti delovnih izkušenj, začelene so s komercialnega področja

Kandidatu nudimo dinamično in strokovno delo z možnostjo dopolnilnega izobraževanja in usposabljanja ter stimulativne osebne dohodke.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Na tem delovnem mestu ima sprejeti kandidat trimesečni poskusni rok.

Prijave z dokazili sprejemamo v roku 8 dni od objave, v kadrovski službi Trgovskega podjetja KOKRA, p.o., Kranj, Poštna ulica 1.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v zakonskem roku.

MEGAMILK

OPTIKA

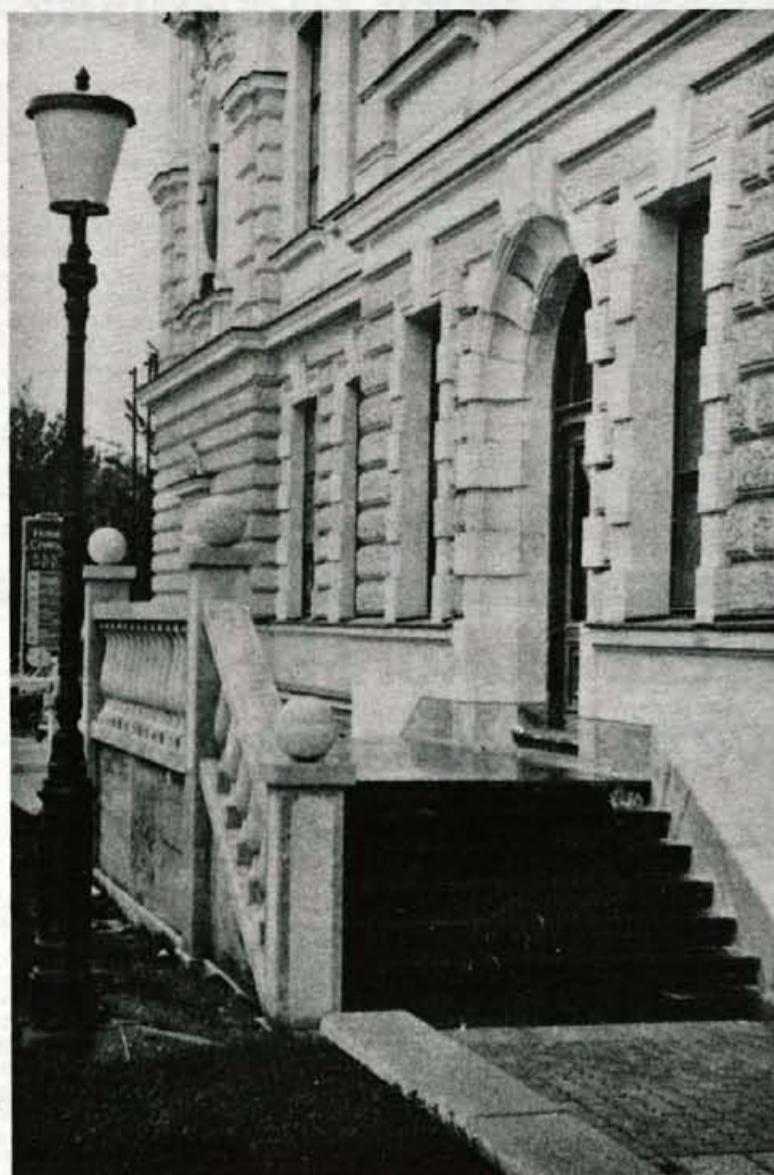
VERVEGA NEVENKA
Tavčarijeva 1, Kranj
tel.: 217-610
(nasproti: delikatese)

Vam nudi hitro in kvalitetno izdelavo vseh vrst očal z navadnimi in specjalnimi lečami. Izdelujemo na recept in brez njega. Računalniški pregled vida. Okulist dela vsako sredo popoldne od 14.30 do 15.30.

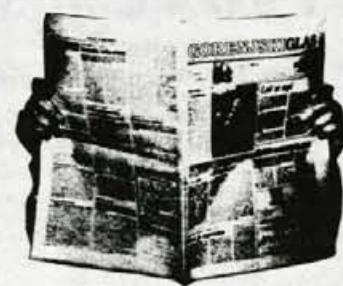
Kokra Kranj

posezonska razprodaja **od 20. 7. do
2. 8. 1992**

<div data-bbox="365 828 761 848" data-label="

Odprte strani

Današnje odprte strani posvečamo ustvarjalnosti srednješolcev. Iz nagrajenih raziskovalnih nalog na prvem srečanju mladih raziskovalcev Gorenjske - pokrovitelj srečanja je bil Gorenjski glas - smo izluščili nekaj odlomkov. Prvo in del zadnje strani pa smo namenili običajem kranjskih gimnazijskih maturantov, ki so jih letošnji maturantje po večletni prekiniti ponovno oživili.

**Poglejte zdaj jo, Vi in Vaša gnada,
to stavbo blagohotno, ko sonce sije
v njo pročelje, zagonetk kako do gnarja,
s Pivkovo krujo pisun pisari
neusmiljeno nam v veselje.
Pivk, gospod ravnatelj! Sola-spomenik
enak Prešernu hram bo sredi Kranja,
le razlika je očitna:
Prešeren s pesmijo razveseluje Kranjca,
Pivk pa z raskavim tem glasom
opominja, strašno gleda,
le kje je vsa ta čreda,
gimnazijec pa mu osle kaže,
s šalo v očeh in brez spošťvanja!**

Peter Keše

Vsem študentam gnado, mir, milost inu veliku le-teh športnih dni, ekskurzij, dnevov šole skozi gospoda ravnatelna prosim!

Lubi tretješolc! Dones smo tu se zbral, ta pravi študenti, mlečnozob treješolc inu profesorji, de b' tale kluč iz rok dal inu za zmiri od tele kremšnите slovo vzel. Pak preden odišemo, vəm tretješolcam tele nauke na znanje dajemo, de ne b' drugo leto traperij pučel.

1. Ad punctum primum

Oben študent na sme dnkol u ta pravmo cajt u šola pridi. Zmri mora za ta najn eno uro avtobus zamudeti, al pa ta fouš vekarco kupeti, ta narbol tisto, k dnkol na zvuni. Potler boh na dej de b' u garderoba zašu inu šlape sabo u šola nosu, kej sele, de bi jih nase dal.

2. Ad punctum secundum

Vsek študent more zmiri u šol fruškat. Pak če na more sam vseh hrenovk, ktere so iz ta fest mastnē prascou narejene pojest, mora študent zmiri kôšno tut u garderoba ubest, al' pa domu za domač živalo vzet. Ta najmōn sreče ma študent takröt, keder dubi tako zvana čorba za malco, ketera je še za domač živalo vprašljiva.

3. Ad punctum tertium

Ta prau študent se zmiri sele u šol pučeš, ako ni u glavo prepiran oškompan. Se pa človek včasih tut upravičen upraša, ketera persona je dečva inu keteri fantine, k' pa majo dons vsi rad ta dolge lase, k' jih je treba ta narbol poredko pod vodo tišat, pa se ta narbol svetjo. Študent si tut dnkol uhole na spuca, d' ne bi slučajen preveč nouga slišou inu si zapomnu.

4. Ad punctum quartum

Gvišen je, de ma vsak študent najmōn ena ura, k' ni ne ud staršou inu ne ud prufesorjev oproščena. Ta narbol je, de si študent že na začetku leta enu dobru dohtrsku bukvu nabau, inu ga potem do konca šolskōga leta zmiri ena druga bulezen štrafa. Študent k' nōč na šprica, in ta prau študent - to vəm pusebej na srce pulagamo.

5. Ad punctum quintum

An zdej, kuga ta zaresen študent pri pouk dela. Rajtam, de to usak ve, de ne posluša prfoksa. Dečve majo s svojim hotam, lasmi inu fantinom zmiri dost za upraut. Fantini pa ta najraj spejo, ino če je kôšen praznok po katedru želodce praznjo. U takmo primerō morjo še ta najmōn trije čist zeleno farbo dubit, de potler prfoksi vso krivdo lahko na kulmo zvalo.

6. Ad punctum sextum

Zdej pak neki sam za fantine. Dobr sô zapomnente, de študent dnkol na sme bit čist purazeren. Zmri more met par dni stare ščetine, ampak pretiran dolge pa tut ne, de nau poj brade do sredne vratu mev inu konkurenco prufesorju Dadiču delou. Keder pak študent se le purazera, more zmiri mnogo se odišavit, de ga dečve ne prezrejo, k' mim njih gre.

7. Ad punctum septimum

Zdej pak neki sam za dečve. Usaka fejst baba ma zmiri nohte s ta narbl živo farbo namalane inu za nasvet lahko prufesor Mehletovo upraša, k' se na to dobr spuzcu. Potler more zmiri bit fejst prepljhana, de nuben za zihher na ve, kje ma uči inu kje žnable. Pu nogah mure bit gobr tretješolcem.

purazera, de poj na veš, a ma ošpice, a kva se z no čudnega godi.

8. Ad punctum octavum

U tej punkti pa puseben posluh prufesorji. Tisti, k' ste nōm hude ure delal inu nam cveke talal, s tistom se bomo ako ne v tem, pak v onem življen srečal inu si pravico izterjal, ako je na onem sveti sploh še kej je.

9. Ad punctum nonum

U timu devetemu punktu prelubom razrednikam hvalo na znanje dajemo.

10. Ad punctum decimum

Usim našem zanamcam pak še gorko na srce polagamo, de se zmiri čim manj na ekskurzijo hod inu si rajš svojo posto dobr ogleda. Ako pak študent na ekskurzija že gre, se more zihher zgubit, al' pa u kakšna jama past, al' pa se ga nalit inu potem vesele viže prepevat (sploh ako mu posluh peša) inu usem ostalim personam močno živlene gemit. Na dan fiskulture more študent zmiri u ta narbol dolgih hosa prideti, de se že na začetku u njih zaplete inu do konca dneva iz njih vun ne more.

Zdej pak vəs, mlečnozobce na oder kličem, ako niste premejhni de b' gor splezal.

S tem kratkōm besedam mi slovo dol jemlemo ud vəs mentalnōh revčkou, neboglene zelene svojat inu praznoglaucom. S ta narbl gorkim sercem za zboj pušamo ta narlepšo šolo u Slovenien - Gimnazijo in Kranburg. De neb dnkol h kraj pršla. Ta narviš klasi le-te šole 5. rožnika u letu gospodovmu 1992.

Nagovor ob letošnji predaji ključne tretješolcem.

Od početka našiga štejtja se dokončajo 1992 lejt inu od rojstva našiga 4.r.b šir leita. Vorojen je bil u Kranji, kur veliku spak se našde inu je imel te peklenske spahe premagat inu se pred skušnavo nih obvarovat.

Diali so, de 4.r.b je neč inu de iz neč nej neč. Zakaj te dej vi nepametni Idje gajžlate inu martrate, kar je neč? Ah, Bug hotel, de bi ne bilu rejs.

Kakor Lucifer je bil zvezdil, de ta 4.r.b je v puščavo prišel se vojskovat čez hudiče, pošle svojo peklensko vojsko ter taisti zapovej veliko štrajkingo. Inu taisti sobražniki so taku bunštvi, de z njih kunštjo stu podobi na sebe uzamejo. Zdej se prikaže kakor en požrešni volk, zdej kakor tatinška tita, zdej ena stuprena kača, zdej neusmiljen lev... Ali 4.r.b se nej dat. Inu kakor Lucifer je le-tu slišal, de njegovi žlodji ne morjo 4.r.b premagat jih pozove k sebi inu zapovej, de imajo z njim potegnit.

Potegnejo z Lucifrom inu pridejo pred puščavo 4.r.b-eja inu začnejo taku močnu tulit inu kričat, de zemla se je tresla. Inu na naglom na 4.r.b planejo inu ga začnejo gajžlat, ujetat, tegat inu ga martrat.

O, nepremagana moč Františka, našiga variba. Prebudi se, taku rekoč od premišlovanja, inu se obrne k hudičom inu znamene sturi, kar vse hudiče taku močnu prestraš, de u peku pobegnijo. O, grčni, močni inu nepremagani vojačak, ti naš lastiti varib Franci!

Ali klub vsemu, telu je zemla inu je strhlivu kakor zemla. 4.r.b je mel težku živlene, negova kratka lejta su hitru minula inu vse ma enkrat svoj kone.

Quod ex nihilo creature ad nihilum tendit!

Prvo regijsko srečanje mladih raziskovalcev Gorenjske

25. aprila smo na Gimnaziji Kranj izvedli prvo regijsko srečanje mladih raziskovalcev Gorenjske. Po uspešnem lanskotem 1. občinskem srečanju mladih raziskovalcev smo sprva tudi letos nameravali organizirati občinsko srečanje in ga šele naslednje leto razširiti na regijsko. Ker pa sta tudi Šolski center Jesenice in Gimnazija Škofja Loka pokazala zanimanje za sodelovanje, smo se marca letos na sestanku koordinatorjev gorenjskih srednjih šol odločili, da že letos organiziramo regijsko srečanje mladih raziskovalcev. K taki odločitvi je pripravljeno tudi to, da je bilo Časopisno podjetje Gorenjski glas pripravljeno finančirati stroške srečanja. Organizacijo srečanja je prevzela Gimnazija Kranj. Tako smo kot tretji v Sloveniji (v Ljubljani in Mariboru imajo regijska srečanja že nekaj let) začeli s

tako obliko srečevanja mladih raziskovalcev. Dijakom smo omogočili, da svoje znanje prikažejo v domaćem okolju in da jim to kažejo, ki so ga vložili v delo raziskovalne naloge, mentorji, učitelji, starši in vsi obiskovalci srečanja pokažemo, da cenimo njihovo delo. Ker so

na srečanju njihove raziskovalne naloge ocenjene, ocene teh nalog lahko uporabijo kot ocene četrte (ali tretje) maturitetne enote.

Sedaj pa k srečanju. Na 1. regijskem srečanju mladih raziskovalcev je sodelovalo 91 mladih raziskovalcev z 71 raziskovalnimi nalogami. Predstavljeni je bilo 63 nalog, od katerih so eno izdelali dijaki Šolskega centra Jesenice, tri dijaki Gimnazije Škofja Loka, 20 nalog so izdelali dijaki Iskre — Srednje šole in 39 nalog dijaki Gimnazije Kranj. Dve nalogi so nam poslali tudi iz Kmetijske in mlekarške šole Kranj, vendar se zaradi ekskurzije njihovi dijaki niso mogli udeležiti srečanja. Dijaki so se pri svojih raziskovalnih nalogah najpogosteje odločili za teme iz zgodovine, računalništva, elektronike in strojništva. Vsa področja smo pokrili s šestimi komisija-

mi, pred katerimi so dijaki v popoldanskom delu srečanja predstavili svoje naloge. Člani komisij so bili izbrani profesorji iz vseh sodelujočih srednjih šol. Komisije so delo mladih raziskovalcev ocenile kot zelo uspešno. Po končanem popoldanskom delu smo imeli vsi sodelujoči kosilo v dijaškem domu, nato pa so nam dijaki Gimnazije Andrej Kosec, Matjaž Hrovat in Marko Slapar pripravili film o padalstvu, ki je sestavni del njihove raziskovalne naloge Testiranje jadralnih padal.

Popoldanski del srečanja smo začeli s predstavitvijo šestih najzanimivejših nalog, nadalje-

vali pa z razglasitvijo rezultatov. Od skupno 63 nalog so komisije 30 nalog predlagale za republiško srečanje, nagrajenih pa je bilo 21 nalog. V popoldanskom delu in nato še v sredo, 29. aprila, so bile naloge razstavljene, da so se jih lahko ogledali obiskovalci. Obisk razstave je bil na žalost majhen, najbrž zaradi izbranega datuma srečanja, vendar srečanje letos zaradi koordinacije z republiškim srečanjem in zaradi pomanjkanja časa nismo mogli preložiti na bolj ugoden čas.

Pričakujemo, da bomo v naslednjem letu na drugo regijsko srečanje mladih raziskovalcev uspeli pritegniti še več šol z

vse Gorenjske. Prav tako upamo, da bomo razširili sodelovanje z delovnimi organizacijami, ki bi našim učencem lahko ponudile marsikatero zanimivo temo.

Na koncu bi se radi zahvalili vsem, ki ste kakorkoli prispevali k uspešnosti srečanja:

— generalnemu pokrovitelju Časopisnemu podjetju Gorenjski glas;

— podjetjem: Živila Kranj, Iskra Ero, Zavarovalnici Triglav;

— Iskri — Srednji šoli in Gimnaziji Kranj.

Koordinator regijskega srečanja:

Franci Rozman, prof

Klošar - Nadzor, pomoč, problemi

Javnost o klošarjih

Za ponazoritev ozaveščenosti prebivalcev Ljubljane in Kraňa o problemu kloštarstva smo izvedli mini javno-mnenjsko raziskavo v Ljubljani (Kardelejeva ulica) in Kraňu (Tavčarjeva ulica). Stotin mimoidočim smo zastavili tri vprašanja: kaj označuje klošarje, kolikšna mislio, da je skrb družbe za kloštarje ter ali menijo, da bo število kloštarjev v prihodnosti naraslo ali upadel. Ob tem smo dobili občutek, da so ljudje o problemu kloštarstva dovolj ozaveščeni. Največkrat so se njihovi odgovori nanašali na predstavitev problematike prek medijev. Le redki so v pogovoru pokazali zaničevalen odnos, večina je bila nad usodo kloštarjev zaskrbljenih.

Ugotovitve mini javno-mnenjske raziskave

"Kaj označuje klošarje?"

Preseneča dejstvo, da ima približno petina ljudi za eno osnovnih karakteristik kloštarjev njihovo svobodo v nasprotju s strokovnimi službami, ki so največkrat mnenja, da večina začne s kloštarjem zaradi slabih

socialnih razmer. Nasprotje se kaže tudi v ostalih odgovorih, tako npr. policija trdi, da je osnovni problem kloštarjev alkoholizem, laična javnost pa je ta problem postavila še na četrto mesto, za brezdomstvom, svobodo in brezposelnostjo.

Vsa literatura pripisuje kloštarjem prosjačenje kot enega njihovih načinov preživljavanja, sedeč po izkušnjah vprašanih pa temu ni tako. Večine tudi ne moti zapuščeni izgled kloštarjev in se jim ne zdi, da bi imeli pretrgane stike z družino in prijatelji.

"V kolikšni meri družba poskrbi za klošarje?"

Tri četrtine vprašanih meni, da je družbenia skrb premajhna, da bi jim bilo potrebno nuditi več možnosti prenočitev in zaposlitve. Za prehrano je dovolj poskrbljeno, a večina vprašanih pozna le razdeljevalnico hrane na Poljanski 53, medtem ko razdeljevanje hrane po cerkvah le redko omenja. Preostala četrtina je mnenja, da družba vsakomur daje enake možnosti in da je vsak dolžan poskrbeti sam zase. Po naši oceni se bo število teh ob padanju življenjskega standarda povečalo, ker bo vedno več ta-

kih, ki bodo potrebovali družbeno pomoč. Pomoč bi zato morali dajati le tistim, ki živijo "zgledno" življenje.

"Ali se bo število kloštarjev zmanjšalo ali povečalo?"

Vprašani so mnjeni, da se število kloštarjev v prihodnosti ne bi povečevalo, če ta problem ne bi bil povezan z revščino. Večina vprašanih namreč loči med dvema oblikama kloštarstva:

— kloštarjenje kot prostovoljna, zavestna odločitev (ti kloštarji se pojavljajo v še takoj idealni družbi);

— kloštarjenje kot posledica slabih socialnih razmer (delež teh je odvisen od socialnih razmer družbe).

Glede na to, da pri nas življenjski standard upada, je večina vprašanih mnenja, da se bo število kloštarjev povečalo. Po naši presoji je to eno tistih vprašanj, kjer ne prihaja do neskladnosti med laično javnostjo in strokovnimi službami.

Razveze zakonskih zvez so pogost družbeni pojav. Ljudje razvezo zakonske zvez različno doživijo, enim pomeni hud udarec, drugim razveza lahko predstavlja osvoboditev od nevzdržnih razmer v zakonu. Namen naše raziskovalne naloge je bil ugotoviti vzroke, zaradi katerih prihaja do razveze. Ugotovili smo, da je najpogosteji vzrok, ki ga zakonec (oz. tožilec) navaja, alkoholizem. Vendar pa alkoholizmu socialni delavec, ki se na Centru za socialno delo ukvarja z razvezami, večinoma pripisuje sekundarni pomen.

Prvi vzroki, ki kasneje rezultirajo v razvezi, se ponavadi pojavljajo že pred samim sklenitvijo zakonske zvez. V tem obdobju se "zaljubljenca" trudita, da bi drug drugemu čim bolj ugajala. Prekrivata del svoje osebnosti in drug drugemu ponujata samo tiste dele svoje osebnosti, ki drugemu zagotovo ugajajo. Po sklenitvi zakonske zvez zakonca spoznavata tudi ostale, prikrite dele partnerjev osebnosti. Vse prevečkrat ugotavljata, da so njuni značaji in interesi različni. Iz tega spoznavanja sledi že naslednji vzrok: nezmožnost enakopravnega komuniciranja. Komunikacija je v zakonu ena izmed osnovnih stvari za gradnjo "zdravega zakona". Z neenakopravnim komunikacijom se zakonca še bolj oddaljujeta drug od drugega. Taka komunikacija s seboj prinaša tudi prepire, žalitve, obtoževanja, zaničevanja partnerja ipd. Ker zakonca v zakonu ne vidita nobene perspektive, se še bolj oddaljujeta od t.i. "zdravega zakona". Mo-

ski se pogosto zatekajo k alkoholizmu, v zadnjem času pa je opazen tudi porast alkoholizma pri ženskah. Alkoholizem nastopi takrat, ko ljudje ne vide nobenega izhoda več. Alkoholizem tako velikokrat predstavlja končni povod za razvezo. Prizadeti zakonec (večinoma so to ženske, ki tudi najpogosteji vlagajo tožbe za razveze) za vse krivi svojega partnerja, ne vidi pa svojega dela krvide.

Poleg alkoholizma so najpogosteji vzroki za razvezo še (po pogostnosti odgovorov socialnih delavcev, ki se ukvarjajo z razvezami) neskladnost značajev, nezmožnost enakopravnega komuniciranja, odtujenost in nesoglasja, nezvestoba, nesprejemanje vzorcev obnašanja v družini oz. zakonski zvez, nasilje v družini, denarni problemi, odsotnost moža (žene) zaradi popoldanskega dela oz. zaradi zahtevnosti funkcije, ki jo opravlja, stanovanjski problemi in nerazumevanje s partnerjimi starši. Zakonca po razvezi lahko doživljata frustracije zaradi izgube svojih prijateljev, prijateljic. Velikokrat razvezancem obrnejo hrbit tudi njihovi starši.

Za tiste, ki jih razveza zakonske zvez hudo prizadene, v Kraňu deluje t.i. porazvezna skupina, ki razvezancem pomaga pri ponovni vključitvi v življenje in pri grajenju samozavesti. Nekaterim pa razveza zakonske zvez lahko pomeni osvoboditev, kajti če so bili v zakonu v podrejenem položaju, če so se moralni odrekati, če niso mogli uresničevati svojih lastnih interesov, potem razve-

za pomeni tudi nastop možnosti, da vse to sedaj realizirajo. Iz statističnih podatkov smo ugotovili, da se je število sklenjenih zakonskih zvez v obdobju od leta 1980 do 1989 v Sloveniji zmanjšalo. To lahko prispijemo zvečanju števila izvenzakonskih skupnosti. Povprečni indeks razvez glede na sklenjene zakonske zvezce v istem letu od 1981 do 1983 je bil 115, od 1984 do 1986 121 in v letih od 1987 do 1989 117. Stevilo razvezanih zakonskih zvez glede na sklenjene torej variira. V Sloveniji je bil v desetletnem obdobju od 1980 do 1989 razvezan vsak peti zakon. Največ zakonskih parov se razveže, ko imata zakonca enega otroka. Povprečna starost moškega ob vstopu v zakonsko zvezdo je v Sloveniji 27 let, povprečna starost ženske pa 24 let. Največ moških se razveže v starosti od 30 do 34 let, največ žensk pa v starosti od 25 do 29 let.

Podatek, da se v Sloveniji razveže vsak peti zakon ni presestljiv, če ga primerjamo s podatki o razvezah iz nekaterih evropskih držav, Slovenija se nahaja na spodnjem delu te lestvice z manjšim številom razvez glede na sklenjene zakonske zvezce. Razveza zakonske zvezce se ne pojmuje kot "najhujše zlo", saj ljudje isčejo nove moduse življenja, imajo višje zahteve in stremljajo za kvalitetnejšim življenjem.

Eva Križaj, 4. b, Roman Kuhar, 4. b, Gimnazija Škofja Loka, Mentorica: Milica Antić-Gaber

Kmetije v Zgornji Radovni

O odmaknjenosti Zg. Radovne govori tudi podatek, da so bili do leta 1953 brez elektrike. Zadnja velika pridobitev za prebivalce je bil vodovod, ki so ga zgradili pred petnajstimi leti. Prej je bil za vso dolino na voljo le en studenec, od koder so pozimi vozili vodo za potrebe kmetije, v poletnih dneh pa so uporabljali deževnico.

Velik problem so bile tudi prometne povezave, saj pozimi ni bilo možno priti iz Radovne v Mojstrano in naprej, tako da takrat ljudje niso mogli hoditi na delo, otroci pa ne v šolo. Ceste so najprej plužili z voli, od leta 1971, po nabavi traktor-

ja, pa so ceste redno plužene, tako da so tudi zimske življenjske razmere bolj normalizirale.

Od živinoreje je prevladovala ovčereja - zaradi volne. Ker so začeli opuščati pridelavo lanu in konoplje, se je povečal delež pašnikov in tako se je hitreje razvijala živinoreja, predvsem govedoreja. Zaradi reliefsne razgibanosti površin ni bilo mogočno strojno obdelovati, pa tudi ročna košnja je bila zelo težava.

Ker je za ekonomičen razvoj kmetijstva potrebna strojna obdelava, so se leta 1979 odločili, da bodo izvedli agromelioraci-

jo, s katero so izboljšali 38 ha površin. Izravnana površina omogoča mehanizirano obdelavo, povečanje pridelka in njegove kakovosti. Vendar pa kmetje poudarjajo, da s tem niso napravili posega v naravo, kot trdi hortikultурno društvo, ampak le očistili stare travnike v dolini in jih usposobili za intenzivnejšo obdelavo.

Alenka Svetlin, Edita Alagič, Gašper Svetlin, 3. letnik naravoslovne usmeritve CSUJ Jesenice, mentorica Nataša Torkar, ko-mentor Jože Vindišar

Sprevod po mestu

Moda
in
kvaliteta

Elita

Panorama

SPAR MARKET
SPAROVEC
Struga - Strau
NEVERJETNO
POCENI...
Zelo ugodna
menjava!

FRANC MEDJA, OBRTNIK Z LIPC PRI JESENICAH:

»Jaz se te cincecance ne grem več!«

Volilci, ki so izvolili svoje predstavnike v občinske parlemente, si običajno niti ne predstavljajo, koliko znoja preteče s čela njihovih izvoljenih predstavnikov in kakšne mukotrpne seje se odvijajo za občinskim poslopji. Včasih je še znatno huje kot v republiškem parlamentu...

Voditelj sej je že izčilil, da budno pazijo na vso proceduro in skrbijo za vsako vsako vejico. Zato so postopki sprejemanja sklepov dolgotrajni, vlečajo se kot jara kača. In ko po nekaj urah kaže, da se bo iz posamezne točke kaj izčimilo, ni vrag, da se ne bi našel kakšen važen oponent, ki stvar dodatno zakomplizira...

In prav ob takem dejanju, ko se je v imenu demokracije v jeseni dvorani neskončno komplikiralo in komplikiralo, so rahlo popustili živci jeseniškemu poslancu Francu Medji, obrtniku, ki je znan po treznih preudarkih in dobrih predlogih. In je vzkliknil: »Jaz pa tukaj res ne mislim več trtitati časa, mene čaka delo. Jaz se tega vašega cincanja, te cincecance ne grem več!«

Pa se bo kajpak še vedno moral iti, pa čeprav se bo njemu in nam to cincanje pod krinko demokracije do onemoglosti sprehajalo po živcih... ● D. S.

POLETJE JE ČAS ZA KABRIOLETE

AUDI CABRIO

Audi kabriolet ni več najbolj svež izdelek, saj bo letos od njegove predstavitev minilo tri leta. Zasnovan je v značilnem stilu ingolstadtske avtomobilske hiše: dobra izvedba in kvalitetna izdelava.

Precejšen del avtomobila so si sposodili kar pri kupeju, podvozje pa je enako kot pri kupeju in tudi pri prenovljenem audijsu 80. Karoserija je predvsem v spodnjem delu znotrjnoma očana, kar je v prid dobr legi na cesti, skoraj vse konstrukcijske dodatne vezi pa so narejene tako, da so kar najmanj opazne. Audi kabriolet je brez varnostnega loka, zato so dobre vozne lastnosti še toliko bolj pomembne. Platnena streha se pri »podiranju« skrje povsem v notranjost karoserije, od letos je zlaganje elektrificirano. Motorna oprema je petvaljni 2,3-litrski motor, ki ima največjo moč 98 KW/133 KM pri 5500 motornih vrtljajih. Največji navor doseže pri 1500 obratih manj, izpuhu pa je dodan uravnovan katalizator. Avto je za vožnje po prepuhi hiter ali pa kar prehitre, saj končna hitrost znaša 198 kilometrov na uro, do 100 kilometrov na uro pa potrebuje skoraj enajst sekund, v izvedbi z avtomatskim menjalnikom pa je seveda malenkostno počasnejši in manj živahen. Tovarna obljublja porabo od 6,8 litra pri hitrosti 90 km/h do 12,3 litra pri mestnih vožnjah. Audi v kabrioletni izvedbi je prav gotovo eden od uspešnejših avtomobilov v svojem razredu, nanj pa so ponosni tudi v matični hiši.

CVETJE NA VASI

Hotavlje, 16. julija - Turistično društvo Hotavlje vsako leto organizira zanimive in zelo odmevne etnografske in turistične prireditve. Letos pa bodo poleg tradicionalnega dneva šmarnic, večera slovenskih podoknic, ki bo avgusta, se manjega dneva na sv. Lovrenca pripravili še novo etnografsko prireditve Cvetje na vasi. Prireditve bo v nedeljo, 19. julija, ob 15. uri.

Na prireditvi Cvetje na vasi bodo podelili nagrade in priznanja tistim gospodinjam,

Devizna menjalnica
INVEST
UGODNA PRODAJA
HRVAŠKI DINARJEV

V Poslovni zgradbi
Agencije Alpetour, Titov trg
4/b, v Škofji Loki je odprta
nova

MENJALNICA INVEST
kjer lahko po ugodnih
tečajih poleg drugih valut

KUPITE TUDI HRVAŠKE
DINARJE

Informacije:
064/621-961, int. 300

stvom, za katere bo strokovna komisija ocenila, da imajo najlepše urejeno okolje svojega doma. Ob 15. uri bo najprej koncert godbe na pihalu iz Žirov, ob 16. uri bo podelitev priznanj, ob 17. uri pa se bo začel etnografski prikaz rokodelskih del in prodaja unikatnih izdelkov na stojnicah. Prireditve bo na Šubčevem travniku blizu gostilne, etnografski prikaz pa ob cesti. Svoje delo bodo prikazali kamnoseki, kovači, čevljariji, mizarji, tesarji, kolarji, čipkarice, kosci, obiskovalci bodo lahko videli, kako se prede volna in kako se je včasih na »žrtv« seno nakladalo. Kdor si bo prisel prireditvi ogleda, ne bo ne lačen in ne žejen: iz soda bodo točili mošt, ki ga seveda ne bo zmanjkal, domače gospodinje pa bodo v sodelovanju z aktivom kmečkih žena pripravile domače dobrote. Vse izdelke izvirne domače obrti bodo na stojnicah tudi prodajali. Vstopnine ne bo. ● D. S.

NOVO V KINU
NE RECI MAMI, DA SMO SAMI

Mama se odpravi na počitnice, svojih pet otrok pa pusti v varstvu starejše varuške, ki pa sploh ni taka sladka stara dama, kot je videti. Nasprotno, prav neprjetna je, a je otrokom ni treba prav dolgo prenašati, ker se zaradi srčnega napada kmalu zgrudi mrtva. Otrokom ni pretirano do tega, da bi klicali mamo domov, zato mora najstarejša hči nekako zaslužiti denar. Sedemnajstletnica se z malo prevare in še več sreče vsili za asistentko poslovni ženski v tekstilni industriji, kjer očitno nične ne opazi, kako neizkušena in naivna je. Da ne bi mami prekinili počitnic, otroci strpajo varuško v zabo v načinu: »Stara gospa je umrla naravne smrti...«

P R E B E R I T E

ČEBELJI PANJI MED MINSKIMI POLJI

UMETNIKI NA POKLJKI

ZADETEK V PETEK

SONČKOV KOT

KRIŽANKA

BLEJSKA KMEČKA OHMET

VZELA SE BOSTA JANJA IN DRAGO

Bled, 16. julija - Turistično društvo Bled bo 1. avgusta pripravilo predstavitev parov, ki so se poročili na blejskih kmečkih ohmetih. Letos so med številnimi pari, ki so se prijavili, izbrali Janjo Čelik in Drago Jana.

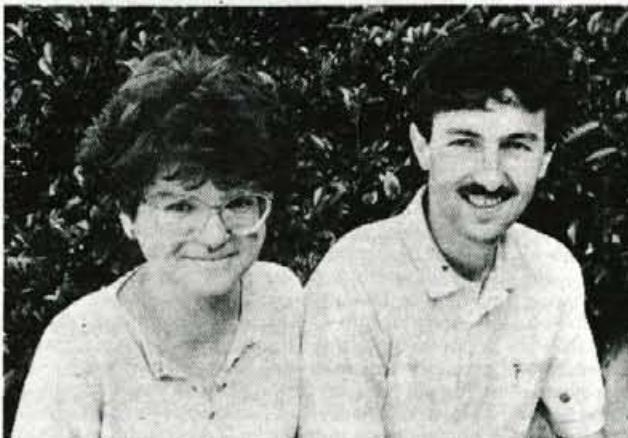
Turistično društvo Bled bo letos avgusta pripravilo tradicionalno Kmečko ohmet, ki jo vedno obišče veliko domačih govorov, prava paša za oči pa je za tuje goste, ki prebivajo na Bledu.

Na blejski kmečkih ohmetih se »zares« poročita fant in dekle z Gorenjske. Letos so organizatorji med prijavami izbrali prav simpatičen par: postavnega Draga Jana iz Mevkuša pri Gorjah in privlačno Janjo Čelik z Bleda. Janja in Drago se bosta tako poročila na letošnji blejski kmečki ohmeti.

Janja je kot planerka in analitičarka zaposlena pri G&P Hoteli Bled, Drago pa kot programski tehnik pri blejski Špeceriji. Spoznala sta se v krogu priateljev in »hodit« že kar nekaj časa. Janja v prostem času rada bere, plete in hoditi v hribi, Drago pa pomaga doma na kmetiji v Mevkušu, drugače pa smuča, najraje ima turno smučanje. Oba pa zelo rada plešeta.

»Nekaj časa sva res razmišljala, če bi se poročila v narodni noši in na kmečkih ohmetih ali ne, a nazadnje sva si rekla: zakaj pa ne! Že tako ali tako sva se nameravala poročiti, zakaj pa se ne bi na kmečkih ohmetih? Domači niso imeli nič proti, prijatelji in znanci pa so se res malo začudili: »Ali mislita zares? Čisto zares?«

Janja in Drago pa mislita čisto zares in čisto zares ju trije ohmetni dnevi, ko bosta pravzaprav »na razpolago« turistom in domačim obiskovalcem, nič ne skrijo. No ja, malo že, zdaj, ko pravzaprav scenarija še ne poznata čisto natanko, o starih slovenskih ohmetnih običajih pa vesta le toliko, kolikor so jima doma pripovedovali starši. Bo treba tudi zaplesati? Valček? Polko?

Na tradicionalni kmečkih ohmetih avgusta na Bledu se bosta v gorenjskih narodnih nošah poročila Janja Čelik z Bleda in Drago Jan iz Mevkuša... - Foto: D. Sedej

»V teh plesih pa nisva ravno čisto »domak«, čeprav zelo radi pleševa. A bolj moderne plese. A za ohmet se bova že potrudila in tudi drugače poskrbela, da bo vse, kar bo v zvezi z nama, v najlepšem redu.«

Pravzaprav ni čudno, je pa zanimivo, da mladi simpatični in inteligentni par razmišlja tako, da je treba tudi na tak način pomagati turizmu. Qba sta v službi v firmah na Bledu in oba še kako dobro vesta, kako je, če je turistična sezona slaba. Pri Janji doma oddajajo turistične sobe in Janja že od mladih nog živi s turizmom...

Janja in Drago - srečno! ● D. S.

RADE ŠERBEDŽIJA V TRŽIČU

Tržič, 16. julija - V okviru tržiških poletnih prireditv bo danes, v petek, 17. julija, ob 19. uri v gostilni Danica v Podljubelju nastop dva Vesne Stefe in Sonje Primožič. Gast večerja bo dramski igralec Rade Šerbedžija ob spremljavi dva Krajcar.

V R E M E

SONČNO

Vremenosalci nam za konec tedna napovedujejo sončno in vročje vreme.

Jošt, 15. julija - Da so glasbeniki in ljubitelji glasbe, ki se udeležujejo in spremljajo našo največjo glasbeno prireditve IDRIART, povečani vegetarijanci, že znano. Zato jim gospodinja z Javornika, Marjeta Gartner, ki že vsa leta pripravlja zanke zakuso na Joštu, ne ponuja več gorenjske zaseke, temveč le bolj lahke, zdrave dobrote. - Foto: D. Dolenc

SREČANJE CITRARJEV NA ERMANOVCU

Planinsko društvo iz Sovodnja v Poljanski dolini bo v nedeljo, 19. julija, ob 15. uri pripravilo že drugo srečanje slovenskih citrarjev ob planinskem domu na Ermanovcu. Prvo je bilo lani in je lepo uspelo. Tudi letos bo najbrž tako, saj je svojo udeležbo že potrdil prvi mož slovenskih citrer Miha Dovžan, poleg njega pa še precej drugih. Če se še kateri od citrarjev želi udeležiti srečanja, naj to zaradi priprave nedeljskega programa sporoči vsaj do sobote zvečer, do 22. ure na telefonsko številko 695-066. Prireditelji pravijo, dobrodošli boste! Za veselo razpoložanje po srečanju bo poskrbel ansambel Nika Zajca. ● Janez Govekar

ZAMISEL POKOJNEGA ANDREJA VIDICA

NA TISOČE LUČK NA JEZERU

Bled, 16. julija - Letos bo po Blejskem jezeru spet zaplavalo na tisoče jajčnih lupinic. Andrej Vidic nadaljuje z družinsko tradicijo - letos je izdelal 13.000 lučk.

Na Bledu je postala že tradicija, da v okviru prireditve, ki jih pripravijo ob krajnem prazniku Bleda, zaplavajo po jezeru tudi lučke - jajčne lupinice, napolnjene z voskom in vžigalicom, ki jo prižgejo, preden lupinice spustijo po jezeru. Lupinice so na pladnju, spustijo pa jih tako, da pladnji hitro spodmaknejo in lupine zaplavajo.

Lučke si je zamislil pokojni Andrej Vidic z Bleda, ki je svojo idejo tudi leta in leta sam realiziral. Andrej Vidic je delal z velikim zanosom in veseljem in do prireditve je bilo nared na tisoče in tisoče lupinic na pladnjih. Zdaj s tradicijo nadaljuje njegov sin Andrej. Lupinice bodo zaplavale po jezeru v soboto, 18. julija, ob 21. uri, ko bo nastopila tudi godba na pihalu Gorje in male vokalne skupine. Godbeniki se bodo po jezeru vozili s pletnami.

Andrej Vidic pravi: »S to družinsko tradicijo nadaljujem in doslej sem pripravil okoli 11.500 lupinic. Do prireditve jih bo skupaj okoli 13.000 - približno toliko jih je bilo vsako leto. Mislim pa, da je bil rekord nekoč 18.000 jajčnih lupinic.

Zaradi manjšega turističnega prometa so bile letos kar nekako težave, kje dobiti toliko lupinic. Vsa leta so jih pripravili iz slăščarne Park, kjer so kuhanji znali ubiti jajce tako, da sta bila dva cela dela. Letos pa jih niso imeli toliko, zato sem prosil Darka Katrašnika - pri Šmonu - če bi mi pomagal in shranjeval lupine. Rade volje mi je ustregel in tako bo lahko po jezeru plavalo 13.000 lučk...«

Pogled na plavajoče lučke je zares imeniten, zato na Ble-

du pričakujejo veliko obiskovalcev. Številni med njimi, posebej mlajši ali tisti, ki so prvič na Bledu, se kar ne morejo načuditi, od kod toliko lučk in šele tedaj, ko pridejo blizu, vidijo, kako preprosta, a izvrina zamisel so... ● D. S.

STYLE

V TRGOVINI NEŽA
Gregorčičeva 8, Kranj

AKCIJSKA PRODAJA

bluz FOXY.

- 30 % popusta

POSEBNA PONUDBA

VZORČNIH KOPALK

Lisca

od 11. do 31. julija

PETEK, 17. julija 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

10.30 Video strani
10.40 Program za otroke
10.40 Skrivnostni otok, angleška nadaljevanke
11.30 S. Rozman: Oblaček Pohajček, ponovitev
11.50 Poslovna borba, ponovitev
12.00 Poročila
12.05 TV dnevnik BiH, ponovitev
12.50 Video strani
14.25 Video strani
14.40 Napovednik
14.40 Umetniški večer, ponovitev
14.40 Reci predsedniku, da ga po-zdravljam, dokumentarni film
15.50 Avtobusna postaja, ameriški film
17.20 Gospodarska oddaja: 10.00 obratov, ponovitev
17.50 EP, Video strani
17.55 Poslovne informacije
18.00 TV Dnevnik
18.10 Program za otroke
18.10 Dobrodeleni koncert za otroke BiH
19.05 EP, Video strani
19.10 Risanka
19.20 Napovednik
19.25 EPP
19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Forum
20.26 EPP
20.30 J. Winterson: Pomaranče so edini sadež, angleška nadaljevanke
21.25 EPP
21.30 Sova: Roseanne, ameriška nanizanka
22.00 TV dnevnik 3, Vreme, Šport
22.30 Napovednik
22.35 EPP, Video strani
22.40 Sova: Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka
23.30 Skrivnostna žena, francoski film
1.00 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

17.00 Video strani 17.10 Sova, ponovitev Dragi John, ameriška nanizanka; Zagoni v Los Angelesu, ameriška nanizanka 18.25 Regionalni programi - Maribor, Slovenska kronika 19.25 EPP 19.30 TV Dnevnik BiH 20.05 Jazz in blues 20.30 Slovenski magazin 21.00 Studio City 22.00 Solisti Veneti in Uto Ughi, posnetek 2. oddaje

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

8.15 Santa Barbara, ponovitev ameriške nadaljevanke 9.00 Dobro jutro, Hrvatska 9.30 Zgodba z dveh strani, mladinska dokumentarna serija 10.00 Poročila 10.05 Dobro jutro, Hrvatska 12.05 On in ona, ponovitev humoristične serije 12.30 Jutrofon 13.00 Slika na sliko, ponovitev 13.45 Poročila 13.50 Diana, ponovitev britanska nadaljevanke 14.40 Danes smo z vami: Uniprof 15.05 Program za otroke 16.00 Poročila 16.10 Šolski program 17.00 Znani v akciji 18.00 Poročila 18.35 Santa Barbara, ameriška nadaljevanke 19.15 Risanka 19.30 Dnevnik 20.05 Zabavni program 20.55 Poslovni klub 21.40 Ekran brez okvirja 22.40 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v nemščini 23.50 Poročila angleščini 23.55 Horoskop 0.00 Poročila 0.10 Julija & Julija, italijanski barvni film 1.40 Poročila

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

16.50 Videotest 17.20 Buster Keaton, ponovitev treh kratkih filmov 18.20 Koncert 19.30 Dnevnik 20.05 Po vojni, 8. del angleške nadaljevanke 21.05 Roseanne, ameriška humoristična nanizanka 21.35 Fluid rock cafe 22.10 Nedotakljivi, ameriška čeb nanizanka 23.45 Gardjada/Video strani 4.00 Video strani

KANAL A

9.45 A Shop 10.00 RIS, risanke in spoti 10.30 Njegovo dekle Petek, ponovitev ameriškega filma 12.00 A Shop 12.15 Video strani 18.45 A Shop 19.00 Risanke 19.10 Kultura, ponovitev sredine oddaje o kulturi

KINO

CENTER angl. kom. PAPEŽ MORA UMRETI ob 18. in 20. uri STORŽIČ amer. trda erot. POHOTNE ZAČETNICE ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. melodr. PRINC PLIME ob 18. in 20.15 uri KOMENDA amer. kom. NE RECI MAMI, DA SMO SAMI ob 20. uri ČEŠNJIČA amer. kom. OČE MOJE NEVESTE ob 20. uri

Filmska nagradna uganka

V kranjskem Centru je natančno 658 sedežev. Pravilnih odgovorov na prejšnje nagradno vprašanje ni bilo, torej smo upoštevali tiste rešitve, v katerih se ste številki približali. Izžrebana sta bila Jani Dežman z Bleda, Ribno, v Dobje 9, in Vesna Kovačevič z Kranja, Gorenjskega odreda 14. Čestitamo, po pošti prejmeta po dve brezplačni vstopnici za ogled kateregakoli filma v eni od dvoran Kino podjetja Kranj.

Prihodnji teden bodo v Centru vrteli simpatično ameriško komedijo Ne reci mami, da smo sami režiserja Stephena Hereka. Zgodba se zaplete, ko se mama odloči za daljše počitnice, svojih pet otrok, starih od šest do sedemnajst let, pa prepusti starejši varuški. Ženska umre, otroci jo zapakirajo v zabojo, da mame ne bi prikrajšali za prepotrebne počitnice...

Nagrado vprašanje: odgovorite, kdaj bo v dvorani Center premiera omenjene komedije. Odgovore pošljite do 22. julija na naslov: ČP Gorenjski glas, 64000 Kranj, Moše Pijadeja 1 - Filmska uganka.

Počitnice so lahko tudi drugačne

Barbari in Klemenu ni dolgčas

Včasih se človeku kar smešno zdi, kakšne skrbi si kopljajo na glavo po mestih starši, še bolj pa razni pedagogi, ko tuhtajo, kako bi z raznimi takšnimi in drugačnimi dejavnostmi zamotili otroke čez poletje, da ne bodo umirali od dolgčasa, da ne bodo zgubili kontakta z družbo, da ja ne bodo za trenutek sami... Hvala bogu, na deželi, posebej na kmetih, takšnih skrbni. Otroci živijo z naravo, čaka jih polno dela v hlevu, na njivi, doma v kuhi-nji, če pa hočejo čez poletje še kakšen dinar zaslužiti, jim skoraj zmanjka časa celo za igro. Vendor njihove počitnice so polnokrvene, kot bi lahko rekli, in ne staršem ne otrokom se ni treba batiti, da bi se kdo dolgočasi.

Barbara in Klemen, Kosova iz Gabrka v Potjanski dolini, vzemo-mo za primer. V teh nekaj tednih počitnic sta nabrala že 150 kg borovnic. Vsak dan sta bila vsa črna od njih. Poseben leseni glavnik za nabiranje borovnic, 2-litrska kangleica za mero, ki si jo z ruto zavežeta za pas, in košaro v roke, pa hajd v Sopotnico za borovnicami. Če naletita na dobro mesto, kjer še ni stopila nabiralceva noga, je kangleica polna že v pol ure, v 40 minutah pa zato-gotovo. Hitra sta pri nabiranju, naj bo z glavnikom ali na roke. Po štiri ure na dan sta v gozd, pod večer pa borovnice odneseta v Brode na odkup. Po 170 tolarjev so jih plačevali, ali še po manj. Premalo za toliko truda, zato sta, če se je le dalo, sama poi-skala stranke in iztržila kakšen desetek več. Ko bi "taglavni" sami hodili nabirat borovnice v gozd, da bi jih klali komarji, jim brenčale sitne muhe okrog glave, se jim zažirali klopi v kožo in bi se jim krivila hrbitenica, bi jih zagotovo bolje cenili, razmišlja Klemen. Vendor je vseeno vesel, da so borovnice dobro obrobljene in da so po dolini odkupne postaje. Če si priden, lahko kar čeden kupček tolarjev spravi skupaj. Barbara in Klemen sta jih 50 litrov nabrala za domačo zamrzovalno skrinjo, za sokove in mar-melado, dobrih sto kilogramov pa sta jih doslej prodala. Vsa svojega desetstočaka že imata. Nove superge si bosta kupila, hlače in še bo kaj ostalo za šolo, za puščico, nalivnik. Lani sta vse leto varčevala in potem dodala še izkupec od borovnic, pa sta si kupila gorska kolesa. Imenitna sta! Ko prideta iz gozda, sta najprej pa kolesu, da sta čim prej pri druščini na vasi in potem se skupaj zapodijo po vaških klančkih. Še kakšen teden bosta hodila po borovnic, obetajo se pa tudi lisice. Za kilogram lisičk pl-ačujejo zdaj po 350 tolarjev, jurčki bodo pa verjetno imeli višjo ceno. Bo, še kakšen tolar bo padel. Na morje ne bosta šla, pa ga tudi ne bosta kdo ve kako pogrešala. Saj je tamle spodaj Sora s svojimi tolmunčki, potok, doma imajo dva mala konjička, telička, sosedov Urban je začel zbirati metulje in veče, skupaj jih bodo lovili, pa "pubčke" za njegov akvarij tudi... Nak, zabave v Gabrku to poletje res ne bo manjkalo!

AVTO ŠOLA ZŠAM ŠKOFJA LOKA

Organiziramo tečaj cestnoprmetnih predpisov v GASILSKEM DOMU NA TRATI

začetek 20. 7. 1992

praktična vožnja na vozilih OPEL CORSA in GOLF

Posebna ugodnost:

prevoz kandidatov na tečaj CPP iz smeri: Reteč, Bitenj, Podlubnika, Žabnice Informacije: telefon: 631-729

Od Medvodij do Podljubelja

Pet dni z geološkim kladivom

Ponedeljek

Prvi dan smo namenili ogledu diapositivov. Ogledali smo si razvrstitev različnih kamnin ter živa bitja, ki so živelu v starem in srednjem zemeljskem veku. Drugi del prvega dneva smo nabirali fosile in različne kamnine.

Torek

Posvetili smo ga ogledu Dolžanove soteske. Tam smo nabirali fosile: to so bili ostanki školjk, polžev in alg. Potem smo plezali po skalah, da bi našli čim lepše pirite. Tudi ogled grobnice barona Borna je bil zanimiv.

Sreda

Dan je bil namenjen pohodu na Kofce. Vzpenjali smo se približno uro in pol. Na Kofcah so pašniki, na katerih se pasejo krave in konji. Po odhodu smo se ustavili v oddahnili na Kalu, po počitku pa smo se vrnili v dolino Dolžanove soteske.

Četrtek

Odšli smo v Podljubelj, kjer smo si ogledali opuščene rudnike in nabirali živosrebrovo rudo ali cinabarit. Ogledali smo si tudi koncentracijsko taborišče in jezdno pot barona Borna.

Petek

Ogleđ muzeja: videli smo zbirko mineralov in oddelek, ki kaže razvoj usnjarstva in čevljarstva. Ogledali smo si še značilno staro Kurnikovo hišo, kjer je bila tudi razstava idrijskih čipk.

Iz dnevnika Erikе Mubi, učenke 5. r. OŠ Staneta Žagarja v Kranju

Če se koga zanimajo podobna odkritja in doživetja s Slovene-ske geološke poti od Medvodij do Podljubelja, se lahko udeleži ponovitve od 17. do 21. avgusta. Informacije dajejo v Tržiškem muzeju (tel. 50-358) ali v Tržiški knjižnici (tel. 50-361).

Balkan ekspres bo iztiril

Ko pomislim na besedo Balkan, me vedno zmrazi. Če pomislim na politične razprtje in vojno, ki se bije na jugu, me oblige zona. Česa vsega so zmožni ljudje na Balkanu! Dokler je bila Slovenija še lokomotiva, je šlo...

Sedaj pa... Nastaja tretja Jugoslavija, ki jo gradijo iz krvi Hrvatov, Bosancev in tudi Srbov. Marsikdo ne želi vojne, pa vendar je. Ljudje balkanizirajo med seboj. To pomeni, se obnašajo po balkansko. Neolikano, kruto...

Zopet mi pred oči pridejo strahote vojne. Ne vem, če je nemški vodja kdaj tako mučil svoje sovražnike. Imamo srečo, da se podobno ni zgodilo v Sloveniji. Če se ne bi znali hitro organizirati, bi prav zdaj gotovo ležali v kakšnem podtem in mrzlem zaklonišču. Ali pa bi iskali pomoči v sosednjih državah. Bili bi begunci, obsojeni na propad.

Zadnji čas je, da so se Združeni narodi zganili in bodo poskušali preprečiti vojno. Vendar so rane vedno hujše in bo potrebljalo dolgo zdravljanje. Preprečiti se vojne več ne da. Kot požar se je razplamenela po ozemlju nekdajne Jugoslavije. Težko je bo pogasiti. Za to bo potrebljano veliko vode, ne vode, močnejšega sredstva, ki bo ohladil mračno pokrajino. Vsaka sekunda je dragocena, izrabimo jo. Ker težko vplivamo na mnenja politikov, lahko ljudem vojne vsaj pomagamo, zdravili, obleko, s hrano...

Matiček Žumer, 7. b r. OŠ Matije Valjavca Preddvor

Kaj je stranka?

Med učenci 2. c razreda šole Davorina Jenka v Cerkljah smo naredili anketo. Vprašanje se je glasilo: Kaj je to stranka?

- Stranka je imela denar za vojno. Marko
- Stranke nam prinašajo mir. Peter
- O strankah nimam pojma. David
- O strankah niti fige ne vem. Urša
- Vse stranke se kregajo za predsednika. Anica
- Že spet je prišel soseg po kumare za stranke. Simona
- Malo se kregajo. Sandra
- Ljudje v stranki so bili tako lačni, da so v strankah bana-ne jedli. Simona

Moji papigi

Doma imamo dve papigi. Ime jima je Miki in Kokica. Imata se zelo radi. Sta sive barve, glavice imata rumeni, na vrhu glavice čopici in rdeča lička. Dvakrat na dan jima menjamo hrano. Damo jima vitamine in posebno hrano za nimfe. Zelo radi jesta špagete, solato, jabolka in korenje. Večkrat se stepeta. Obe pojata na planincah in Miki baraba. Radi se vrtita na kolščku. Ko gresta spat, ju pokrijemo z rdečo krpo.

Petra Novak, 3. c r. OŠ Jakoba Aljaža Kranj

DOOR DOOR
podjetje za distribucijo in trženje d.o.o.

PRILOŽNOSTI SO, SAMO POISKATI JIH JE TREBA.
POISKATI IN IZKORISTITI!

Če imate čas in dobro voljo ter seveda željo po dobrem zaslужku - razmislite o pričnosti, ki vam jo ponujamo.

Potrebujemo več akviziterjev za direktno prodajo knjig, ponujamo za ZELO DOBRE PROVIZIJE, KI JIH IZPLAČUJEMO TEDENSKO. Za najboljše smo pripravili še DODATNO STIMULACIJO.

Če vas delo zanimalo, se nam oglasite po telefonu: 061/440-402, interna 5, vsak dan med 8. in 16. uro.

Domači zdravnik

Melisa pomirja

Domovina melise so sredozemske pokrajine, kjer še sedaj raste vse v naravi. Gojiti so jo začeli Arabci v Španiji, od koder so jo samostan razširili po srednj Evropi. Danes jo goje v vrtovih. Melisa zahteva suho zemljo ter sončno lego, zavarovan pred vetrovi.

Meliso porezemo prav pri tleh dvakrat na leto, julija in septembra, in oberemo liste ali pa tudi zgornje cveteče poganjke. Susti moramo zelo skrbno v senci in zel z rokami čim manj prejemati. Droga ne sme biti v stiku s kovino, zato je ne shranjujemo v kovinskih škatlah.

Najbolje je liste obirati tik pred cvetenjem ali ob vzcvetenju in to v prvih popoldanskih urah, v lepih dneh, seveda.

Melisi so peli hvalo vsi antični zdravniki in zdravilci starega Rima. Tako Plinij zelo priporoča mešanico melisovega soka in medu in meni, da je to najboljše zdravilo in krepilo za oči, ker preprečuje "potemnitve" oči, pri čemer je menil sivo mreno. Sv. Hildegarda pa pravi, da kdor uživa meliso, "se bo rad smejal, ker njeni topločni zajame vranico in razveseljuje srce". Paracelsus pa pravi, da je melisa najboljša rastlina za srce, kar rastlin daje zemljo. Mattioli jo prav tako hvali in pravi, da krepi in poživlja srce, peganja pobitost, koristi želodcu in skoraj vsem organom v telesu.

Najbolj znana pa je v svetu postala melisa po "melisinem žganju", oz. "karmeličanskem žganju", ki so ga začele kuhati in v svet posiljati bosonoge karmeličanke v Parizu že davneg leta 1611. Kupljeno ali pripravljeno melisino žganje učinkuje zunanje pri vtiranju ali notranje - 1 čajna žlička melisinega žganja, razredčena v 2 čajnih žličkah vode, po potrebi 1-krat do 3-krat na dan - osvežuječe, poživljajoče, krepilno pri telesni in duševni utrujenosti, izčrpanosti, zlasti pri tistih, ki so preboleli daljšo bolez.

Melisa je priporočljiva pri histeriji, hipohondriji, motnjah in krčih pri mesečnem perilu, napenjanju, kolikah, driskah, želodčnih težavah in bruhanju na živčni podlagi, pri nekaterih oblikah astme, kroničnega bronhialnega katarja ter vseh depresijah, ki izhajajo iz živčne slabosti in preutrujenosti. Cenjeno zdravilo je tudi pri migreni, zobobolu, pri glavobolu in omoticah pri nosečinah. Pri nespečnosti zaradi preutrujenosti ali živčne slabosti zelo ugodno učinkuje melisni čaj, oslanjen z medom, ali čajna mešanica z enakima deloma baldrijana in hmelja; ta naravna mešanica je boljša od vseh umetnih uspaval. Tudi pri nas jo je dobiti v lekarnah, pri zeliščarjih. Te mešanice nikakor ne smemo kuhati, temveč jo le prelijemo: na 1 žličko mešanice skodelico vroče vodo.

Melisino žganje je odlično sredstvo za vtiranje pri revmatizmu in zmečkaninah. Zunanja uporaba v obliki vlažnih obkladkov je priporočljiva tudi pri torzih, oteklinah, čirih, žuželjih pikh, vnetih živcev in zatrđinah v dojkah pri doječih.

Da si utrijevamo živce v glavi in spomin, pijmo čajno mešanico iz enakih delov melise in majarona.

Če nas napenja, zmečamo enake dele melise, kamilic, poprove mete: 1 žličko mešanice za skodelico. Čaj se pije neosljen in po pozirkih. Tudi dojenčkom lahko damo piti tak čaj, če jih napena.

Pri oslabelih živcih pijmo dalj časa čajno mešanico iz enakih delov melise in šentjanževke; eno čajno žličko za skodelico prelijemo, 2 do 3 skodelice na dan z dodatkom medu, po pozirkih. Vendar se je treba pri slabih živcih ogibati nikotina, alkohola in kave.

Meliso dobro poznajo tudi čebelarji; njen čaj je zdravilen za čebele, zato postavljajo plitke psode s čajem pred čebelnjak. Stari Ovid je svetoval panje in ves čebelnjak od znotraj oprati z melisnim čajem; tako čebele ne bodo dozvetne za čebeljo grižo in druge bolezni.

Ne pozabimo na vitamine

Vitamin B 12 (cianokobalamin)

Vsakdanja potreba za odraslega: 3 mcg (poleg sinteze v prebavilih)

Glavni učinki:

- nastajanje rdečih krvničk
- rast
- zdravje živčnih in kožnih celic

Izreden vir vitamina B12 so jetra, bogata pa sta ga tudi drobovina in meso. Po 120 g jeter, drobovine ali mesa zadost potrebam po tem vitaminu za ves dan. Tretjino potreb zadostimo s kožarcem mleka ali z enim jajcem.

CEMENTARSTVO LIKOZAR

Izdelovalec strešnika s 70-letno tradicijo in evropsko kvaliteto po ugodni ceni.

Marjan Likozar, Benedikova 18, 64000 Kranj, tel.: 064/311-047.

PROJEKT

LEŠE 1/B

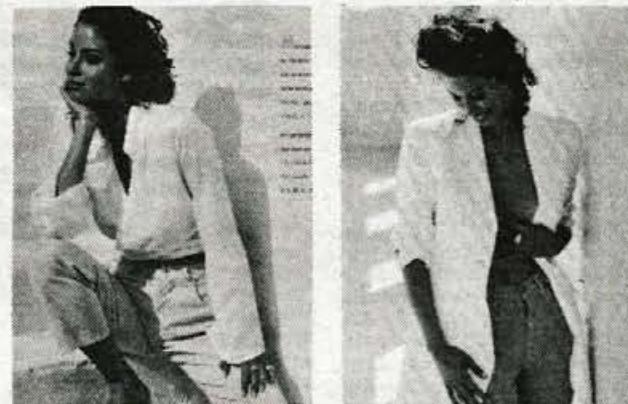
je pravi naslov za nakup materiala za grobo in polfino vodvodno in centralno napeljavo
Razširili in izpopolnili smo našo ponudbo. Material vam nudimo po zelo ugodnih cenah z možnostjo plačila tudi na 2, 3 ali 4 obroke z minimalnimi obrestmi.
Pri takojšnjem plačilu nudimo 5 % POPUSTI
Pokažite nas po telefonu 51-032, vsak dan od ponedeljka do petka od 7. do 19. ure.
Lahko se dogovorimo tudi ZA VGRADITEV MATERIALA!

PROJEKT
Trgovina z gradbenim materialom d.o.o.
Tel. fax: 51-032, TRŽIČ, Leše 1/b

in
PETER OMAN
INSTALATERSTVO

MODA

Bela barva z barvnimi jeansi

Že pozimi smo za poletje napovedovali barvne jeans. Zdaj se je ta nova mladostna moda izkristalizirala in vrgla v vročino poletja za kombinacijo snežno belo barvo. Belo platno s travnato ali olivno zelenim, bela s sončno rumenim, bela z oranž-

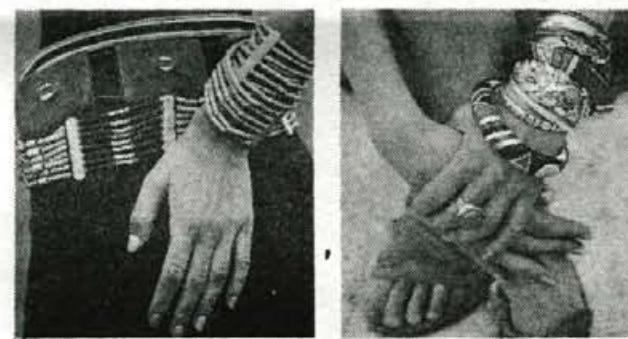
nim, nežno modrim, svetlo zelenim jeansom. Če so iz jeansa hlače, naj bo zraven bel blazer, bela bluza, lahko pa kombinirate tudi belo obleko s športno srajco iz barvnega jeansa. To je, to poletje ne ostanite brez bele barve in jeans.

Kratke hlačke malo drugače

In še nekaj je izbilo kot modni hit teh vročih dni: kvačane "shorts". Če hočete biti res nekaj posebnega, potem hitro v roke kvačko in si skvačajte kratke hlačke. Kakšen vzorek si boste izbrali, sploh ni pomembno, važno je le, da so kvačane, barve pa poljubne. Na naši sliki je barvna kombinacija morda za koga malce čudna, vendar je modna, kaj hočemo: blazer je v oranžni barvi zahajočega sonca, hlačke pa so umazano roza. Lahko si skvačate tudi bele in si oblečete zraven še belo bluzu, si ogrnete eno od bluz iz barvnega jeansa ali mornarsko modro... Si lahko želite še kaj bolj modnega?

In še modni dodatki

Poletje naj bo (vseeno) pisano

Poletje naj bo razigrano, saj je to čas počitnic, in ne skoparimo z modnimi dodatki. Samo bela barva s kontrasti bo dočasna, če ji ne bomo dodali pisanih barv. Zelo modne so letos ogrlice in zapestnice v kombinaciji usnja in stekljenih perl, srebra in zlata, prav tako priljubljene so keramične ali steklene kroglice, nanizane ob

roki ali vratu, krajše, daljše. In barve: živa modra s črno ali rumeno, travnato zeleno, rdeča z zlato in črno, oranžna z zlato in črno, prav tako modni so srebrni nakiti, ki jih najdemo v bižuterijah in tudi lesene zapestnice si nadene, če jih le najdete kje naprodaj. Čim več jih bo na roki, bolj bo "zažgal"! Naj bo vpadeljivo. Zavedajte se: vse to je moda!

RIKLIJEVI DNEVI NA BLEDU

Danes, 17. julija: glasba za ples, ob 20.30 prikaz Riklijevih dobe (prireditveni prostor pred Festivalno dvorano), ob 21. uri modna revija v TTC Bled.

Jutri, 18. julija: ob 20. uri prikaz Riklijevih dobe, ob 21. uri priziganje lučk na Blejskem jezeru, nastop Godbe na pihala Gorje in malih vokalnih skupin na jezeru Nedelja, 19. julija: ob 17. uri prikaz Riklijevih dobe in povorka Union pivo, glasba za ples (Ansambel AS) Turistično društvo Bled in biser Gorenjske vabita!

TEKSTILNA TRGOVINA

SASA

KRANJ, ST. ŽAGARJA 2

UGODNO

ZARADI PRENOVE LOKALA BOMO OD 10. 7. 1992 DALJE PRODAJALI PO ZELO UGODNIH CENAH

OTROŠKO, ŽENSKO IN MOŠKO KONFEKCIJO

VIJUDNO VABLJENI

SOBOTA, 18. julija 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 9.35 Video strani
9.45 Izbor
9.45 Radovredni Taček: Volk
10.00 Lonček, kuhaj: Brioši
10.10 Modro poletje, ponovitev 5. in 6. dela španske nadaljevanke
11.05 Zgodbe iz školjke
12.00 Poročila
12.05 TV Dnevnik BiH, ponovitev
12.50 Video strani
15.00 Video strani
15.10 Napovednik
15.15 Video strani
15.20 Medvedki prihajajo
17.00 Tednik, ponovitev
17.50 EP, Video strani
17.55 Poslovne informacije
18.00 TV Dnevnik
18.10 W. Creatorex: Letalska družba, angleška nadaljevanka
19.00 Risanka
19.10 Napovednik
19.15 Žrebanje 3 x 3
19.25 EPP
19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Utrip
20.26 EPP
20.30 Očarljivost čarovnij
21.15 EPP
21.20 Sova
Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka
22.40 Napovednik
22.45 EP, Video strani
22.50 Sova
Murphy Brown, ameriška nanizanka
23.15 Zbogom Emanuelle, francoski film
0.50 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 16.30 Video strani 16.40 Sova, ponovitev, Roseanne, ameriška nanizanka, Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka 18.00 Svetovalna oddaja 18.15 Angleščina v poslovnih stihih 18.30 Alpski večer '92, 2. oddaja 19.00 Kremljčki, ameriška risana serija 19.25 EPP 19.30 TV Dnevnik BiH 20.05 C. Talczewski: Jugoslavija, geneza vojne; ponovitev dokumentarnega filma v proizvodnji Point du Jour 21.00 Otvoritev 40. jubilejnega Ljubljanskega festivala, prenos 22.30 Moški, ženske 23.30 Video strani

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 8.15 Santa Barbara 9.00 Poročila
9.15 Slika na sliko 10.10 Za zelenimi vrati 10.40 Hanibal Lucić 11.10 32. festival otroka Šibenik 12.00 Poročila 12.10 Izbrali smo med tednom 13.00 Izbor programa za tujino 13.30 M. Petrović Musorgski: Boris Godunov, opera 14.10 Tommy Tricker and the Stamp Travellers, kanadsko-ameriški film 16.10 Prisrčno veslo 16.55 Rovinj: Malavizija 18.00 Poročila 18.10 Priče vojne 18.20 Santa Barbara 19.00 V začetku je bila beseda 19.15 Maček Triko 19.30 TV dnevnik 20.25 Zavabna oddaja 21.00 Rovinj: Modri biser Rovinj, prenos 22.00 Hrvatski topnici, dokumentarna oddaja 22.35 TV dnevnik 23.20 Slika na sliko 0.05 Poročilo v angleščini 0.35 Osamljenja gospa, ameriški film 2.05 Poročila

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 17.45 Video strani 17.55 Hrvaje Hrgudović: Stoji mesto 18.55 Konbanja Japonska, potopisna serija 19.05 Nova doba 19.20 Glasba 19.30 TV dnevnik 20.30 Nogometno prvenstvo Hrvatske: Inker - Hašk Gradački, 1. polčas 21.15 Nogomet, 2. polčas 22.05 Moja male punčke, ameriški film 0.00 Puli: Kronika filmskega festivala 0.45 HIT Depo

KANAL A

- 9.45 A Shop 10.00 RIS, risanke in spoti 10.15 Vox populi 10.30 Zima ubija, ponovitev ameriškega filma 11.10 A Shop 11.25 Video strani 19.00 Napoved sporeda in vreme 19.02 Risanka 19.15 Rolanje s hobotnicami 20.00 Risanka 20.15 Dnevno informativni program 20.30 Vreme 20.32 Ervin Hladnik Milharčič: Intervju 21.05 Raul Wallenberg, ameriška nadaljevanka 22.00 Videogram 23.15 Vreme 23.17 Dnevno informativni program 23.40 Neke ter ga imenuje jazz: Herb Ellis 0.40 Nočni kabaret 1.00 Erotična uspavanka Laho noč 1.20 MCM 2.00 Video strani

TV AVSTRALIA 1

- 9.00 Čas v sliki 9.05 Tri dame z ražnjo 9.30 Diagona 10.15 Rojstni kraj Evrope: Bratislava 11.00 Onstran mačevanja 12.30 Hello Avstrija,

KINO

- CENTER amer. kom. OČE MOJE NEVESTE ob 17. in 19. uri, angl. kom. PAPEŽ MORA UMRETI ob 21. uri STORŽIČ amer. trda erot. POHOTNE ZAČETNICE ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. melodr. PRINC PLIME ob 18.30 in 21. uri DUPLICA prem. amer. kom. NE RECI MAMI, DA SMO SAMI ob 19. in 21. uri

SLOVENIJA 1 15.20

Medvedki prihajajo, ameriški barvni film

Film prioveduje o mladih tekmovalcih baseballa, najbolj razširjenega in najbolj prijubljenega sporta v Ameriki. Moštvo vodi zapit trener, v ligi so na začetju: ne gre jem in ne gre in šele ko se jim pridruži mala Taurin O'Neal, se začnejo stvari obračati na bolje. V ospredju je odnos med kratkovidno patmetjo zrelih, odraslih ljudi in razposajeno, zagnano mladostjo. Šte mu je za zmago "športne duha", saj nasproti Medvedkov ne želijo samo poraziti moštva, ki ga sestavlja nenavadna mešanica židov, črncev in outsiderjev vsake vrste, ampak jih želijo predvsem ponizati. Najboljši so v filmu prav otroški liki, zanimiva je tudi glasbena podlaga, ki spreti varira Bizetovo Carmen...

hello Vienna 13.00 Čas v sliki 13.10 Mi 13.35 Šola za zakonsko srčo, nemški film 15.15 Raji za živali 15.30 Celadek 15.35 Kum Kum 16.00 Otroški Wurlitzer 17.00 Mini čas v sliki 17.10 Werner Fend: Moja knjiga o džungli 17.30 Cirkisimo 17.55 Ribje zgodbe 18.00 Čas v sliki 18.00 Werner Fend: Moja knjiga o džungli 18.30 Lepotica in zver 18

NEDELJA, 19. julija 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 9.05 Video strani
9.15 Program za otroke, ponovitev
9.15 Živ, žav, ponovitev
10.10 Plamenica, ponovitev angleško-slovensko-češke nadaljevanke (1/6)
10.35 Republiška reviza MPZ Zagora, 3 del
11.05 Kronika, ponovitev kanadske poljudnoznanstvene serije
11.30 Obzorja duha
12.00 Poročila
12.05 TV Dnevnik BiH
13.05 Video strani
14.15 EP, Video strani
14.25 Kremencovi, ponovitev ameriške risane serije
14.50 Alpsi večer 92, ponovitev
15.15 EP, Video strani
15.20 Napovednik
15.25 Povzetniki, ameriški film
17.50 EP, Video strani
17.55 Poslovne informacije
18.00 TV Dnevnik
18.10 Splošna praksa, avstralska nanizanka
19.00 EP, Video strani
19.05 Risanka
19.15 Napovednik
19.20 Slovenski loto
19.25 EPP
19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Zrcalo tedna
20.26 EPP
20.30 Zdravo
21.30 EPP
21.30 Velike trgovske poti, angleška dokumentarna serija
23.05 Napovednik
23.10 EP, Video strani
23.15 Sova
Ameriške video smešnice, 6. oddaja ameriškega varietetskoga programa
Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka
0.30 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 13.45 Video strani 13.55 Napovednik 14.00 Športna nedelja 18.05 Sov, ponovitev; Murphy Brown, ameriška nanizanka; Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka 19.25 EPP 19.30 TV dnevnik BiH 20.00 Slovenija za Bosno, posnetek koncerta, 3. del 20.30 Brezdomci, angleška dokumentarna serija 21.20 Jože Gale: Ljubezen nam je vsem v pogubo, TV zadnji del nadaljevanje 22.15 Športni pregled 22.45 Mali koncert: Katja Porevna, kitara 22.50 Video strani

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 7.40 Pregled sporeda 7.45 Horoskop, ponovitev 7.50 TV koledar 8.00 Poročila 8.15 Slika na sliko 9.00 Smogovci 9.30 Cobijeva četa, španska risana nanizanka 10.00 Poročila 10.10 Modri biser Rovinj, posnetek 11.05 Vesolje, kanadska poljudnoznanstvena oddaja 11.30 Spored narodne glasbe 12.00 Poročila 12.10 Plodovi zemlje 13.00 Mir in dobrota 13.30 Hišni ljubljenci, ameriška zabavna oddaja 14.00 Poročila 14.10 Mikser M 15.05 Daktari, ameriška nanizanka 16.00 Poročila 16.10 Operne arije 16.40 Alpe - Donava - Jadran 17.10 Ljubljelen med tatovi, ameriški barvni film 18.50 Ovidij, risana serija 19.15 TV fortuna 19.30 TV dnevnik 20.05 TV vinjetna: Hum 20.30 Edvard VII, angleška nadaljevanke 21.20 Blue moon 22.00 Lepa naša: Izlet v Krizevce 22.35 TV dnevnik 23.15 Slika na sliko 0.20 Poročila v nemščini 0.25 Poročila v angleščini 0.30 Horoskop 0.35 Poročila 0.50 Video strani

2. PROGRAM TV HRVATSKA

- 18.10 Pregled sporeda 18.15 Video strani 18.25 Zagrebška šola risanega filma: Zdenko Gašparovič 18.55 Dober večer, Japonska, potopisna serija 19.05 Spremenjena stanja zavesti 19.30 TV dnevnik 20.25 Gala koncert Circom Regional, posnetek iz Valencije 21.30 Murphy Brown, ameriška humoristična nanizanka 22.00 Odletel bom, ameriška nadaljevanca 22.55 Za vse čase, avstralski barvni film 0.25 Puli: Kronika filmskega festivala 0.55 Video strani

KANAL A

- 8.30 Napoved sporeda/Marianne, risana serija 9.00 Ponovitev filmskega sporeda prejšnje nedelje 9.00 Tropska vročica 10.00 Udari in igraj, ponovitev ameriškega filma 11.40 Video grom 13.00 Video strani 19.00 Napoved sporeda, Vreme 19.02 Kako so snemali film K-2, dokumentarna oddaja 19.30 Rolanje s hobotnicami 20.10 Risanke 20.10 Tropska vročica, ameriška nanizanka 21.10 Intervju, ponovitev 21.30 Operna arja 21.35 Diamanti, ameriško-izraelsko barvni film

KINO

- CENTER prem. amer. kom. NE RECI MAMI, DA SMO SAMI ob 17., 19. in 21. uri STORŽIČ amer. trda erot. POHOTNE ZAČETNICE ob 18. in 20. uri ŽELEZAR prem. amer. kom. OČE MOJE NEVESTE ob 17., 19. in 21. uri DUPLICA amer. mel. PRINC PLIME ob 18.30 in 21. uri

Slovenija 1 17.05
Povzetniki, ameriški barvni film

Film je nastal po romanu Harolda Robbinsa in je bil posnet že 1963. leta. V ospredju je lik Jonas Corda Jr. - hollywoodskega "močnega človeka", ki megalomanskim usmerja sposobnosti za krepitev svojega vpliva. Denarja ima dovolj in preveč, z njim pa ni mogoče kupiti sreča, lahko pa položaj in vpliv.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Jutranji program 9.05 Pozor, kultura 9.30 Kamen je pristar, slikar in kipar Herbert Albrecht 10.15 Univerzum 11.45 Znanost 12.00 Tednik 13.00 Čas v sliki 13.10 Trojka iz kioska 13.35 Pošta gre na pot, nemška komedija 15.05 Ameriški jug - Florida 15.30 Kum Kum 15.50 Robot X5A, lutkovna igrica 16.15 Ena, dva ali tri 17.00 Mini čas v sliki 17.10 Velikih deset 18.30 Lepotica in zver: Izgubljeni raj 19.30 Čas v sliki 19.48 Šport 20.15 Oppen in Ehrlich: Kot devica z otrokom 21.05 Jaz o sebi 21.55 Vizije 22.00 Poletno gledališče: Plavo oko, komedija 23.50 La saga de la chanson: Jacques Brel 0.20 Čas v sliki/1000 mojstrovin

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama 9.00 Čas v sliki 9.05 Zajček dolgošček 9.30 Očarjava Jeannie 9.55 Stan in Olio, risanca 10.00 Pan Optikum 10.15 Gunga Din, ameriški film 11.55 Oddaja 12.30 Pogledi s strani 13.00 Dober dan, Koroška 13.30 Slike iz Avstrije 14.15 Je zdajanje lahko greh? 15.00 Športno popoldne 16.30 V orlovi deželi 17.15 Klub za seniorje 18.00 Trojka iz kioska 18.30 Slika Avstrije 18.55 Kristjan v času 19.00 Avstrija danes 19.30 Čas v sliki 19.48 Zadlžnica Avstrije 20.15 Columbo: Slepilni manever, ameriški film 21.50 Čas v sliki/Sport 22.00 Zakon v Los Angelesu 22.50 Moški ljubjo: plavolaske, ameriški film, 1952 0.20 Gospod Moto in Kitajska zid, ameriški film

1. RADIO TRIGLAV JESENICE

8.00 - Napoved, otroški program - 9.00 - Horoskop, Slovenci v svetu, kuhrske nasvet - 11.00 - Radijski sejem, EPP - 12.00 - Prvi del čestitk, EPP - 13.00 - Razgovor, EPP - 14.00 - Drugi del čestitk, EPP - 15.30 - Dogodki odmedvi - 16.00 - Tretji del čestitk, EPP - 17.00 - Razgovor, EPP - 18.30 - Resna glasba - 19.00 - Odpoved -

RADIO KRANJ

8.00 - Dobro jutro Gorenjska - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Hov - ne znam domov - 10.00 - Poročila Radia Slovenije - 10.05 - Na vrtljaku z Romano (otroška oddaja) - 11.00 - Po domača na Kranjskem radiu - 12.00 - Brezplačni mali oglasi - 12.30 - Osmrtnice, zahvale - 12.40 - Kmetijska oddaja - 13.00 - Dobrodošli med praznovalci - 16.00 - Izbor pesmi tedna - 17.20 - Športna oddaja - 18.30 - Nagradni kviz Kina Kranj - 18.50 - Radio Kranj jutri - 19.00 - Nasvidenje jutri -

1. RADIO ŽIRI

9.00 - Napoved programa - radijski kaledar - EPP - 10.00 - Športni utrinki - 10.20 - Poletna klavirska glasbena šola - 11.00 - Novice in dogodki - osmrtnice - obvestila - mali oglasi - 11.40 - Sprehod po kinovoranah - 12.00 - Nedeljska duhovna misel - 12.15 - EPP - 12.30 - Čestitke in pozdravi naših poslušalcev - 13.30 - Nedeljsko popoldne na 91.2, 98.2, 96.4 MHz - vmes kulturni kažpot - prometni servis - pregled slov. časopisa - aktualni športni dogodki in sprehod po kinovoranah - vreme - 15.30 - Odgoveda programa -

RADIO TRŽIČ

10.30 - Dober dan - 10.35 - Nedeljski pogovor - 11.05 - Potuj z menoj - 11.25 - Modni kotiček - 11.40 - Iz oruženih zapisov - 12.00 - Pogled v iztekači se teden - 12.10 - Nedeljska duhovna misel - 12.25 - Podrobnosti iz našega vsakdanjika - 12.50 - Obvestila - 13.20 - Iskrene čestitke, najlepše želje - 14.00 - Popoldanski gost - 14.35 - Glasbena lestvica Slovence - 15.20 - Napoved sporeda za torek - 15.30 - Slovo -

Nesreča nikoli ne počiva - tako nekako je z našo mlado novodobno politiko, ki si tudi v teh pasjih dneh daje duška in na žive in mrtve parlamentira. To polje je vsakodnevno posejano z raznoraznimi cvetkami, zato tistim, ki tozadne reči gledamo globalno in s seriozimi očmi, nikoli ne zmanjka tehnih razmislekov.

Zdaj se gre naša demokracija neke volilne zakone ali kaj je in kot se za demokracijo tušodi, vsak vletec na svojo stran. Te mučke pučke o proporcionalnem ali večinskem sistemu me a ma niti malo ne interesirajo - kdorkoli bo že svignil v skupščino, kaj prida slavljen ne bo. Je reva in beda tu okoli nas pregločazna: čarownik bi moral biti, da pomaga v revšni, ki nas je zajela. A očitno je še nekaj kaveljnov, ki so voljni za lastno poslansko imunitet in, recimo, tudi za blagodat naroda mu rodnega, prostovoljno pleti na slovenski politični njivici.

In ko je že zagnanost v tej smeri tako izjemna, se drobne ikeri kar nekako pozabljajo. Verjamem, da vam je ušlo, da je neki pronicljivi poslanec le opazil določilo, da naj bi bil bodoči slovenski predsednik star najmanj 18 let! Poslanec se je razhudil: »Ali ste zmešani? Starostna meja bi morala biti vsaj 30 ali več let!«

Me je kar razčastilo!

Vsek narod, ki kaj nase da, gradi na mladini, na kateri je vedena prihodnost. In prav zanimala me, zakaj ne bi bili tudi pri

TEMA TEDNA

Predsednik s čopkom

Glede na dejstvo, da se je že po prvem izbruhu demokracije na slovenskih tleh izkazalo, da Slovence v širšem smislu politika ne zanima kaj dosti, bi taka mladenička pojava lahko tudi vžgala. Vsaj določen segment družbe bi glasoval za kandidata z naramnicami in čopkom las samo zato, da oponiramo in da bo en velik hec. Saj še pomepite, da je bilo domala 20 percentov glasov za našega Ivecu?

A če prav premislimo, žečiški predsednik tam zunaj niti ne bi bil taka zguba in poguba. S svojo pojavjo bi pri priči animiral svet in če drugega ne, vsaj veleštroški za kakšno brezplodno turistično velepromocijo bi nam odpadli. Nonšalantno bi se postavljal pred kamero, pokazal na Triglav in ozadju na jezera in naša zdravilišča in butnil: Folk, vi ste malo odštekanji, če tega ne pride pogledati! In bi bila ful super reklama, vsaj za določeno strukturno potencialnih turistov! In vsi bi vedeli: aha, to je pa tisti predsedniški kampeljc, ki vodi na sončni strani Alp!

A ne, da je starostna meja predsedniškega kandidata vredna resne in tehtne diskusije? Sežejo vse pluse in minusa - pa bomo videli, da zadeva ni tako »simpl«. Marsikater plusek bi se narusal na čopkovo stran, brez skrb. Nikar tako hitro in na vrat na nos na neko starostno mejo. Če drugače ne gre, dajmo pa na vseljudske referendum! Saj je tako ali tako pri nas očitno že vsaka pasja figura vredna referendumu! ● D. Sedej

JEŽ

POLETNI KRAJN

Vse razpada....

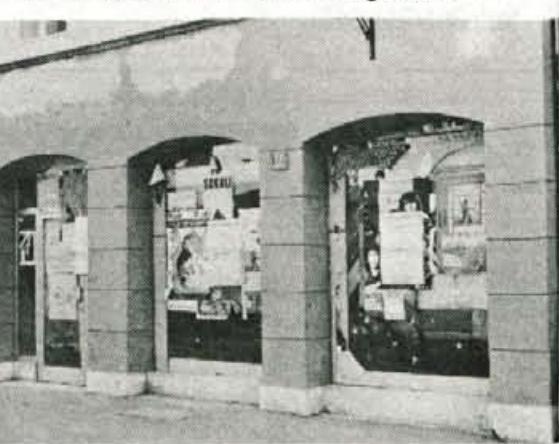
Pri tržnici....

Prometna gneča...

Ograja pred avtobusno postajo...

Kranjska kavarna....

TOREK, 21. julija 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 9.05 Video strani
9.15 Program za otroke
Zgodbe iz školjke
10.05 Neko je bilo... življenje
10.30 Ljudje in prsti, 3. del
11.00 Sedma steza
11.30 Svetovalni oddajti, ponovitev
11.45 Angleščina v poslovnih stihih, ponovitev
12.00 Poročila
12.05 TV Dnevnik BiH, ponovitev
12.50 Video strani
16.15 Video strani
16.25 Napovednik
16.30 Ciklus filmov Marlene Dietrich - Josephine von Sternberg: Hudič - to je ženska, ponovitev ameriškega filma (čb)
17.50 EP, Video strani
17.55 Poslovne informacije
18.00 TV Dnevnik
18.10 Program za otroke; Biskvitki, ameriška risana serija
18.35 EP, Video strani
18.40 Mostovi
19.10 Risanka
19.20 Napovednik
19.25 EPP
19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Žarišče
20.00 EPP
20.05 Osmi dan
20.55 Slovenija - umetnostni vodnik: Štajerska - Dornava - Mariborsko območje
21.05 EPP
21.10 F. Hebard - L. Velle: Ambasadorin soprog, francoska nadaljevanja
22.05 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Žarišče
22.55 Kronika, kanadska dokumentarna serija
23.20 Poslovna borba
23.30 Napovednik
23.35 EP, Video strani
23.40 Sova: Zakon v LA, ameriška nanizanka
0.55 Glasbeni utriček
1.00 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 14.55 Video strani 15.05 Svet na zagonu, ponovitev 15.45 Sova, ponovitev: Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka : Hemingway, evropsko-ameriška nadaljevanja 17.30 Svet poroča 18.00 Regionalni programi - Koper 18.55 Modro poletje, španska nadaljevanja 19.25 EPP 19.30 TV Dnevnik BiH 20.05 V službi Rock'n'rolla 20.30 Glasba, show in cirkus 21.30 Svet poroča, ponovitev 22.00 Elton John v Barceloni, prenos koncerta 0.00 Video strani

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 8.15 Santa Barbara, ponovitev ameriške nadaljevanje 9.00 Dobro jutro, Hrvatska 9.05 Poročila 9.30 Mali svet 10.00 Poročila 10.10 Dobro jutro, Hrvatska 12.00 Poročila 12.10 Popolna tujca 13.00 Slika na sliko 13.45 Poročila 13.55 Diana, ponovitev britanske nadaljevanje 14.45 The big blue 15.05 Malavijija 15.10 Daktari, ameriška nadaljevanja 16.00 Poročila 16.10 Šolski spored 17.05 Gost oddaje 17.10 Poirot, angleška nanizanka 18.00 Poročila 18.10 Govorimo o zdravju 18.40 Santa Barbara, ameriška nadaljevanja 19.15 Risanka 19.30 Dnevnik 20.35 Volitve '92: Predstavitev strank 23.35 Dnevnik 0.15 Slika na sliko 1.00 Poročila v nemščini 1.05 Poročila v angleščini 1.10 Horoskop 1.15 Poročila 1.30 Video strani

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 17.15 Video strani 17.25 Tetovirac, francoski barvni film 18.50 Dobr večer, Japonska, potopisna serija 19.05 Skrivenostna moč piramid 19.20 Loto 19.30 Dnevnik 20.25 Glasba, show in cirkus, slovaška zabavna nanizanka 20.55 Diana, angleška nadaljevanja 21.45 Risani film 22.00 Koncert Eltona Johna, prenos koncerta iz Barcelone 0.00 Video strani

KANAL A

- 9.45 A Shop 10.00 RIS, risanke in spoti 10.15 Borba 10.30 Noč v živalskem svetu, ponovitev kanadskega barvnega filma 12.25 A Shop 12.45 Video strani 19.00 Napoved sporeda/Vreme 19.25 Rolanje s hobotnico 20.00 Risanka 20.05 Dnevno informativni program 20.30 Dokumentarec tedna: Jože Plečnik, belgijski dokumentarni film 21.00 Demonski kamen, ameriški barvni film 22.35 Vreme/Dnevno informativni program 23.05 A Shop 23.20 MCM 1.00 Video strani

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Jutranji program 9.05 Trojka iz kioska 9.30 Sedem svetovnih čudes

KINO

21. julija

CENTER amer. kom. NE RECI MAMI, DA SMO SAMI ob 18. in 20. uri

GLASBENI KOTIČEK

Dixieland festival v Franciji

Ponovno vabilo Kranjčanom

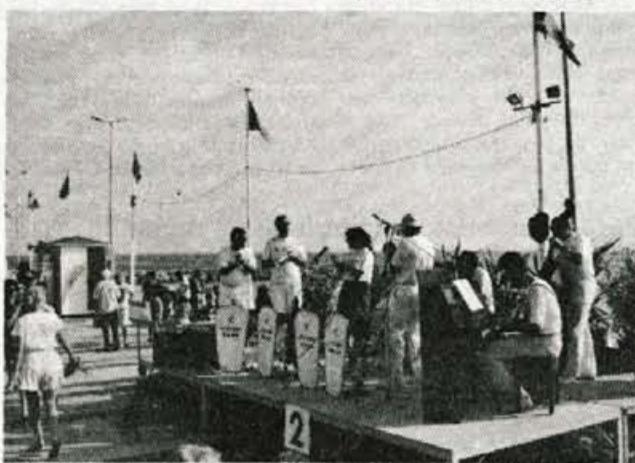
Slovenija 2 22.00

Elton John v Barceloni, neposredni prenos

V okviru svoje evropske turneje se bo sloviti angleški pevec, avtor in pianist Elton John ustavljal tudi v Barceloni, od koder bomo lahko spremili neposredni prenos več kot dve uri dolgega koncerta.

Si predstavljate šestnajst odrov vzdolž morske obale v francoskem letoviškem mestu Saint Raphael, nekje med Nico in Saint Tropezom - na vseh pa igrajo dixieland ansamblji. Občinstvo se sprejava vzdolž takega ogromnega odra v naravi, postoji pred glasbeno skupino in pred drugo ter uživa v jazzu, zavije potem v eno brezstevilnih restavracij, pred katerimi kasneje prav tako zaigrajo jazzisti.

povabili tudi zato, ker so pred štirimi leti prav na tem tekmovanju v nič manjši konkurenca zasedli prvo mesto. Kot je povedal vodja ansambla Tone Pogačnik, se letos niso uvrstili v tekmovalni del, ker so v ta uradni del uvrščali le skupine, ki igrajo klasični neworleanski stil, kranjska skupina pa igra modernejši chicago stil. Toda vtič, ki so ga tudi tokrat naredili takoj na poslušalce kot na organizatorje, je bil prav gotovo

Adria Dixieland band iz Kranja na saintraphaelskem odru

TV AVSTRRIJA 2

- 8.30 Vremenska panorama 11.50 1000 mojstrovin 12.00 Leksikon umetnikov 12.15 Športna arena, ponovitev 13.00 Šport 17.30 Orientacija 18.00 Trojica iz kioska 18.30 Tista stvar je - kviz 19.00 Lokalni program 19.30 Čas v sliki 19.57 Kulturna 20.15 Jolly Jocker 21.00 Naredi sam 21.07 Reportaže iz tujine 22.00 Čas v sliki 22.30 Klub 2 Poročila

POLETJE V KRAJU '92

TRINAJSTO PRASE (Ljudska godba)

petek 17.7. ob 20.00 "pod Marelo"

pokrovitelj prireditve: GorenjskiGlas oblakovanje programov: Agencija PAN

1. RADIO TRICLAV JESENICE

- 11.00 - Napoved, teleskop, horoskop, EPP - 13.00 - Danes do trinajstih, EPP - 14.00 - Obvestila - 14.30 - Novice, EPP - 15.30 - Dogodki in odmevi - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Dogodki in odmevi - 17.00 - Zabava vas Braco Koren - 18.00 - Čestitek - 18.30 - Informativne oddaje BBC, EPP - 19.00 - Odgoved programa -

RADIO KRAJ

- 8.00 - Dobro jutro Gorenjska - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Hov - ne znam domov - 8.40 - Pregled dnevnega tiska - 9.00 - Gorenjska včeraj - dane (regionalna poročila) - 9.20 - Novinarski blok - 10.00 - Poročila Radia Slovenije - 10.55 - Pet za pet - 12.15 - Osmrtnice, zahvale - 12.20 - Črna kronika - 12.55 - Pet za pet - 13.00 - Pesem tedna - 14.00 - Gorenjska danes - 14.20 - Novinarski blok - 15.30 - Dogodki in odmevi - 17.20 - Novinarski blok - 18.00 - Gorenjska danes - jutri - 18.20 - Tečaj novembra jezik - 18.50 - Radio Kranj jutri - 19.00 - Nasvidenje jutri

1. RADIO ŽIRI

- 14.00 - Napoved programa - 14.15 - Naše okno - 14.30 - Devizni tečaj - 14.35 - Misel za dan - 14.40 - Vse za moj avto - 15.00 - Dogodki danes - jutri - 15.15 - EPP - 15.30 - Prenos dnevnno-informativne oddaje R Slovenske - 16.00 - Radio Žiri spet z vami - napoved programa do 19. ure - EPP - 16.15 - Od srca do lonce - 16.30 - EPP - 17.00 - Športne novice - 17.10 - Aktualna tema - 18.00 - Novice - osmrtnice - obvestila - objave - EPP - 18.15 - Po poti vaših vprašanj in pobud - 19.00 - Odgoved programa -

RADIO TRŽIČ

- 16.00 - Dobr dan - 16.10 - Obvestila - 16.20 - Aktualne informacije - 16.30 - Športni obzornik - 17.20 - Še vedno se lahko odločite za poseni dopust - 18.15 - Klepet s poslušalci - 18.55 - Napoved sporeda - 19.00 - Slovo

pomemben, saj so ponovno vabljeni na festival naslednje leto.

"Prav gotovo je doživetje igrati na takem festivalu, med skupinami pa so nekatera svedovno znana imena. Na ta festival prihajajo ljubitelji dixielanda iz vse Evrope. Prireditev se

odvija na začetku julija, letos je bila od 2. do 5. julija in je nekakšno povabilo na začetek turistične sezone. Celotno mestec živi s prireditvijo, saj se o festivalu tiste dni piše v vseh časopisih, dogodek je snemala tudi televizija, skratak Saint Raphael je tiste dni v središču glasbene pozornosti - in tudi turistične," pravi Tone Pogačnik.

Kranjska dixieland skupina s pevkom Metko Štok se še toliko bolj veseli pozornosti, ki jo je s svojim nastopom vzbudila

na tem festivalu, saj je bila med nastopajočimi celo vrsta profesionalnih skupin. Kranjski Adria Dixieland band pa sestavlja osem članov, neprofesionalcev. Izjemna je le gost Trabant. Že zdaj razmišljajo o nastopu na tem festivalu prihodnjem leto, kamor bi radi šli, če bodo le zbrali denar. Že letos so jim potovanje omogočili sponzorji, kot so Kompas Hertz mejni prehodi, Merkur, ZKO Kranj, Živila, Faktor Ljubljana in PPK. ● L. M.

Sončkov kot

Doko Ker...

... bo danes, t. j. v petek koncertiral v Ljubljani in zna biti prav fletno. Baje, da bo Aligator celo njegov osebni stražar na poti iz letališča Brnik do staciona za Bežigradom, kjer bo mož z brado prepel. Pa razčistimo okrog vprašanja iz prejšnje številke. Joe Cocker ima brado, las na prednjem delu glave pa ima tudi manj kot jaz, torej je mal plešast. Rekli smo, da žrebamo vse tiste, ki ste vsaj enkrat napisali da. Žrebalo se je v veliki vročini, tako da so se dopisnice full skupaj držale in smo zadov morali rešiti z nožem. Srečo je imela Wesna Waternick, Tonny Dezzman street n. 6, Kranj. Na dopisnici je, poleg da za brado, pisalo še - Prejmite lepe pozdrave od tiste taprave, ki ima doma zalogo trave. Sicer je bilo malo težje prebrati (dopisnice so se zlepile, delali smo z nožem, pa to) ampak, če komu manjka trave, bo vedel, kje se lahko oglasi. Nagrajenka pa počakat dopis, potem pa po nagrado.

TOP 3

1. Pot polna Ognja - California
2. Zaspri pri meni nocoj - Pop Design
3. The Best Of Radio Ga - Ga vol 1.

NOVOSTI

Kot ste ziheli opazili, je tudi skupina iz Kranja enkrat prva na sončni lestvici (to je pa še nekaj). No okrog novosti je pa tako. Poletna suša. Damjana Golavšek ima novo kaseto "Ko je maj", odličen band, ki rola ciganskog muzikant Šukar je posnel kaseto Cigani Ljubijo pesmi, na mariborskem Radiu Student pa so napravili komplikacijo The Bridge z bandi Anathema, Impaler, Embryo, Afflicted....

IN ŠE NAGRADNO VPRASHANJE ŠT. 55:

Tokrat pa nas zanima, kdo je kdo na radiu Ga Ga (Čolnič, Jože Dolanc, Guzman, Eminence...). Poleg Emila Filipčiča je tu še en tip, ki včasih tudi spikerira v TV Dnevniku, na malih ekranih pa se v zadnjem času pojavlja tudi kot Janez Janša. Kdo je to? Rešitev do srede, 22. julija, v uredništvo Gorenjskega glasa, pripis "Sašonček". Špela, koga sprašuješ, če gre na koncert, mene ali Aligatorja? ALENKA iz Radovljice, ki si bila oz. si še na Primorskem (gotovo zaradi Šverca), kar se tiče BIG BENA dobilj njihovo zadnjo kaseto v Sončku, ORIONI mi niso preveč znani, IZTOK MIKAR je pred kratkim nastopal tudi v Kranju (to je tisti s švoh kofetom), drugače pa hvala za počitniške pozdrave posebno za THE CURE. Poznam človeka, ki jih obožuje. CAVVVVVVVVV.

DEVETA LESTVICA "TRŽIŠKI HIT"

1. Ne bom ti legal - Pop Design
2. Viva Las Vegas - ZZ Top
3. It's my life - Dr. Alban
4. O, mama, mama - B. Drvarić
5. Adijo mare - B. Drvarić
6. Nothing else matters - Metallica
7. Ne pozabi me - California
8. Take a chance on me - Erasure
9. Pesem srca - Ivo Radin
10. Why me - Linda Martin

Predlogi:

Tuji:
Vaš: Jump - Kris Kross
Naš: The one - Elton John

Domači:

Vaš: Tebi - Pop Desing

Naš: Sanjal bom kostanje - Avia band

Sestavite si svojo lestvico iz skladb, ki so na lestvico uvrščene, in iz skladb, ki ste jih sami predlagali. Prve tri iz vaše lestvice vpišite na kupon in pripišite še dva čisto svoja predloga. Ne pozabite pripisati še vašega in našega naslova ter vse skupaj poslati do torka, 21. julija 1992. Naš naslov: RADIO TRŽIČ, BALOS 4, 64290 TRŽIČ.

Izrebačec: Jure Arh, Mladinska 13/a, 64260 Bled

Sponzor: Trgovina Čipka Tržič mu bo nagrado poslala po pošti.

Vsi tisti, ki grestete na dopust, uživajte, če pa boste naslednji četrtek doma, se slišimo ob 18.05 na Radiu Tržič.

LEP POZDRAV JERNEJ IN JEKICA

kupon št. 10

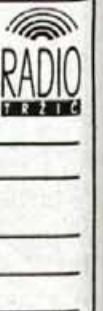
1.
2.
3.
Predlogi:
Tuji
Domači
Naslov

Za klepet »Dobro jutro ob kavi« predlagam:

RADIO KRAJ **GORENJSKI GLAS**

DROGA PORTOROŽ

Kupon na dopisnici z Vašim naslovom pošljite na RADIO KRAJ, 64000 Kranj, v vsaki oddaji bodo izmed prispehljih dopisnic eno nagradili s kilogramom Barcaffeta.

ZAKAJ KUPITI NOVI AVTO
RENAULT PRI
REMONT p.o.KRANJ

- ker ga dobite s 5 do 10 % popustom
- ker ga dobite takoj
- ker vam poklanjajo avtoradio
- ker vam servisirajo vozilo 20 % ceneje

tel.: 223-276 Remont Kranj, Labore
 tel.: 631-482 poslovalnica NAMA Škofja Loka

Delniška družba Krokar ima v zalogi univerzalno žično pletivo - mrežo za ograje - po zelo ugodni ceni. Pokličite nas po telefonih: (064) 801-528

(0609) 610-910
 (0609) 610-629

telefax: (064) 802-145

Počitnice v **GRČIJI**
 dostopne za
 vsakogar
HALKIDIKA,
 apartmaji Kajafas

Maistrov trg 2, Kranj
 Telefon: 064/213-261
 064/218-586
 Telefax: 064/211-790

Let vsako soboto, julij in avgust
 1 teden 580 mark, 2 tedna 720 mark
 Popusti za otroke

Gardaland, Aqualand, Disneyland, Benetke
 vsako soboto

Avtobusni prevoz na morje vsako soboto
 Piran, Portorož, Umag, Novigrad, Rovinj

PARK HOTEL

Ko obiščete Bled, vas vabimo na
 družinsko kosišlo
 že za samo 390,- SIT na osebo v
 naši Kavarne ali terasi ob jezeru

V Snack baru Union s senčnim vrtom vam postrežemo s kosiškom
 za 350,- SIT na osebo.

Vabimo vas tudi, da obiščete Riklijev hram z veliko ponudbo pizz in drugih jedi, v slavičarno, kjer nudimo veliko izbiro sladič in sladoleda, vsak petek ob 20. uri pa prirejamo degustacijo sladoleta PARK z otroškim programom. Ob večernih urah pa ste dobrodoli v plesni dvorjan KAZINA, vsak dan, razen pondeljka, od 20. ure dalje. Večerni ponudbi se pridružuje tudi TAVERNA z veliko izbiro kulinarike, dobrodoli tudi v igralnici.

Če bo vaš račun v kateremkoli lokalnu hotelu Park znašal več kot 1.000,- SIT oddajte kupon natakarju. Tako se boste udeležili javnega žrebanja, ki bo v petek, 31. julija, ob 20. uri na terasi naše kavarne.

Caka vas vrsta bogatih nagrad. Naštejmo prve tri:

1. nagrada - vikend paket za dve osebi v hotelu Park
2. nagrada - vikend paket za eno osebo v Moravskih Toplicah
3. nagrada - enodnevni izlet po izbiri ze eno osebo z Globotourom

-----x-----

Ime in priimek _____

naslov _____

-----x-----

SREDA, 22. julija 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 10.10 Video strani
 10.20 Program za otroke
 10.20 Biskupski, ponovitev
 10.40 Alice v deželi risb, oddaja TV BiH
 10.55 F. Hebrard - L. Velle: Ambasadorin soprog, ponovitev francoske nadaljevanke
 11.50 Poslovna borza, ponovitev
 12.00 Poročila
 12.05 TV Dnevnik BiH, ponovitev
 12.50 Video strani
 16.40 Video strani
 16.50 Napovednik
 16.55 Brezdomci, ponovitev angleške dokumentarne serije
 17.50 EP, Video strani
 17.55 Poslovne informacije
 18.00 TV Dnevnik
 18.10 Program za otroke: Živ žav
 19.05 EP, Video strani
 19.10 Risanka
 19.20 Napovednik
 19.25 EPP
 19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Žarišče
 20.00 EPP
 20.05 Film tedna: Otroci v navzkrižnemognju, ameriški film
 21.40 EPP
 21.40 Nikoli prestari, švedski kratki film
 22.15 TV Dnevnik, Vreme, Šport
 23.05 Napovednik
 23.10 EP video strani
 23.15 Sova
 Nenadni uspehi, ameriška nanizanka
 23.40 Zakon v Los Angelesu, ameriška nadaljevanke
 0.30 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 16.00 Video strani 16.10 Osmi dan, ponovitev 17.00 Sova, ponovitev: Problemički, angleška nanizanka; Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka; Glasbeni utriek: E. Greg - Srčne rane 18.25 Regionalni programi - Márbor 19.25 EPP 19.30 TV dnevnik BiH 20.05 Psiho 20.30 Večer mariborske operе 20.30 Gostovanje v Kijevu, reportaža 21.30 I. Kalman: Kneginja Čardaša, opera-

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 8.15 Santa Barbara 9.00 Dobro jutro, Hrvaska 9.35 He-Man in gospodarji vesolja 10.00 Poročila 10.10 Dobro jutro, Hrvaska 12.00 Poročila 12.10 Glasba, show in cirkus, ponovitev slovačke zabavne oddaje 13.00 Slika na sliku 13.45 Poročila 13.55 Diana, ponovitev angleške nadaljevanke 14.45 The big blue 15.10 1001 Amerika, animirana serija 16.00 Poročila 16.10 Šolski spored 17.00 Ča, kaj, šta 17.10 Poirot Agathe Christie, ponovitev angleške nanizanke 18.00 Poročila 18.10 Videoboom 18.40 Santa Barbara 19.30 Dnevnik 20.30 Volitev '92. Predstavitev dveh predsedniških kandidatov 23.35 Dnevnik 0.15 Slika na sliku 1.00 Poročila v nemščini 1.05 Poročila v angleščini 1.10 Horoskop 1.15 Poročila 1.30 Video strani

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 15.50 Video strani 16.00 Ženska sokol, ameriško-angleško-italijanski barvni film 18.55 Dober večer, Japonska, potopisna serija 19.05 Kaj je joga? 19.30 TV dnevnik 20.25 Pod nebo, angleška dokumentarna serija 21.25 Australija, prikloni se, australjska dokumentarna serija 22.00 Princ z Bel Air, ameriška humoristična nanizanka 22.30 Hollywood Mavericks, 1/2 del ameriškega dokumentarnega filma 23.15 Metalmania 0.15 Video strani

KANAL A

- 9.45 A shop 10.00 RIS, risanke in spoti 10.30 Demonski kamen, ponovitev ameriškega filma 12.05 A shop 12.20 Video strani 19.00 Napoved sporeda/Vreme 19.02 Risanka 19.10 A Shop 19.25 Rolanje s hotbotnicami 19.45 A Shop 20.00 Risanka 20.05 Dnevno informativni program 20.30 Vreme 20.32 Kult - Ura 21.00 Maratonci tečejo častni krog, jugoslovenski film 22.30 O postu, dokumentarna oddaja 22.55 Vreme/Dnevno informativni program 23.15 A Shop 23.30 MCM 1.00 Video strani

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Jutranji program 9.05 Trojka iz kioska 9.30 Sedem čudes tehnike 10.00 Mi, ponovitev 10.30 Denar, šport, umor, ponovitev ameriškega filma 12.15 Reportaže iz tujine 13.00 Čas v sliki 13.10 Zahodno od Santa Feja: Skrivnostni voz 13.35 Batman 14.25 Lažni princ, češko-

ČETRTEK, 23. julija 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 10.00 Video strani
 10.10 Program za otroke
 10.10 Pedenžnjec
 10.45 Dimnikarček se potepla po svetu
 10.50 Vrtec na obisku: Mali ribiči
 11.10 Nekoč je bilo... živiljenje
 11.35 Ljudje in psi, 4. del
 12.00 Poročila
 12.50 Video strani
 17.35 Video strani
 17.45 Napovednik
 17.50 EP, Video strani
 17.55 Poslovne informacije
 18.00 TV Dnevnik
 18.10 Program za otroke: Živ žav
 18.25 EP, Video strani
 18.30 Že veste..., svetovalno - izobraževalna oddaja
 19.10 Risanka
 19.20 Napovednik
 19.25 EPP
 19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Žarišče
 20.00 EPP
 20.05 Bobenček, glasbena oddaja
 21.05 EPP
 21.10 Tednik
 22.00 TV Dnevnik 3, Vreme, Šport
 22.50 Poslovna borza
 23.00 Napovednik
 23.05 EP, Video strani
 23.05 Sova
 Dragi John, ameriška nanizanka
 Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka
 0.20 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 16.35 Video strani 16.45 Sova, ponovitev: Nenadni uspehi, ameriška nanizanka

Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka 18.00 Regionalni programi - Koper 18.55 Modro poletje, španska nadaljevanka 19.30 TV Dnevnik BiH 20.05 Video leštvec
 20.30 Znanost: Kri, 3. oddaja 20.55 Večer katalonske TV: Zgodovina prihodnosti, dokumentarec o olimpijskih Barceloni; Zgodba o Picassu; O Pablo in Jacqueline; La Pedrera, zgodba o arhitekturi; Diada Castellera, katalonski narodni običaj

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 8.15 Santa Barbara, ponovitev ameriške nadaljevanke 9.00 Dobr dan, Hrvaska 9.30 Smogovci 10.00 Poročila 10.10 Dobro jutro, Hrvaska 12.00 Poročila 12.10 Princ z Bel Air, humoristična nanizanka 13.00 Slika na sliku, ponovitev 13.45 Poročila 13.55 Hollywood Mavericks, ponovitev ameriškega dokumentarnega filma 14.45 The big blue 15.10 Daktari, ameriška barvna nanizanka 16.00 Poročila 16.10 Šolski program 17.10 Poirot Agathe Christie, ponovitev angleške nanizanke 18.00 Poročila 18.10 Znanstveni razgovori 18.40 Santa Barbara, ameriška nanizanka 19.15 Risanka 19.30 TV dnevnik 20.25 Volitev '92. Predstavitev strank 22.35 TV dnevnik 22.30 Slika na sliku 0.05 Poročila v nemščini 0.10 Poročila v angleščini 0.15 Horoskop 0.20 Poročila 0.35 Vi-deo strani

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 17.05 Video strani 17.15 Zadnji let, ameriški film 18.50 Dober večer, Japonska, potopisna serija 19.05 Primer Manning 19.30 Dnevnik 20.25 Svet živali, angleška dokumentarna serija 21.00 Roseanne, ameriška humoristična nanizanka 21.30 Hollywood Mavericks, ameriški dokumentarni film 22.20 Pepsi DJ mag 23.20 Poezija: Jure Kaštelar 23.50 Video strani

KANAL A

- 9.45 A Shop 10.00 RIS, risanke in spoti 10.30 Maratonci tečejo častni krog, ponovitev jugoslovenskega filma 12.00 A Shop 12.15 Video strani 19.00 Vreme 19.05 Napoved sporeda 19.25 Podjetniška žilica 19.45 A shop 20.00 Vreme 20.05 Dnevno informativni program 20.30 Kanalizator Show 21.05 Ne joči, Peter, slovenski film 22.35 O postu, dokumentarna oddaja 22.55 Vreme 22.50 Dnevno informativni program 23.20 A Shop 23.35 MCM 1.00 Vi-deo strani

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Jutranji program: Čas v sliki 9.05 Trojka iz kioska 9.30 Žemlja in ljudje 10.00 Mi 10.30 Šola za zakonsko srečo, ponovitev nemškega filma 12.15 Klub za seniorje, ponovitev 13.00 Čas v sliki 13.10 Zahodno od Santa Feja: Skrivnostni voz 13.35 Batman 14.25 Ladjski kuhan ima morsko bolezni, britanska komedija 15.50 Muzikanti

KINO

- CENTER amer. kom. NE RECI MAMI, DA SMO SAMI ob 18. in 20. ur

Slovenija 1 20.05

Bobenček

Julijski Bobenček bo nekoliko drugačen od dosedanjih, saj so ob koncu sezone pripravili posebno mono-tematsko oddajo z naslovom ROCK POEZIJA. Izhodišče za razmišljaj je bil izid knjige V SLUŽBI ROKENROLLA, v kateri so zbrana besedila Petra Lovšina in Gregorja Tomca, dveh ustavnovljivih legendarnih Pankrov. Poleg njiju so v studio povabili pesnika Jureta Potokarja, Vladca Kreslina, Zorana Predina in novinarja Marjanca Horvata. V glasbenih točkah pa si boste lahko ogledali Pankrete, Lačnega Franca, Martina Krpana...

iz Avstrije 16.00 Jaz in ti, otroški program v živo 16.25 Minty ob lumenem času, angleška nadaljevanka 16.50 Jaz in ti - Počitniška igra 17.00 Mini čas v sliki 17.10 Wuritzer 18.00 Mini čas v sliki 18.05 Mi 18.30 Lepotica in zver, zadnji del 19.22 Znanost 19.30 Čas v sliki 20.05 Šport 20.15 Ladja sanj 21.50 Pogledi s strani 22.00 Ure strahu, ameriški film 23.30 S. H. E., ameriški film 0.55 Chicago 1930, serija 1.40 Poročila/1000 mojstrovin

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama 12.45 1000 mojstrovin 12.55 Leksikon umetnikov 13.00 Sport 17.15 Reke naše zemlje - Amazonka 18.05 Trojka iz kiosa 18.30 Povej resnico 19.00 Lokalni program 19.30 Čas v sliki 20.00 Kultura 20.15 Domäne reportaže 21.00 Trailer 21.30 Pozor, kultura 22.00 Čas v sliki 22.30 Sport 22.45 Klub 2 0.35 Čas v sliki/Ex libris

Želite kaj sporočiti Gorenjkam in Gorenjem? Izberite
NAJUČINKOVITEJŠI OBJAVO
 v Gorenjskem glasu
 fax 215-366

1. RADIO TRIGLAV JESENICE

- 11.00 - Napoved, telegraf, horoskop, EPP - 12.00 - Evergreen, EPP - 13.00 - Danes do trinajstih, EPP - 14.00 - Na obisku, Obvestila - 14.30 - Novice, EPP - 15.30 - Dogodki in odmivi - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Novice, EPP - 17.00 - Spoznajte se, EPP - 18.00 - Čestitke - 18.30 - Informativna oddaja BBC-ja, EPP - 19.00 - Odpoved programa

RADIO KRANJ

- 8.00 - Dobro jutro Gorenjska - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Hov - ne

Žrebanje NAGRADNE KRIŽANKE TRGOVSKE HIŠE PRISTAVA
V uredništvo Gorenjskega glasa smo prejeli 2.018 rešitev
nagradsne križanke.

Sedem članska komisija, sestavljena iz bračev Gorenjskega glasa in "glasovcev", je izrebaala sledeče srečneže:
1. nagrada - bon v vrednosti 15.000,00 SIT prejme Ana Marija Klančar, Nova vas 37, Radovljica
2. nagrada - bon v vrednosti 10.000,00 SIT prejme Katarina Bertoncelj, 64227 Selca 52
3. nagrada - bon v vrednosti 5.000,00 SIT prejme Jože Bradeško, Hrib pri Zminku 8, Škofja Loka
4. in 5. nagrada - kino vstopnice za 4 osebe za ogled katerokoli kino predstave Kino podjetja Kranj prejmeta Polona Legat, Gradnikova 64, Radovljica in Nada Mohorič, Deteljica 3, Tržič
 Vsi izzrebanci bodo nagrade prejeli po pošti. Iskreno čestitamo!

NAGRADNA KRIŽANKA

AVTOMEHANIKA
ŠKOFJA LOKA d.o.o. Kidričeva 50 tel.: 064/632-730

Pozor! Pri žrebanju bomo upoštevali samo rešitve vpisane na kuponih izrezanih iz križanke!

Sponzor današnje križanke so AVTOMEHANIČNE DELAVNICE iz Škofje Loke.

1. nagrada: bon v vrednosti 10.000,00 SIT
 2. nagrada: bon v vrednosti 5.000,00 SIT
 3. nagrada: bon v vrednosti 3.000,00 SIT
 GORENJSKI GLAS, kot vedno, podarja tri nagrade v vrednosti po 1.000 SIT.

Rešitev pošljite na GORENJSKI GLAS, 64000 KRAJ najkasneje do četrtka, 23. julija 1992, do 8. ure.
 Na predlog reševalcev ponovno uvajamo kupon za vpis nagradnega gesla - napolite ga na dopisnico in pošljite na naš naslov skupaj z Vašim naslovom. Rešitev lahko brez znamke oddate v pisarni TD Cerknje, TD Škofja Loka, PIC Slovenijaturist na Jesenicah in v Kranju - ali pa v naš nabiralnik Moša Pijade 1 oziroma kar direktno v boben za žrebanje, ki bo 25. julija v prostorih kluba SOVA v Medvodah.

● FIAT NA GORENJSKEM ● POLETNI POPUST ● FIAT NA GORENJSKEM ●

		GORENJSKI GLAS	OLJEVINA	OTOČJE V POLINEZIJI	DUHOVITOST	GORENJSKI GLAS	ODDELEK ZA PLANIRANJE	ŠOLSKI ODBOR	RIMSKI POZDRAV	SORODNICA	TOPILO ZA LAKE						
		ARISTOFAN, KOMEDIJA				NASELJE PRI ŠKOFJI LOKI GRŠKI ŠP. KLUB		11	5								
		PRISTAŠ NAUKA PO LASALLU TONE FORNEZZI															
		1					FIGURA PRI ČETVORKI PRISTAN NA SEVERU FINSKE										
		LAT. IME ZA NIŠ			12		AUTOMATSKA TELEFONSKA CENTRALA ZEMELJSKA PLAST				POGON (ZASTARELO)	NAJVIŠJA KARTA					
			GORENJSKI GLAS	AM. FIZIOLOG NOBELOVEC (CARL F.)	IZET-BEGOVIĆ	EVROPSKI VELETOK	TOVARNA POHODSTVA LOGATEC NAŠI RAZGLEDI			PROZORNA BOMBAŽNA TKANINA	HUMORISTKA ERŽIŠNIK	DELAVCI NAJETI ZA EN DAN	DOLG. KI GA UPNIK ISČE PRI DOLŽNIKU				
		SESTAVLJ. F. KALAN	NAPRAVA	KRTOVIA LUKNJA	PRENOS VSOTE Z ENEGA RAČUNA NA DRUG RAČUN	TIP STAR AVTOMOBILA	ŠPAN LIJUŠKI PLES SLOV. PIS. (STANKO)			ZACETEK ABECEDA DELAVEC PRI PEČI V ŽELEZARNI	DNEVNI METULJ	MAX ADLER	PODOBA KRAJ NA NOTRANJSKEM				
DRAG KAMEN					9			DOMENICO MODUGNO		ERBIJ NEM ARHI-TEKT ADOLF			ANTON VIDAV				
PRVI ZDRAVNIK NA ODDELKU							RIZVO ŽGANJE	MESTO V TEKSASU TANTAL				AVARI	8				
RIMSKO PRED-DVERJE			7			ALBERT PAPLER	PLANETOIDI GORSKI GREBEN	14			2		ADAMOV SIN	17			
GLAVNO MESTO ITALIE				RUSKI VLADAR LITU			VODILNI FIN KIPAR (VAINO) CANKAR					IME REŽI-SERJA (KAZAN)					
SREDSTVO, KI VZBURJA								ZAPOLTON ZVIŠANIE		PREBIVALCI IRANA	MEDMET SMEHA						
ČRESLO-VINA					16	IME SUKARJA (ŠUBIC)	6	KIM NOVAK		IVAN HRIBAR PRIPADNIK VERSKE CERKVE	13		EKSPLOZ TELO	PREBIVALEC ILIRJE			
						NATRU		GRŠKI POTUJOČI PEVEC LIKOVNI UMETNIK	OKULTIZEM URSULA ANDERS								
						8078 M VISOK VRH V HIMALAJI											
						PETER USTINOV	POZITIVNA ELEKTRODA	PEROCI NEKDANJI URADNIK, PISAR		VEZNIK PODVOJENI ZVON	BAJKA						
								CELOVŠKI ŠP. KLUB PRAVLJ BITJE			HOMERJEV EP LOVRO KUHAR						
								RETORTNI PLIN RIM. BOGIN-JA JEZE		4							
						VNETJE USESA				GORENJSKI GLAS ŠAHOVSKA OTVORITEV							
						POKLON	3			1 2 3 4 5 6 7 8 9							
						GOROVJE V BURMI				10 11 12 13 14 15 16 17							

● FIAT NA GORENJSKEM ● POLETNI POPUST ● FIAT NA GORENJSKEM ●

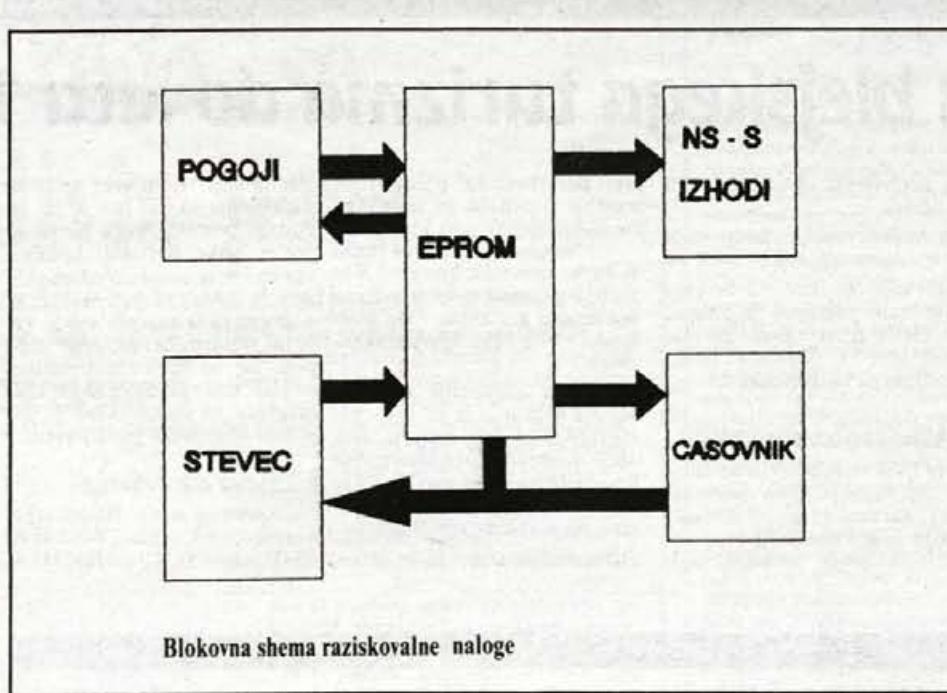
Koračno krmilje

V zadnjih nekaj desetletjih je razvoj avtomatizacije na področju krmiljenja zelo buren. Vse to pa je posledica stalno naraščajočih potreb po hitrejšem, natančnejšem in bolj kompleksnem vodenju proizvodnih procesov. Te potrebe pa se lahko izpolnjujejo le z uporabo novih dosežkov, med katere spada tudi razvoj mikroprocesorjev, ki v današnjem času preplavlja svet... Tako je mikrotehnologija prišla tudi do raznih krmilij in regulacij, ki se danes izvajajo predvsem programsko. Razen nekaterih, ki krmilijo zelo visoke tokove in napetosti. V bližnjem prihodnosti pa bodo vsaj v razvitem svetu, skoraj vse naprave, ki jih potrebujemo v življenju programsko krmiljene.

Doma se skoraj na vsakem kramku srečamo s krmiljem, npr. pralni in pomivalni stroj, štedilnik, likalnik, ...). Vsa ta krmilja pa so izvedena mehanično, kar pomeni večjo obrabo in s tem tudi krašo življenjsko dobo, poleg tega pa so tako krmilja nekoliko vecja in robustna. To pa lahko na eleganten način rešimo z EPROM-om. Potrebujemo le nekaj "tip", s katerimi določimo želen proces, ki ga nato izvaja in nadzruje program v epromu.

Namen te raziskovalne naloge je s pomočjo EPROM-a realizirati koračno krmilje.

Pri koračnih krmiljih vedno risemo funkcionalne načrte, v katerih prikažemo funkcijo krmilja. Neponovno iz njih pa potem sestavljamo vezalne načrte s konkretnimi logičnimi elementi.

Blokovna shema raziskovalne naloge

Funkcionalni načrt nekega koračnega krmilja je sestavljen iz n - zaporedno vezanih korakov, ki so označeni z zaporednimi številkami od 1 do n. Te številke označujejo vrstni red aktiviranja korakov: najprej se aktivira korak 1 in izda ukaz izvršnemu organom, da se začne opravljati vsa tista opravila, ki so predvidena pod tem korakom. Vsi ostali koraki so tedaj neaktivni. Ko se korak 1 deaktivira, se aktivira korak 2, ko

so izpolnjeni vsi predvideni prehodni pogoji (AND - pogoji) za prehod od koraka 1 na korak 2. Sedaj je od vseh korakov aktiven le korak 2, kar pomeni, da ta korak daje ukaz za razvrstitev vseh opravil, ki so predvidena v koraku. Za prehod na naslednji, to je 3. korak, pa zopet čakamo tako dolgo, dokler niso izpolnjeni vsi prehodni pogoji. Po aktiviraju 3. koraka se 2. deaktivira, nakar se zadeva nadaljuje po istem principu. Število ukazov, ki jih izda en korak, je poljubno veliko, prav tako je poljubno tudi število prehodnih pogojev pri posameznih korakih, seveda odvisno od tehničkih potreb. Prehodni pogoji so povratni signali iz merilnih dajalnikov, ki javljajo določena notranja stanja v procesu (npr. temperaturo, tlak, nivo...). Ta

notranja stanja so pričakovana tehnička stanja, zato se pripadajoči pogoji imenujejo tehnički prehodni pogoji. Pre-

hodni pogoji pa so lahko tudi časovni, ti predstavljajo določene časovne razmace med posameznimi koraki.

Janez Jarc, Roman Tamažič, 4. Ec, Srednja šola Iskra, mentor Janko Šink

notranja stanja so pričakovana tehnička stanja, zato se pripadajoči pogoji imenujejo tehnički prehodni pogoji. Pre-

hodni pogoji pa so lahko tudi časovni, ti predstavljajo določene časovne razmace med posameznimi koraki.

Aktivnost Cs-137 v gobah se šest let po nesreči ni zmanjšala. Srednje vrednosti znašajo 25410 Bq/kg suhe snovi za vrsto Rozites caperata, 15670 Bq/kg suhe snovi za vrsto Laccaria amethystina in 9700 Bq/kg za vrsto Xerocomus badius. V glavnih konzumnih gobah (vrste iz rodov Boletus in Agaricus) so aktivnosti Cs-137 mnogo nižje in znašajo 120 Bq/kg

Nakelska dolina

O prazgodovini Nakla govori legenda, ki pravi, da je tam, kjer se danes širijo nakelske njive in travniki, nekoč stalo jézero. V najini nalogi sva zavrnili legendo, v katero verjame še zelo veliko ljudi. Dokazali sva, da je po nakelski dolini nekoč tekla Tržiška Bistrica, ki se je kasneje pretocila. Prvotno je tekla po današnjem nakelskem polju. Danes se izlivata v Savo že pod Podnartom. Po pretocitvi Tržiške Bistrice je nastal tudi polski pregib.

Vas Naklo se prvič omenja leta 1241. Naselbina na tem območju je morala obstajati že v antiki, ker so na Štuciju našli ostanke rimske postojanke.

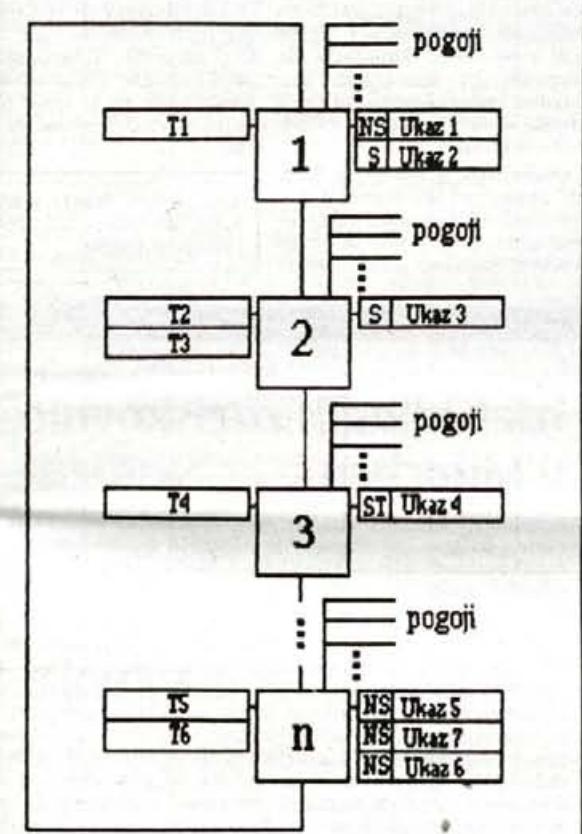
Nataša Drinovec, Mateja Majersič, 4. Pa, Gimnazija Kranj, mentor Marjan Veber

Fotografije: Samo Šink, Gregor Košir, Anja Juvan

suhe snovi za vrste iz rodu Agaricus ter od 190 do 1670 Bq/kg suhe snovi za različne vrste iz rodu Boletus.

Aktivnost Cs-134 se zaradi njevega razpolovnega časa niža hitreje. Zato se spreminja tudi razmerje med vsebnostjo Cs-137 in Cs-134 v prid Cs-137 in znaša v gobah, v katerih smo izmerili oba cezija, od 11 do 21. To razmerje je delno odvisno tudi od vrste gobe.

Bernarda Rovtar, 4. Nc, in Štefan Kržišnik, 4.Ne, Gimnazija Kranj, mentorica Magda Tušek-Znidarič.

Funkcionalni načrt koračnega krmilja

DC – AC pretvornik

Za najino raziskovalno nalogo sta se odločila zaradi nenehnih izpadov električne energije v omrežju v najinem domačem kraju. Namen tega pretvornika je preprečevati kratkotrajnejše izpade električne energije.

Energijo omrežja nadomestimo z energijo iz elektronskega pretvornika, le-ta pa jo dobim iz akumulatorja, kakrsnega ima dandanes vsak avtomobil. Izpad omrežja naj ne bi motil delovanja našega porabnika (svetilke, računalnika, televizorja, radijskega sprejemnika,...), kar pomeni, da se pretvornik avtomatsko vklaplja in porabnik nemoteno deluje naprej. Seveda pa smo pri porabniku omejeni z največjo dovoljeno močjo, saj bi sicer prehitro izpraznili akumulator in v najslabšem primeru poškodovali sam pretvornik. Ta moč naj ne bi presegala trajne obremenitve 200 W. Ob ponovni vključitvi omrežja se pretvornik izključi in preklopni na polnjenje akumulatorja. Prav tako pretvornik kontrolira napetost akumulatorja (ne sme presegati 14.8 V) in s tem ščiti akumulator pred preizpraznitvijo, ker če akumulator preveč izpraznimo,

ga s tem poškodujemo in uničimo.

Pretvornik je sestavljen iz treh glavnih delov:

razsmernika, zaščite akumulatorja in polnilca.

Vsebuje dva vhoda in dva izhoda.

Eden od vhodov je priključek za omrežno napetost (izveden s pomočjo šuko vtičača),

drugi vhodni priključek pa za akumulator (vtični puši), ki je pa hkrati tudi eden izmed izhodov in sicer, ko je pretvornik deluje kot polnilec. Drugi izhod je izhod za porabnika (šutko vtičnica).

Vhodna napetost 12 V je enaka napetosti avtomobilskega akumulatorja. Avtomobilski akumulator je izbran zaradi najmanjih težav pri nakupu.

Izhodna napetost je 220 V, vendar ni sinusne oblike, ampak je pravokotna s pavzo med dvema polperiodama. Ta oblika signalov nam zmanjšuje izgubne moći na tranzistorjih in na transformatorju, prav tako lahko zaradi tega izberemo tranzistorje, ki imajo manjšo nazivno moč.

Največja trajna izhodna moč je

200 W, kar zagotavlja nemotenje delovanje pretvornika. To moč lahko kratkotrajno presežemo, ne da bi prišlo do uničenja pretvornika ali posameznik njegovih komponent. To je predvsem ugodno pri vklopu porabnikov, ki pri vklopu rabi večji tok kot pri delovanju.

Tehnični podatki:

Vhodna napetost: 12 V
Vhodni tok (P = 200 W): 6 A
Največji vhodni tok: 16 A
Čas delovanja (P = 200 W, aku = 55 Ah): 2 ure

Največja izhodna trajna P: 200 W

Izhodna napetost: 220 V (nastavljava od 180 - 240 V)

Frekvence: 50 Hz (nastavljava 40 - 60 Hz)

Tok polnjenja akumulatorja: 3 A (pada s časom)

Napetost polnjenja akumulatorja: 16 V max (nastavljava)

Velikost ohišja: 300 x 250 x 100 (mm) (SxDxV)

Janez Selak, Arne Istenič, 3. Ec, Srednja šola Iskra, mentor Miha Kern

Začetek krste na gimnaziskem dvorišču

Zgodovina blejskega turizma do leta 1941

Arnold Rikli

Prelomnico za blejski turizem pomeni leta 1855 - prihod Arnolda Riklia. Sem so ga privarele naravne lepote in klimatski pogoji. Doma je bil v Wangenu ob Aari v Švici. Na potovanju po Evropi mu je v Trstu prisla v roke knjiga dr. Mudeja o "Hidroterapiji". Resno se je lotil študirati te knjige in na sebi preizkušal vse metode, še zlasti, ko je leta 1845 zbolel za hudo grizo in leta 1852, ko je imel vnetje podprsnice. Ni se zatekel po pomoci k zdravniku, saj je preveč zaupal svojemu načinu zdravljenja in obakrat tudi ozdravel.

Riklijevi začetki na Bledu

Leta 1854 se je preselil na Bledu in leta kasneje je že ustanovil svoj "naravn zdravilni zavod". Da je lahko uveljavil svoj način zdravljenja, je moral naj-

prej poskrbeti za prenočišča, urejena kopališča in izletišča, kar je bil njegov prvi korak.

Nasproti sedanjega hotela Park, na mestu, kjer stoji Casino, je postavil najprej preprosto leseno kopališče "Mallnerbrunn" leta 1858 v švicarskem slogu.

Ker se je zanimanje za zdravljenje večalo in je gostov - pacientov bilo vse več, je leta 1899 postavil novo povečano kopališče na istem mestu. To je ostalo vse do gradnje prve Kazine po prvi svetovni vojni.

Zdraviliške ute

Zanimivost Riklijeve metode zdravljenja so bile ute, ki jih je najprej postavil, da je paciente sploh lahko nastanil. Lesne ute so imele namesto sprednjih sten le zaveso, s katerimi so v nočnem času zagrnili sobo. To je bil sestavni del njegove terapije, saj so se pacienti lahko naučili svežega zraka in lepega razgleda na jezeru. Vseh 31 ut je bilo obrnjene proti jezeru.

Riklijevo zdravljenje

Na sprednji strani Riklijevega zavoda je bil napis: "WASSER TUT'S FREILICH, HOCHER

zno je bilo tudi sončenje na galejah v kopališču, kjer so bile te posebej zaščitene z lesom, imeli so celo odeje ter lesene náslone za glave. K Riklijevemu zdravljenju je spadala tudi vegetarijanska prehrana.

Rikli je tako verjal v metodo svojega zdravljenja, da bolnikom tudi med spanjem ni dal miru. Kot pravi Pipe, so dele telesa pacientov ponoči zavili v mrzle obkladke. Komur je bil ta del zdravljenja neprizeten, se je obkladkov odresel takoj, ko je zdravniško osebje odšlo.

Za boljši krvotok so se morali pacienti sprejeti bosi po rosnih trav. Nekateri so slepo zaučili Rikliju, se vsako leto vračali na Bledu in trdili, da je lažje preživeti zimo, če mesec dni v letu preživijo na Bledu. Drugi pa so na Bledu sicer redno zahajali, vsega pa le niso jemali preveč resno.

Kljub špartanskemu dnevnu redu v zdravilišču si je Rikli pridobil stalne goste, mnogo pa jih je tudi izgubil. Kdo se je prekršil, je moral zdravilišče tudi zapustiti. Mnogi zdravniški in znanstveniki so Rikliju očitali nestrokovnost, celo maznavo, saj je bila njegova metoda za tiste čase revolucionarna. Kljub temu pa je našel precej posnemovalcev pri nas in v tujini.

Saša Keržan, Branka Vukotić, Pa, Gimnazija Kranj, mentorica Ljuba Brajnik.

Običaji maturantov ob zaključku šolanja

Sprevod po mestu

Sprevod po mestu je potekal vedno po glavnem kranjskih ulicah. Na čelu sprevoda so dijaki nosili bandero - velik leseni križ; to je zvit zemljevid, na katerega so bili obešeni geometrijski kviziti, prebodenii zvezki, gobre reči, redovalnice. Za njimi so fantje nosili krsto, spremajala pa so jih dekleta s svečami. Tej glavnini je zatem sledila še mnogočica drugih maturantov. Hodili so strogo resno in se sploh niso zmenili za občinstvo, saj so predstavljalii vzvišenost in ponos gimnazije.

Vse generacije maturantov so se ustavile pred Prešernovim spomenikom (pred Prešernovim gledališčem) in pred Prešernovo hišo (v 80-tih letih le še redkokdaj). Na teh postankih so zapeli Gaudeamus, pred Prešernovim spomenikom pa so včasih priredili tudi slavnostne govore in recitacije. V poznejših letih so peli tudi med pohodom po ulicah Kranja in Gaudeamus ter O, prečastita brada kapucinova.

Leta 1977 se poleg sprevoda maturantov Gimnazije odvijajo tudi sprevod ostalih šol in to le do Trga revolucije (Slovenskega trga). Že leta 1979 pa se vse te šole pridružijo našim maturantom, tako da hodijo gimnaziji vedno na čelu sprevoda.

Tudi vrnitve v šolo zadnja leta ni več. Včasih so se držali dijaki skupaj ter se razšli šele na šolskem dvorišču, dandanes pa se kmalu po odhodu s Prešer-

novega trga razkropijo in začnejo rajati po svoje.

Slovo od profesorjev

Na kakšen način se je razred poslovil od profesorjev, je bilo odvisno od vsakega razreda posebej. Profesorjem nikoli niso dajali bogatih daril. Darila so imela večjo simbolično vrednost. Zahvalili so se jim ustno. Običajno so imeli sestavljen kratek zahvalni govor. Profesorice so dobiti šopek rož, profesorji pa kakšno knjigo. Razredni so bili običajno delezni nekoliko večje pozornosti. Podelili so jim na primer fotografije vseh skupnih izletov. To je bilo značilno zlasti za zgodnjeve pozornosti, ko so imela fotografi precej večjo vrednost kot danes. Kot posebnost lahko navedemo leto 1981, ko so za vsakega profesorja posebej sestavili pesem, ki se je nanašala na njegove lastnosti. Vsekakor so pazili, da pesmi niso bili žaljive.

Predaja ključa tretješolcem

Konec maja oz. v začetku junija so se na dan sprevoda začela pogajanja s tretješolci o izročitvi ključa. Pogajanja so se začela v dopoldanskih urah. Včasih so bila dolga in utrujajoča, zlasti še, kadar je prišlo do zapestev in maturantje niso hoteli oddati ključa za (pre)nizko ceno. Prvotna cena ključa je bila visoka, vendar so jo s pogajanjem zbilje z sprejemljive vseote. Če tretješolci zahtevane vseote ne bi zbrali, bi ključ po nižji ceni prodali drugim letnikom (zna-

čilno za leto 1983/84) ali pa bi poiskali drugačno rešitev; ga pa na primer začigli. Nekatere mlajše generacije so si drznile ključ celo ukraсти. Že leta 1975 pride pri tem do razhajanj, saj eden izmed intervjuvancev navaja, da so ključ ukradli, drug pa, da so ga odkupili. Leta 1979 so ga ukradli s krste s kačnjem iz prvega nadstropja. Kasneje so ga moralni vrnit, a so zanj ponudili kovanje posamešane z ostriški in oljem. Dejan seveda ni bil uporaben, zato bi bilo pravzaprav vseeno, če ključ sploh ne bi odkupili, vendar duh tradicije je od njih to zahteval. Tudi leta 1981 so tretješolci poizkušali ukrasti ključ. Načini plačevanja so bili različni. Pri tem je šlo predvsem za duhovitost, ne pa toličko za vrednost plačila.

Sprevod po šoli

V letih, ko je Gimnazija obsegala še 8 razredov, pohoda po šoli ni bilo, saj je bil odnos profesorjev do dijakov takrat bolj zadržan. Profesorji so dali veliko na obnašanje dijakov izven šole in so bili zelo nedostopni.

V kasnejših letih (od leta 1960 naprej) so na dan sprevoda najprej naredili pohod po šoli. Dijaki so obhodili večino razredov, od leta 1953 so prvi izvedli tudi pohod skozi zbornico. Pri tem so se učenci v vrsti, eden po eden, držali za roke in v latinščini po zlogih peli žalostniku 'O, prečastita brada Kapucinova'. Eden od dijakov je vodil in pel naprej, ostali pa

so v zboru ponavljali za njim. Leta 1984 pa so poleg Gaudemusa in O, prečastite brade kapucinove prepevali tudi razredne himne. V 80-tih letih pa je kulturni poslovilni pohod po šoli prerasel že v rajanje in vsešlošno zabavo. Tako so bili mnogokrat rezultati teh sprevodov prevrnjene mize, po tleh razmetane puščice, kakšna pa je letel tudi skozi okno.

Osmrtnice

Izkazovalo so smisel za oblikovanje in humor posameznih razredov. Likovno in vsebinsko so bile vedno skrbno pripravljene. Na njih so poudarili karakteristične posebnosti dijakov in v prvih letih omenjali posebne dogodke preteklih let šolanja. Visele so pri vhodu v šolo, v avli ali na vratih matičnih učilnic in so bile navadno pripravljene tako, da so pritegnile pozornost mlajših dijakov in tudi profesorjev. Profesorjem so se osmrtnice zdaleč včasih tudi žaljive in so bili različni. Pri tem je šlo predvsem za duhovitost, ne pa toličko za vrednost plačila.

Leta 1966 so osmrtnico objavili v Glasu kot klasično osmrtnico v Linhartovem jeziku, v njej pa so se delno znašali nad šolsko reformo. Leta 1975 so osmrtnice visele na matičnih učilnicah. Leta 1976 so po eni izmed trditve napisali vsi četrtni letniki skupno osmrtnico, po drugi trditvi pa ne. Leta 1978 so osmrtnice napisali v obliki kronike in to za vsakega učenca posebej. Leta 1984 je razred nalepil na plakat slike profesorjev in dijakov (slikali so jih na skrivaj med poukom), tako da je bil odnos med profesorji in dijaki nazorno viden. Osmrtnice so bile napisane v verzih. Leta 1985 so vsi četrtni letniki imeli skupno osmrtnico, ki so jo obesili nad krsto. Poleg letete pa je imel vsak razred še svojo osmrtnico.

Charles Webb
DIPLOMIRANE

Prevedle
kranjske gimnazijke
pod mentorstvom
prof. Mihe Mohorja

"Poglejte," je rekел in jo prijel za roko, "všeč ste mi! Ne bi venomer prihajal sem, če mi ne bi bili všeč!"

"Ampak, če ti je ogabno ..." "

"Saj mi ni!" je rekel. "Uživam v tem! Se veselim! To je edina stvar, ki se je veselim!"

"Ni ti treba reči tega."

"Saj ne bi! Nikoli ne bi rekel, če ne bi bilo res!"

"Smem potem ostati?" je vprašala.

"Ja, prosim. Želim, da ostanete!"

"Hvala ti."

"Ne zahvaljujte se mi, zakaj to zares želim."

Cez nekaj dni je Elaine Robinson spet postala predmet po-

DOCH DIE LUFT, AM HOH-STEN DAS LICHT." Kar v prevodu pomeni: "Voda je kristalna, zrak je boljši, najboljša od vsega pa je svetloba." To je bila filozofija njegove metode. Po pričevanju mnogih, predvsem pa po besedilu Angležine Pipe, ki je preživila dopust pri Rikliju na Bledu, je bila Riklijeva metoda stroga in nepo-pustljiva. Bolniki so živel ob skromni hrani in strogi dieti. Dva manjša obrok na dan, s kruhom, medom, mlekom, glavnim obrokom pa je bil zvečer. Pijača je bila povsem prepovedana, urnik strogo vnaprej začrtan. Pacienti so vstajali med 5. in 6. uro, nakar je sledil daljši spre-ved resno.

Rikli je izbral več izletniških točk v okolici Bleda, jih razdelil po težavnostnih stopnjah, ločeno za moške in ženske. K zračnim kuram je treba štetiti odprtne lesene ute - bivališča pacientov. Na programu so bile tudi kopeli, tako v jezeru kot v posebnem kopališču. Za kopanje so uporabljali dva hladna vrelca. Kopali pa so se moški in ženske ločeno - v posebnih kadeh.

Povedati pa je treba, da Rikli ni uporabljal ali posvečal pozornosti na termalno vodo in termalne vrelce, kot se je to večkrat napačno pisalo. Obvez-

Izlet mladih raziskovalcev v München

Pokrovitelj srečanja mladih raziskovalcev Gorenjske je bil Gorenjski glas. Za nagrado je omogočil petdeset mladim raziskovalcem izlet v München. Ogledali smo si znameniti tehnični muzej.

Dne 23. maja 1992 smo se ob 6. uri zjutraj odpravili proti Münchenu. V to zanimivo nemško mesto smo prispevali ob 12. uri. Ogledu muzeja smo namenili dobre štiri ure. Muzej ima ogromno razstavnih dvoran in treba je prehoditi okrog 20 kilometrov, če hočeš videti vse. Jasno je, da je to nemogoče, zato smo manj zanimive dele izpuščali, več pa smo se zadrževali npr. v oddelku avtomobilov, letal in ladij. Nama se je zdela izredno privlačen planetarij in oddelek za astronomijo. Videli smo pravo raket, ki se razteza preko več nadstropij. Žal je to muzej, za katerega bi potrebovali vsaj dva cela dneva, da bi si ga dobro ogledali.

Okrog petih smo se z avtobusom odpeljali na kratek ogled mesta. Videli smo prostor, kjer potekajo slovita oktobraška praznovanja, staro in novo Pinakoteko, videli smo čudovite posnetke grške arhitektур.

Izlet je bil zelo zanimiv in poučen. V imenu vseh udeležencev izleta se zahvaljujeval pokrovitelju — GORENSKEMU GLASU za lepo nagrado.

Nataša Drinovec
Mateja Majeršič

govora. Braddockovi so sedeli pri večerji.

"Elaine se je danes vrnila iz šole," je spregovoril g. Braddock. "Prišla je samo na počitnice."

Benjamin je nekoliko posoil meso na krožniku.

"Ben," je dejal oče.

"Kaj?"

"Mislim, da bi bilo lepo, da bi jo peljal ven."

Benjamin je prenehal soliti meso. "Kaj?"

"Mislim, da bi napravil lepo potezo, če bi jo naslednji teden peljal ven na večerjo."

"Zakaj pa naj bi to storil?" je vprašal Benjamin.

"Zakaj ker bi rad videl, da to storim?"

"Bi res?"

"Ja."

"Zakaj pa bi rad videl, da to storim?"

"Veš, Ben," je odgovoril oče, "zato, ker so pokazali zanimanje zate in ker so že marsikaj storili za nas in ker je to tudi dober način,"

"Ali misliš, da niso dovolj dobr?"

"Mislim, da bi bili lahko še boljši."

"Meni se zdijo zelo dobr."

"Ben," se je oglasila mama, "se ti ne zdi, da je strašansko privlačno dekle?"

"Ja, se mi," je rekel Benjamin. "Ampak to ni bistveno!"

"Zato ker mislim, da je eno najbolj čednih deklelet ..." "

"Mama, prelepo dekle je," jo je prekinil Benjamin, ko je vracač solnico na mizo, "ampak midva z Elaine se ne ujemava."

TERMO

Industrija termičnih izolacij Trata 32, Škofja Loka

**V INDUSTRIJSKI PRODAJALNI NA TRATI
VAM NUDIMO ŠIROKO IZBIRO IZDELKOV
IZ TERMOTERVOLA PO UGODNIH CENAH
IN POGOJIH.**

**NA VOLJO SO VAM IZDELKI RAZLIČNIH KVALITET,
TUDI IZVOZNI PROGRAM.**

DELOVNI ČAS: - VSAK DAN OD 6. DO 15. URE
SOBOTA OD 7. DO 12. URE

INFORMACIJE: ☎ 631-602 direkten
631-151 h.c.

**PRAVILNA IZBIRA ZA IZOLACIJO VAŠEGA
DOMA JE ....**

TERMOTERVOL

MOMEHNIKA
ŠKOFJA LOKA D.O.O.

Trgovina, Servis, Mednarodna dejavnost 64220 Škofja Loka

FIAT AVTO VAŠIH SANJ

TIPO

PANDA
UNO 45
TEMPRA

CROMA 2.0

FIORINO

POSEBNI POLETNI POPUST!

Vozila dobite v
ŠK. LOKI, KIDRIČEVA 50 (Trata), tel.: 064/632-730
in v POOBLAŠČENEM SERVISU FIATA na
BLEDU, RIBENSKA 6, tel.: 064/77-910

Avto je...
...ogledalo
voznika.

V prizadevanju za ohranitev
čistega okolja, smo na **BLEDU**,
ob prenovljenem bencinskem servisu
(Ljubljanska cesta), postavili novo avtopralnico.
Odlikujejo jo popolnoma avtomatsko delovanje,
visoka kapaciteta ter varno obratovanje,
predvsem pa dejstvo, da nežno, a temeljito
opere in zaščiti Vaše vozilo.

Pralni programi, vključno s
**pranjem podvozja in preventivno zaščito
lakiranih površin z vročim voskanjem,**
omogočajo popolno nego zunanjosti Vašega vozila.
Čistilna sredstva ne vsebujejo fosfatov in so okolju prijazna.
Avtopralnica obratuje vsak dan
od 7 do 22 ure.

**Privoščite tudi drugim,
da občudujojo Vaše vozilo!**

PETROL

